

GEORGES SIMENON
EMİNÖNÜ'NDE
AVRENOS'UN MEYHANESİ

Simenon'dan en iyi Simenon romanı

Le Monde

EMİNÖNÜ'NDE AVRENOS'UN MEYHANESİ
Georges Simenon

YILMAZ YAYINLARI A. Ş.
(Halkalı Cad. No: 259 Sefaköy/İstanbul)

Birinci Baskı: Şubat, 1991

Georges Simenon
**EMİNÖNÜ'NDE
AVRENOS'UN
MEYHANESİ**

□
Türkçesi: S. BAĞDATLI

**YILMAZ YAYINLARI: ROMAN
BEST SELLER DİZİSİ**

Kitabın Özgün Adı: "Les clients d'Avrenos"

Kapak Düzeni: H. Zafer

©Yayın Hakları (Copyright): Yılmaz Yayınları A.Ş.

**Teknik hazırlanması Yılmaz Yayınları A.Ş. Tesisleri'nde,
renk ayrımı Prima Grafik'te yapılan bu kitap,
Kuşak Ofset Matbaası'nda basılmış ve ciltlenmiştir.**

Daha çok polis romanlarıyla tanınan Georges Simenon 1903 yılında Belçika'nın Liège kentinde doğdu. 1918 yılında okulu bırakarak çalışma hayatına atıldı. 1919'da La Gazette de Liège'e girdi. Burada gündelik kısa yazılar yazdı. 1922'de Paris'e gitti, yazar Binet-Valmer'in sekreterliğini yaptı. Gazeteler için öyküler yazmaya başladı. Polisiye roman serisinde Komiser Maigret tipini yarattı. Polisiye romanlar dışında, toplumsal çevreyi canlı bir biçimde anlatan romanlar yazdı. Simenon 4 Eylül 1989'da Lozan'da öldü.

Andre Gide'in tüm romancıların en büyüğü olarak nitelendiği Simenon'un romanları konusunda, daha doğrusu bunların edebi niteliği konusunda görüş birliği yoktur. Ancak büyük bir yazar olduğunu herkes kabul etmektedir. Simenon çok verimli bir yazardır. Beş yüze yakın romanı vardır. Çok okunan bir yazardır, elli beş dilde beş yüz milyon kitabı basılmıştır.

Birçok romanı Türkçeye çevrilmiş olan Simenon'un kitaplarından ikisi Türkiye'yi özellikle ilgilendirmesi gerekir: "Karşıdaki İnsanlar" (Les gens d'en face) ve "Avrenos'un Müşterileri-Eminönü'nde Bir Meyhane"

(Les clients d'Avrenos). "Karşıdaki İnsanlar"da Batum'daki Türk konsolosunun çevresinde Türk toplumunun panaroması verilir. "Avrenos'un Müşterileri"nde 1930'ların Ankara'sı ve özellikle de İstanbul'undan kesitler vardır.

İstanbul'daki Fransız Büyükelçiliği (olayın geçtiği tarihte konsoloslugu olması gerekir S.B.) çevirmeni Bernard de Jonsac ile gece kulüplerinde konsomatrislik yapan Nouchi'nin öyküsü Ankara'da bir gece kulübünde başlıyor ve İstanbul'da sürüyor. Düşle gerçeğin iç içe girdiği olaylarda Cumhuriyetin ilk yıllarındaki Türkiye'den kesitler veriliyor. Roman kahramanlarının öykülerinin arkasında, biraz örtülü de olsa, Türk toplumuyla ilgili gözlemlere yer veriliyor. Simenon, yer yer çok önemli ayrıntılar yakalıyor. Ünlü Fransız edebiyat eleştirmeni Claude Roy'nın "bir roman abidesi" diye nitelediği bu romanın ana teması insanın çevresiyle ilişkisi ve ona boyun eğişidir. Yazar toplumsal çevreyi bir veri olarak alıyor ve insanın bu çevreyle olan ilişkisinde sürekli olarak bireysel öğelerle ilgileniyor. Bu kuşkusuz onun dünya görüşüyle ilgili bir husustur. Ama bütünsel olarak edindiği izlenim ve çizdiği tablo yazarın kavrama yeteneğini ve büyük yazar olma özelliğini taşıdığını gösteriyor. Bugüne kadar bu kitabın Türkçeye çevrilmemiş olması, çok yumuşak da olsa, bize yönelik eleştirilere karşı aşırı derecede hassas olınamızdır, sanıyorum.

S.B.

BİR EMİNÖNÜ'NDE BİR MEYHANE

Müşterilerin gelmesine henüz vakit vardı. Barda yalnızca Sacide'yi görmeye gelen öğrenci oturuyordu. Ona da servis yapmaya gerek yoktu. Çünkü her zaman bir bira söyler ve onunla oyalanırdı.

Ortalıkta gözüken yalnız şişko Lola'ydı. Pembe ipekli den gülünç elbisesi, iri incik boncuklarıyla ön masaların birinde oturuyordu. Bütün bir gece yüzünden eksik etmeyeceği belirsiz bir gülümsemeyle önüne bakıyordu. Büyük bir olasılıkla bu gülümseme dans ederken silinecek, sıkıntıyla ayaklarına bakacak, kaşlarını çatacak, ağzını kenetleyecekti. Hiçbir zaman iyi dans etmek iddiasında değildi. Öteki kızlar gibi o da yasal zorunluklar nedeniyle dans ediyordu. Yasalara göre gece kulüplerinde çalışmak için "artist" olmak gerekiyordu. "Artist" olduğu pasaportuna bile işlenmişti.

Sacide ortalarda yoktu. Kulüpte çalışan kadınlar için ayrılmış tavanarasındaki odadan en geç o inerdi. Duvardaki delikten salona bakar, kalabalığı gördüğü zaman bir yıldız edasıyla ortaya çıkardı. O anda müşteriler kendisine sevgi gösterisinde bulunur, gülücükler yağdırırlardı;

önlerinden geçerken de kalçasına el atarlardı. Böyle davranmayan birinin Ankara'ya yeni gelmiş olduğu düşünülürdü.

Bardaki öğrenci gerçekten abayı yakmıştı. Kulüpte dansözlük yapmayan ama Fransızca ve Almanca şarkılar söyleyen Rus asıllı Sonya'yı soru yağmuruna tutuyordu:

"Geçen akşam geç mi kapattınız?"

"Her zamanki gibi, saat beşe doğru."

"Ya Sacide?.."

Öğrenci, salonun dibindeki iki katlı dar localara öfkeyle bakıyordu. Locaların dışında bira ya da gazoz içilebilirdi ama locada Türk şampanyası ya da kokteyl içmek ve "artist"lerden birine bu içkilerden ısmarlamak gerekiyordu. Bunun karşılığında locanın perdesi iyice kapatılabilirdi.

Müşteri beklerken saksofoncu sıkıntıyla çalgı aletine bakıyor, birkaç nefes üfleyerek garip sesler çıkarıyor, sonra yeniden dalıp gidiyordu. Bu sırada piyanist İstanbul gazetelerinden birini okuyordu.

Patron ufak tefek, dazlak kafalı, hareketli bir Yahudiydi. Gece için hazırlık yapıyordu. Aşağı yukarı kaç müşteri geleceğini önceden kestirirdi.

Meclis'in toplantı dönemi sona ermek üzereydi. Milletvekillerinden bazıları şimdiden Ankara'dan ayrılmışlardı.

Elçiliklerin dışında ne kalıyordu? Ağır aksak bir biçimde gece hayatına hazırlanan Kara Kedi kulübünün çevresindeki sanki bir kent değil Amerika'nın fethi döneminde görülen bir konaklama yeri idi. Birkaç yıl içinde, tümüyle kırsal bir alanda bulunan çorak tepenin üstündeki köy ortadan kalkmış yerine Mustafa Kemal'in iradesiyle evler, bakanlık binaları ve büyük bir otel yapılmış, yollar asfaltlanmıştı.

Bu akşam Ankara Palas'ta önemli bir yemek veriliyordu. Elektrik hattı ihalesi için iki aydır burada bulunan İsviçreli ve Belçikalılar işi almışlardı. Bunu kutlamak

için bakanlara ve yüksek dereceli memurlara yemek veriyorlardı.

Kara Kedi kulübünün patronu oradaki davetlilerin sabah ikiye doğru kulübe geleceklerini hesaplayarak on şişe hakiki şampanyayı soğutmak için ayırıyordu.

Aspasie adındaki Rum kızı mor mürekkeple mektup yazarken patron:

"Masa örtüsünü kirletirsen sana gösteririm!" diye bağırdı.

Aspasie'nin yanında Ankara'ya geleli sekiz gün olan Nouchi adındaki Macar kız tınaklarını boyuyordu.

Daha bir yarım saat, belki de daha fazla bir zaman vardı.

Telefon çaldı. Patron ahizeyi kaldırdı ve saksofoncuya susması için işaret etti. Saygılı bir tavır takındı. Ahizeyi yerine koyar koymaz gurur ve güvenle bağırdı:

"Sacide! Aspasie! Lola!"

Bir büyükelçinin, arka kapıdan dolanarak localardan birine yerleştiğini gördüğü zamanlarda bile bu kadar heyecanlanmazdı. Yukarıya bakarak, bir kez daha:

"Sacide!" diye seslendi.

Ayak sesleri işitildi, Sacide gözüktü. Üstünde kirli bir sabahlık vardı. Yan çıplaktı ve makyajsızdı.

"Hemen giyin!"

Kız şaşırmadı; alışkındı. Lola locaya doğru koştu. Sonya sordu:

"Ben de mi?"

"Hayır. Birinizin burada kalması gerek. Müşteriler şarkı istemeseler de birinin burada kalması gerek."

"Ya ben?" dedi Macar Nouchi.

En genci oydu. On sekizinde bile değildi. İlginç bir yüzü vardı; burnu sivri, bakışları deliciydi.

"Dene bakalım."

Çeyrek saat içinde Kara Kedi kulübü alt üst oldu. Kızlar giyinme odasına çıkan merdivende koşuşuyorlar, ruj ve pudra sürünüyorlar, küçük bir ayna parçasının

önünde itişip kakışıyorlardı.

Sacide taksiye doğru yürürken öğrenci yalvaran bir sesle;

"Sacide!" dedi.

"Ne var?"

"Söz veriyor musun?"

Sacide bir kahkaha attı ve öğrenciyi yanağından öpe-
rek otomobildeki arkadaşlarının yanına sıkıştı.

Kulüpte yalnız Sonya kalmıştı. Müzisyenlerden biri,
dans etmedikleri için sürekli olarak kulübe bağlı olma-
yan ama arada bir "ekstra" olarak çalışan iki kızı arama-
ya çıkmıştı.

Kara Kedi'deki genç müşteri, servisin yapılmamasın-
dan yararlandı, içki içmeden ve hesap ödemedi çıktı.

"Neden hiç davet etmedin beni?"

Ertesi gün. Nouchi ince belini sıkın ve göğüslerini
iyice ortaya çıkaran siyah ipekliden yeni bir elbise giy-
mişti. Kendisine gurur veren göğüsleri gerçekten çok bi-
çimliydi.

Vakit gece yarısını geçmişti. Sacide locadaydı, iki
İtalyanla içki içip eğleniyordu. Sonra şarkı söylüyordu.
Pek paraları olmayan Türkler kendi aralarında eğleniyor-
lar ve bira içiyorlardı.

"Macarcayı nerede öğrendin?"

"Memleketine gittim."

Nouchi adama kuşkuyla karışık bir ilgiyle bakıyor-
du. Onu Kara Kedi'de daha önce görmüştü. Hatta sabahın
dördünde Sacide ile çıktığını da.

"Gerçekten Fransız mısın?"

"Evet," dedi gülümseyerek. "Sen de tam bir Macar-
sın. Viyana'da doğduğuna bahse girerim."

"Nasıl anladın?"

Garson geldi. Nouchi her zaman olduğu gibi şampan-
ya diyecekti. Ama yanındaki adam iki kokteyl istedi.

"Yemek ısmarlamayacak mısın?"

"Hayır," anlamında başını sallarken garson uzaklaş-

yordu. Elini Nouchi'nin dizlerine koyarak:

"Buraya nasıl geldin?" diye sordu.

"Geldim. Çünkü hoşuma gidiyor."

"Hayır."

"Evet."

İki çocuk gibi tartışıyorlardı:

"Ötekileri nerede bıraktın?"

"İzmir'de. Söylediler mi?"

"Kimse bir şey söylemedi."

Tahmin etmek o kadar güç müydü? Hep böyle gelirlerdi. On ya da on iki küçük Macar. Çoğu dansözdür. Kimi zaman bir, kimi zaman da iki anneleri olur. Doğu'nun gece kulüplerine çalışmaya gelirler. Her yerde aynı "Tabarin"leri, "Kara Kedi"leri, aynı perdeli locaları, birkaç dil bilen patronları bulurlardı.

Onlardan çok şey istenmez. Olabildiğince açık dans gösterisi yaparlar. Asıl işleri müşterilere içki ısmarlatmaktır.

"Neden yemek ısmarlamıyorsun?"

"Param yok."

İnanmadan adama baktı. Kırk yaşlarındaydı. Şimdiye kadar gördüklerine hiç benzemiyordu. Böyle birini yalnızca filmlerde görmüştü.

Belki de Fransızdı. Seyrek saçları vardı. Şakakları hafifçe kırışmıştı.

Uzun boyluydu.

Nouchi tüm ayrıntıları yakalayamıyordu. Onun için önemli olan adamdaki zariflikü. Bunun dışında kişiliğine sert ve soylu bir hava veren bir monoklu vardı. Giydiği basit bir kostümdü. Buna karşılık onun üstünde daha başka türlü duruyordu. Önceki günlerde kulübe geldiği zaman da aynı kostüm vardı üzerinde. Belki de aynısı değildi. Ama tümü terzi elinden çıkmış gibiydi.

"Adın ne?"

"Bernard de Jonsac."

"Küçük bir 'de'! Soylu musun?"

Cevap vermedi. Gülümseyerek Nouchi'ye sordu:

"Ötekileri neden İzmir'de bıraktın?"

"Suriye'ye gittiler. Orada on sekiz yaşından küçük kızların gece kulüplerinde çalışmaları yasaktır."

Sonya önlerinden geçti. Şarkısını bitirmişti ama bunu pek fark eden olmamıştı, çünkü fonda her zaman hafif bir müzik çalardı. Aspasia ile Lola dans ediyorlardı. Jonsac'ın eli Nouchi'nin dizleri üstündeydi, elini kızın kalçalarına götürmeye de kalkışmıyordu.

Garson kokteylleri getirdiği zaman konuşmayı kestiler. Birkaç dakika sinirli ve oyalayıcı gözlerle bakiştılar.

"Sana benden söz ettiklerini biliyorum. Patron söyledi değil mi?"

"Ne söyleyebilir?"

"Dün gece için..."

Kızın yüzü daha bir incelmış, bakışları keskinleşmişti.

"Beni neden davet ettiğini bilmediğimi mi sanıyorsun? Önceleri bakmıyordun bile. Şimdi herkes şampanya ısmarlamak için yarışıyor."

Adam dikkatle konuşmanın sonunu bekledi.

"Dün çiftlikteydim de ondan."(*)

"Sahi mi?"

"Sacide'ye sor. Bakıyorum keyiflendin."

Locanın perdeleri açıldı. Aşağıda içki içen birkaç kişi görünüyordu.

"Yemek ısmarlasana bana!"

"Olmaz anlamında başını salladı."

"Gerçekten paran yok mu? Ne iş yapıyorsun?"

Jonsac gizemli bir tavır takındı.

"Elçiliklerden değilsin. Onların hepsini tanırım. Tüccar da değilsin."

Bakımlı beyaz ellerine baktı. Platin içine yerleştirilmiş elması gördü.

(*) Atatürk Orman Çiftliği.

"Dur... Sen..."

Düşünceye daldı. Kafası karışmıştı.

"Özel işler yapmalısın. Casusluk gibi. Ya da koka-in!.."

Adam, alaycı bir tavırla ne evet ne de hayır diyordu. Nouchi sinirlendi. Bir dikişte içkisini bitirdi.

"Ankara'da çok kalacak mısın?"

"Sanmıyorum. Belki de yarın giderim."

"Hangi mevkide olacaksın?"

"Yataklı vagonda."

Nouchi düş kurmaya başladı; bakışları kaygılıydı.

"Gazi de gidecek. Sekiz gün içinde gece kulübü kapanacak."

...Ve birden:

"Beni de götür!" dedi.

Yine ne evet diyebildi ne de hayır. Karşılıklı bakışıyorlardı. Gürültü patırtı içinde umulmadık bir ilişki doğmuştu aralarında.

"Evet mi?"

"Belki."

Jonsac'ı alnından öptü. Jonsac bu durumdan yararlanarak kızı kendine çekmeye kalkışmadı.

"Dinle! İçkiyi yenilemezsen patron kızar. Kokteyl ısmarla bana. İstersen yüzdemi geri veririm."

Jonsac, kızın kulüp kapanmadan çıkamayacağını biliyordu. Son müşterinin gitmesine daha iki saat vardı. Sacide'nin kahkahası duyuldu. Yanındakiler ona İtalyanca öğretiyorlardı.

"Kaç yaşındasın?"

"On yedi."

Jonsac biraz üzüldü, biraz da heyecanlandı.

"Uzun süredir sen..."

"Ben, ne?.."

"Çok iyi biliyorsun."

Nouchi güldü. İrice, parlak dişleri vardı.

"Sana ne!"

"Hiç..."

İki saat geçmek bilmiyordu. Sanki bir bekleme salonundaydılar. Kulübün kapanmasına on dakika kala, Nouchi tezgâha gitti. Jonsac onun patronla hesaplar yaptığını, birlikte hesap pusulalarını gözden geçirdiklerini ve bozuk paraları saydıklarını gördü. Daha sonra, Nouchi giyinme odasına girdi. İçinde dans giysileri ve makyaj malzemesi bulunan küçük bir paketle döndü.

Sokakta buluştular. Tren sabah yedide kalkıyordu. Daha üç saat vardı. Jonsac:

"Nerede oturuyorsun?" diye sordu.

"Şu yukarıdaki mahallede bir oda kiraladım. Sen Ankara Palas'ta mı kalıyorsun? Oraya almazlar beni. Bana da gelemezsin. Saat yedide istasyonda bekle..."

Jonsac'ı öptü ve koşarak uzaklaştı.

Jonsac, Nouchi'nin geleceğinden emin olmadığı için bir tek bilet almıştı. Yediye beş kala kızın taksiden indiğini ve küçük bir valizi hamala verdiğini gördü.

Kız çok sakindi. Uzun süre tanışıyorlarmış gibi davranıyordu. Vücudunu sımsıkı saran siyah bir tayyör giymişti, yeşil bir şapkası vardı. İpek çorapları gergindi. Karısını yolcu eden İran Konsolosu üç dört kez dönüp kıza baktı. Memurlar da bakışlarıyla kıızı izliyorlardı. Jonsac'a doğru gelerek:

"Günaydın," dedi.

Sonra biraz geriledi ve Jonsac'a baktı, genç adamın siyah ayakkabıları üstündeki beyaz getrlerini dikkatle inceliyor:

"Çok şıksınız..."

Duraksamadan trene doğru yürüdü.

"Kaç numara?" diye sordu.

"Yedi ve dokuz numaralı kuşetler."

Hava sıcaktı. Güneş, herkesin birbirini tanıdığı bu küçük istasyonu kavuruyordu.

"Okuyacak bir şey aldınız mı?"

Tayyörünün üstünü çıkardı. Şapkasına uyan yeşil

ipek bir gömlek giymişti. Trenin sarsıntısından göğüsleri inip kalkıyordu. Tedirgin bir yüzle bakıyordu.

"Parasız olduğunuz doğru mu?"

Kızın yüzü değişmişti.

"İşte siz diye konuşuyorum şimdi. Nasıl isterdiniz?"

"Fark etmez."

"O halde bazen sen diyeyim bazen siz. Paran yok mu?"

"Çok param yok."

"Ben çok para istiyorum. Yoksul olmak kötü bir şey. Para kazanacağız."

"Yoksul" derken gözleri donuklaştı. Doğduğu yeri, Viyana banliyösündeki işçi mahallesini göz önüne getirmek güç değildi. Romanya ve Bulgaristan'da süründüğü zamanlardaki evleri de...

"Garsonu çağır ve maden suyu söyle."

Yataklı vagonda garsonu çağırıp içecek bir şey ısmarlanabileceğini az çok biliyordu.

"Nouchi."

"Ne var?"

"Dün sordum, daha doğrusu bu gece. Acaba uzun süredir..."

"Uzun süredir... Ne?"

"Ne diyeceğimi biliyorsun."

"Bu o kadar ilgilendiriyor mu seni?"

Nouchi bu kez gülmedi. İnatçı bir tavır aldı. Bir çeyrek saat konuşmadan durdu.

"İstanbul'da tanıdıklarınız var mı?"

"Çok."

"Zenginler mi?"

"Zenginler, az zenginler..."

"Nasıl tanıştıracaksın beni?"

Cevap bekliyordu. Bir tek cevap olmalıydı.

"Bilmem. Diyeceğim ki..."

"Bir arkadaş! Başka bir şey değil! Ayrıca gerçek olan bu."

Jonsac, sabahtan beri kıza yaklaşmamıştı. Bir ara yerinden kalktı, onu kucaklamak istedi, ama Nouchi sızlanarak reddetti.

"Hava çok sıcak."

Hava gerçekten sıcaktı. Yeşil ipek gömleğinin koltuk altlarında ter lekeleri vardı. Burnunun ucu parlıyordu. Yüzünün tipikliği daha belirgin bir hale gelmişti.

"Yemek vagonuna gidelim mi?"

Nouchi, yemek vagonunda çok keyifliydi. Üstelik yol yordam da biliyordu. Aralarındaki yaş farkına rağmen normal bir çift gibiydiler.

"İstanbul'da tanıdıkların Türkler mi?"

"Türkler, Fransızlar, İtalyanlar, Yahudiler..."

"Beyoğlu'nda ev fiyatları yüksek mi?"

İstanbul'dan geçerken Galata'da bir otelde kalmıştı. Haliç'in arkasına düşen tepedeki şık Pera (Beyoğlu) semtinin demir kapılı yeni evleri, ışıklı apartman daireleri gözünü kamaştırmıştı.

Jonsac:

"Fiyatları bilmiyorum," dedi.

"Öğrenmelisin. Bu çok önemli."

Her zaman lüks yerlere gidermiş gibi rahat bir biçimde oturmuş yemek yiyordu.

"Benimle olmaktan sıkılıyor musun?"

"Kesinlikle hayır."

"Bazen sıkılıyorsun galiba. Sıkıldığın zaman bunu açıkça söylemelisin. İstanbul'a varır varmaz hoşça kal derim, olur biter..."

"Hayır, olmaz."

Kız bütün bir öğleden sonra Almanca roman okudu, pasta yedi... Sonunda konuştu:

"Ben soyununcaya kadar koridorda gezin."

Çeyrek saat sonra kompartımanın kapısı aralandı. Nouchi, geceliğini ve robdöşambrını giymişti.

"Sıra sende!"

İki yatak arasında birbirlerini gece kıyafetleri içinde

buldular. Jonsac, kollarını uzatarak "Nouchi" diye mınıldandı.

"Sus, yat! Çok yorgunum!"

Nouchi çarşafın altına girdi, çenesine kadar gömüldü.

"İyi geceler. İstanbul'a varmadan bir saat önce beni uyandır."

Jonsac, bir iki kez kalmayı aklından geçirdi. Ama bunun yararsız olacağını anlıyordu. Uyandıklarında trenin İstanbul'a girişine çeyrek saatten az bir zaman kalmıştı. Giyinmeleri bir sorun olmadı. Küçük kompartımanın içinde gömlek ve ayakkabılarını aradılar. Jonsac, bir ara kızın beyaz göğsünü, çoraplarını giyerken de bacaklarını görür gibi oldu.

Kısa bir süre sonra, valizleri ellerinde trenin gara girmesini bekliyorlardı. İstasyonun gürültüsüne dalmaya hazırdılar.

Onları Boğaz'ın karşı yakasına geçirecek vapur iskelede hazırды. Solda minareler, sağ yanda ise beton yapılar görünüyordu.

Gözleri güneşten ve denizden kamaşmış olan Jonsac, hızlı adımlarla yürüyordu. Sanki her zaman öyleymiş gibi kızın koluna girmesini doğal karşıladı.

Nouchi:

"Adımların çok uzun," dedi.

Öğleden sonra, Taksim bahçesinden geçerken Nouchi sivri burnunu kınıştırmış, iki küçük siyah pastile benzeyen göz bebeklerini birbirine yaklaştırarak karannı vermişti:

"Burada oturmalıyız!"

Jonsac bu bakışlardaki, birdenbire beliren donukluğu, neredeyse hayvansal istekleri dile getiren bu burun titreyişlerini iyi tanıyordu. Nouchi, parkın kenarındaki yeni evleri gösteriyordu. Bu evlerin, demir parmaklıklı kapılarının ardında, mermer koridorları, sessiz ve hızlı asansörleri vardı. İnsan buradan İstanbul'un tüm görüntüsünü seyredebilirdi.

Maviler içinde bir kadın balkona dayanmıştı. Bu mavilik, beyaz evin üstünde ısıtılı bir mutluluk, gerçekdışı bir iç rahatlığı veren titrek bir leke gibiydi.

Bahçede tiril tiril beyazlar giymiş dadılar, çocukları gezdirenlerdi.

Nouchi, bu mavi lekeye o kadar yakından, o kadar dokunaklı bakıyordu ki birdenbire onun yerinde olmak istedi.

Jonsac, onun bu evde ipek sabahlık içinde tımakları-

nı törpüleyerek gezinmesini, belli belirsiz kenti seyredişini görür gibi oldu.

Fazla pahalı olmaması için Pera Palas'ın altıncı katında, Boğaz'ı görmeyen bir oda tutmuşlardı. İlk geceyi ayrı yataklarda geçirdiler, Jonsac beceriksizce kıza yaklaşmış, ama Nouchi yatağın içinde, çoraplarını çıkarıp ayaklarını oğuşturarak yine yorgun olduğunu söylemişti.

Jonsac, Nouchi'nin gözlerinde gerçek bir sıkıntı görmüş ve kendi yatağında uyumuştur. Sabahleyin uyandığında kız tuvaletteydi. Sert kıldan yapılmış terliklerini serin döşeme taşları üzerinde sürüyerek geziniyordu.

"Garsonu çağır, sütlü kakao istiyorum."

Rahatlıkla utangaçlık karışımı garip bir duygu içinde Jonsac'ın önünde giyinmişti. Sözelimi, soğuk suyla ıslattığı süngerle memelerinin arasını silerken göğsünü kapatmıyordu. Ama bakışları, çevresine yasak bir daire çizer gibiydi ve Jonsac, bu dairenin dışında kalmak zorundaydı.

Nouchi, sanki gece kulübündeki arkadaşlarının karşısındaymış gibi, yarı çıplaktı. Alnını kırıştırmıştı. Bir süre, elinde onarmaya çalıştığı çorapla kaldı.

"Bugün ne yapıyoruz?"

Yıllardır evliymişler gibi "biz" diye konuşuyordu. Oysa Jonsac'ın, kızın dizini okşamasından ve birkaç kez alnından öpmesinden başka aralarında hiçbir şey geçmemişti.

"Büyükelçiliğe uğramam gerekiyor."

Nouchi çorabını onarmayı sürdürerek sevinçle baktı:

"Anlıyorum. Fransız Büyükelçiliği'ne mi?"

"Evet."

Jonsac, Nouchi'nin önünde giyinemezdi. Banyoya girip kapıyı kapattı. Döndüğü zaman gözünde monoklü vardı, tıraş olmuştu, kusursuzdu.

"Monokl sana çok yakışıyor."

Jonsac'ın sevinmesine güldü. Sık sık gizlice birbirlerine bakıyorlar, bazen göz göze geliyorlar, ellerinde ol-

madan gülümsüyorlardı. Bu bir oyuna benziyordu. Jonsac, kızın kendine güvenli haline gülüyordu. Bu, tıpkı küçük bir çocuğun, koruyucu havalara takınıp, büyükleri yönetme hevesine gülümsemesi gibiydi. Nouchi de Jonsac'ın ağırbaşlı ve dengeli erkek rolü oynamasına gülümseiyor muydu?

İstiklal Caddesi'ne çıktılar. Elçiliğe giden dik sokaktan indiler. Bir manastır bahçesi kadar sessiz bir bahçe içindeki güzel bir binaya geldiler. Bahçıvan çiçekleri suluyordu. Nouchi bir banka oturdu.

"Burada beklerim."

Jonsac hole girdi, görevlilerin önünde durmadan büyük merdivenden çıkmaya başladı. Nouchi onu gözleriyle izliyordu.

Jonsac, yarım saat sonra kızı aynı yerde buldu. Nouchi teklifsizce koluna girdi.

Bahçenin gölgeliklerine ve sıra halindeki sütunlara yeniden baktı; sonra Jonsac'a dönerek:

"Çok para kazanmamız gerek!" dedi.

İssiz sokaklarda ağır ağır yürüyorlardı. Saat sabahın dördüydü. Göğün solgun ışıkları günün doğmak üzere olduğunu gösteriyordu. Nouchi:

"Arkadaşların pek ilginç kişiler değil," dedi. "Onları sık sık görüyor musun?"

"Oldukça."

"Her gün onlarla olduğunu açıkça söyle!"

Doğruydı bu. Ama Jonsac bunu söyleyemedi.

"Her gün değil."

Kızın inanmadığını çok iyi anlıyordu. Akşam yediye doğru eski İstanbul'un dar sokaklarına saptılar. Köprü'nün ötesinde(*) Balıkpazarı'nın arkasındaki Avrenos Lokan-

(*) Eminönü Meydanı.

tası'na girdiler.

İki basamak aşağıya indiler. Salonda on kadar masa ve mezelerle dolu bir tezgâh vardı. Duvarlar sarıya boyanmıştı. Jonsac, girer girmez arkadaşlarıyla karşılaştı; onlara yer açmak için sandalyelerini geriye çekiyorlardı.

Birbirleriyle her akşam aynı yerde karşılaşan kişiler oldukları anlaşılıyordu.

Nouchi'nin varlığı, başlangıçta onları rahatsız etti. Havadan sudan konuşmaya başladılar.

"Ankara'ya dönüyor musunuz?"

"Kısa kadar buradayım Selim Bey gelmiyor mu?"

"Romatizmaları tuttu. Onu görmek için birazdan Beyoğlu'na çıkacağız."

Masa her zamanki gibiydi. Garson, kendiliğinden, midye tava, yaprak sarma ve biberli balık yahnisi getirdi. Masanın örtüsü yoktu. Rakı bardakları kalındı ve buğulanmıştı.

Nouchi ağır ağır yemek yiyor, sayıları kısa zamanda artan yeni dostlarını inceliyordu. Her gün tekrarlanan bir buluşmaydı bu. İki kişi daha geldi. Masadakiler yer açmak için sıkıştılar. Jonsac, en genç olanı göstererek:

"Tevfik Bey!" dedi.

Sonra, otuz yaşlarında olduğu halde saçları ağarmış olan birine döndü:

"Uzun, bankacı..."

Adam, Nouchi'nin elini öptü. Nouchi:

"Daha önce karşılaşmıştık," dedi.

O da hatırlıyordu, ama söylemeye cesaret edemiyordu. Nouchi:

"Romanya'da, Köstence'de; Maksim'deydi sanırım."

Nouchi rahattı, adam rahatsız oldu. Yemek düzensiz de olsa şöyle böyle sürüp gidiyordu. Baş köşede oturan Nouchi kibirle gülümsüyordu. Herkes istediğini ısmarlıyor ve kendi hesabını ödüyordu.

Sabahın alacakaranlığında otele dönerlerken Nouchi: "Uzun ne iş yapıyor?" diye sordu.

"Devrimden önce ailesi çok zengindi. Cenevre'de okuyordu. Sonra bir Türk bankasında müdür yardımcısı oldu. Ama banka geçen hafta iflas etti."

"Köstence'de ona şampanya parası ödetemedik."

Her yerde aynı şey değil miydi? Bükreş'te, Sofya'da, İzmir'de, Ankara'da, İstanbul'da orada ya da burada aynı gece kulüpleri, aynı dansözler hatta aynı müşteriler vardı.

Nouchi iki tür müşteriyi görür görmez ayırdı. Birinciler gerçekten paralı isanlardır. Eğlenmek için gelirler, masalarına iki üç güzel kız alırlar, hesapsızca yerler içerler. İkinciler, Uzun gibileri, yani Jonsac'ın tüm arkadaşları gibi olanlar! Akşamları yapacak hiçbir işleri yoktur. Bir köşede otururlar, olabildiğince uzun süre kalırlar, en ucuz yiyecek ve içecekleri seçerler.

Nouchi bu yüzden:

"Arkadaşların ilginç kişiler değil!" diyordu.

Ve işte bu yüzden Uzun kızanıyordu. Şimdiki yoksulluğunun ve Köstence'deki tatsız olayın sıkıntısını çekiyordu. Şampanya ısmarlaması için kız ısrar etmiş o da bu ısrar karşısında sıkılarak çekip gitmişti.

"Hepsi parasız mı?"

"Türkler büyük bir ekonomik bunalım geçirdiler."

Nouchi omuz silkti:

"Romenler de, Bulgarlar da biz de geçirdik. Bunun hiçbir anlamı yok."

Belki de çocukluğunu hatırlattığı için, yoksulluktan tiksiniyordu. Dünyaya gözlerini açtuğunda Viyana açlıktan kınılmıyor muydu?

Nouchi sakın bir sesle:

"Elçilikteki işinden dolayı herhalde daha önemli kişiler de tanıyorsun," dedi.

Sürekli yürüyorlardı. Nouchi bu gece olan biteni kafasından geçiriyordu.

Avrenos'ta, yemeğin sonunda yedi sekiz kişiydiler. Yavaş yavaş Nouchi'ye alışıyorlardı. Senli benli konuşmaya başlamışlardı.

Uzun, uzak duruyordu. Ancak görünüşüne bakılırsa o her zaman böyleydi. Alaycı olmak isteyen bir gülümsemesi vardı. Aslında kaderine boyun eğmiş bir kişiydi.

Onun karşısında oturan Müftü Bey tipik bir Türktü. İri kehribar tespihini inançsızca çekiyordu. Osmanlı döneminin önemli kişilerinden birinin oğluydu. Devrimden önce Boğaz'da birçok yalılı ve geniş toprakları vardı. Şimdi bir pansiyonda kalıyor, kalan parasını hesaplı bir biçimde harcıyordu. Yine de bir bey sayılırdı. Nouchi onun yanında zayıf, kurnaz görünümlü bir delikanlı görmüş ve Jonsac'a:

"Bu kim?" diye sormuştu.

"Amavut. Eski bir başıbozuk asker. Savaşta bir avuç askerle koca bir alayı bozguna uğratmış. Şimdi Müftü Beyin yanında kalıyor."

"Uşak mı?"

"Hem uşak hem değil. Her yerde onunla birlikte. Giyeceklerini onanıyor, çamaşırlarını yıkıyor, yatağını yapıyor ama uşak değil."

Sonra Tevfik Bey! Sıradan bir gazeteci. Ve son olarak, heykeltıraş olduğunu söyleyen Nouchi'ye esrar içmeyi sevip sevmediğini soran uzun saçlı genç adam.

Herkes Fransızca konuşuyor. Arada bir dikkatsizlikle Türkçe sözcükler kullandıkları da oluyordu. Genç kız Jonsac'ın da Türkçe bildiğini fark etti.

Nouchi için garip bir geceydi. Değişik de denebilirdi. Eskiden masaların çevresinde gördüğü kişileri bu kez gece kulüplerinin dışında tanıyordu.

Balıkpazarı'na gelmişlerdi. Uzun:

"Ne yapıyoruz?" diye sordu.

Saat on olmuştu. Birbirlerine baktılar. Her akşam

böyle bakışıyor olmalıydılar. Karar veremiyorlardı ama yine her zamanki gibi hareket edeceklerini biliyorlardı. Başka hiçbir şey akıllarına gelmezdi. Heykeltıraş:

"Esrar içmeye gidiyor muyuz?" diye sordu.

Cevap veren olmadı.

Nouchi, onların alçak sesle değişik yerlerden söz ettiklerini gördü. Müftü Beyin Amavut'u bilgi veriyordu.

"Üç gün önce polis tarafından kapatıldı."

"Ya Galata'daki yer?"

"Orası da kapalı?"

Bu süre içinde ayakta duruyorlardı, yerli giysileriyle sokaktan geçen Türklerin silüetleri görülüyordu.

Nouchi'nin beklemekten sabrı taşıyordu. Yeni bir şey daha keşfetti: Müftü Bey ceplerini karıştırıyor ve Amavut'a para veriyordu. Ama parası yetmemişti. Kalan parayı Jonsac ödedi.

Hava ılıktı. Dar sokaklardan geçtiler. Köprü'de, Beyoğlu'na çıkmak için bir taksiye bindiler. Vakit, gece kulüplerinde dansözlerin hazırlıklarını bitirip masalarına geçtikleri, müzisyenlerin de çalgılarını akort ettikleri saatlerdi.

İstiklal Caddesi'nde tüm taşra kentlerinin gece hayatı sergileniyordu. Gruplar halinde ağır ağır yürüyen genç kadın ve erkekler dönüp birbirlerine bakıyorlar, caddenin sonuna geldiklerinde karşı kaldırıma geçerek geri dönüyorlardı.

Nouchi ve arkadaşları da aynı şeyi yaptılar. Müftü Bey herkesi tanıyor, gelip geçen arkadaşlarının ellerini sıkıyordu. Amavut ortalıkta görünmüyordu. Nouchi, yüksek topuklu ayakkabıları yüzünden yorulmuştu.

"Ne bekliyoruz?" diye söylendi.

On kez aynı caddenin iki yanından gidip gelmek ve aynı yüzleri görmekten sıkılmıştı.

"Esrar aramaya gitti."

Amavut, Tophane'nin dar sokaklarına dalmıştı. Dönüşü zaman, avcunun içinde tuttuğu koyu renkli bir to-

pağı gizlice gösterdi.

Yeni bir tartışma başladı. İçmek için gidecekleri yeri konuşuyorlardı. Biri, küçük bir alaturka kahveyi önerdi. Dik bir sokağa girdiler. Sokak, merdivenle inilecek kadar dikti.

Koyu karanlık içinde sessiz bir yaşam süren insanlar görölüyordu.

Amavut, indirilmiş kepenkleri göstererek:

"Kapalı," dedi.

Nouchi, İstiklal Caddesi'nde iki gece kulübü keşfetmişti: Kara Kedi ve Tabarin. Önlerinden geçerken akort edilen çalgıların sesini duymuştu.

İkisine de girmediler. Bozuk sokaklardan geçerek yeni bir yere geldiler. Modern bir yapının zemin katına girdiler.

Burası Selim Beyin eviydi. Romatizmaları yüzünden Selim Bey arkadaşlarıyla çıkamamıştı. Dışarıdan gelenler onu daracık bir mutfakta kahve pişirirken buldular. Kılığı düzgün değildi. Nouchi'yi görür görmez ortadan kayboldu ve az sonra düzgün bir kılıkla döndü. Jonsac onu:

"Büyükelçilik danışmanı Selim Bey, en Fransız ve en nüktedan Türk!" diye tanıştırdı.

Jonsac, gergin duruşuna ve monokl takmasına rağmen, onların arasında rahattı. Nouchi, ona biraz kızırıyordu. Köşede yapılan gizli konuşmaları duyuyordu.

Otuzla elli yaş arasındaki bu adamlar öğrencilerinkine benzer bir içtenlik içinde yaşıyorlardı. Selim Beyin evinde herkes işe koyuldu. Kısa bir süre sonra, meze dolu bir masa hazırıldı. "Meze" yani Türk ordövrü, çiroz, balık yumurtası; rakı mezesi olarak bilinen her şey vardı.

Uzun, bütün bir gece boyunca Nouchi'yle hiç konuşmadı ama gözlerini de ondan ayırmadı. Nouchi gülümsüyordu. Gazeteci Tefik Beyin kendisine servis yaparken bardağı devirmesine de gülümsemişti.

Amavut nargile hazırlıyordu. Ötekiler gibi genç kı-

zın da içmesini istemişti. Ama Nouchi ilk nefeste öksürmeye başladı ve marpucu bıraktı. Nargile Uzun'un eline geçti.

Bu bir içki alemi sayılmazdı. Bazıları divana uzanmış, bazıları yere oturmuştu. Zaman zaman biri Fransızca ya da Türkçe şiir okuyor, öteki başka bir şiirle karşılık veriyordu. Heykeltıraş bir şarkı söyledi. Nouchi pek rahat değildi. Ayağa kalktı.

"Acaba dans etmeye gitsek mi?"

Karşı koyan olmadı.

Nouchi'nin arkasına takıldılar, İstiklal Caddesi boyunca yürüyerek Tabarin'e geldiler. Kulüpte, dansözlerin dışında yalnızca iki müşteri vardı. Bu kez Nouchi de müşteriydi. Önüne konan listeyi bir kenara koydu, garsona baktı ve:

"Macar mısın?" diye sordu.

Sonra onunla ana diliyle konuştu, fiyatları sordu. Kırk frank tutarında şarap getirtti.

Jonsac bir kadının varlığına henüz alışamamıştı, beceriksizce davranıyordu. Kızın her hareketi onu şaşırtıyordu.

Yaşanan bütün olay buydu. Heykeltıraş esrar içmeyi Tabarin'de de sürdürdü. Sigarasını sarmadan önce esranın tütünün içine karıştırıyordu. Sonunda bakışları donuklaştı, Eyüp Mezarlığı'nda gezinti yapma önerisinden başka bir düşünce bulamadı.

Kulübün işleri iyi gitmiyordu. Nouchi, patronun yorgun haline, kızların kendilerini bırakmışlığına şaştı. Bu saatten sonra yeni bir müşteri beklemiyorlardı. Bir masanın etrafında toplanmışlardı. Masa örtüsü kirliydi. Nouchi'nin ısmarladığı elmayı dışarıdan getirttiler. Nouchi esnemeye başladı. Kulüpten çıktılar. Hepsi buydu...

"Nouchi..."

Cevap yok. Nouchi, Pera Palas'taki odalarında soyunuyordu. Işığı yakmamışlardı. Sabahın yarı aydınlığı pencereye yansiyordu. Jonsac koltuğa oturmuş kıza bakıyordu.

"Evet, ne var?"

"Sana sormak istiyorum."

"Ne düşünüyorsun?"

"Ya sen?"

Jonsac bir şey söylemedi. Nouchi çoraplarını çıkarmak için yatağın kenarına oturmuştu. Jonsac kendi kendine soruyordu. Acaba kıza kendisi mi takılmıştı yoksa kız mı ona. Burada işleri neydi? Hiçbir ilişkileri olmadığı halde neden bu odada birlikteydiler? Arkadaşları ona Nouchi'yle ilişkilerini sormuşlar o da metresi olduğunu söylemişti. Ama bunun belki de hiçbir zaman olmayacağını seziyordu.

"Beni seviyor musun?"

"Ne demek istiyorsun? Bir saniye sırtını döner misin?"

Jonsac kızın isteğine uydu. Tekrar dönebileceğini söylediği zaman Nouchi'yi pijamasını giymiş olarak gördü. Pijamanın altı kızın kalçalarını ve bacaklarını olduğundan daha ince gösteriyordu.

"Benden sıkılıyorsan söyle bunu. Söylemen gerek. Beni hiç üzmez."

Yorgundular. İçki ve uykusuzluk ruhlarında ve bedenlerinde aynı olumsuz etkiyi gösteriyordu. Nouchi başını yastığa gömmüş yatıyordu.

"Arkadaşlarından söz ederek seni kızdırmak istemedim. Bu onların ilginç kişiler olmadığını söylememe engel değil tabii. Tabarin'de hesabı kim ödedi?"

"Ben."

"Görüyorsun işte. Esrar için de parayı sen verdin."

"Geri kalanı Müftü Bey verdi."

Kız sustu. Jonsac ona yaklaşıp yaklaşmamakta kararsızdı, tepki göstereceğini biliyordu.

"Dinle Nouchi..."

"Evet!"

"Anlamalısın ki senin yanında sensiz..."

"Yeter artık..."

Nouchi bıkkınlıkla cevap veriyordu.

"Yine bunun sözünü edersen aramızdaki ilişki sona erer. Anlamıyor musun? Erkeklerden nefret ediyorum. Ya da en azından..."

Dirseğini yastığa koydu, elini başına dayadı.

"İstersen başka kadınlara gidebilirsin, buna engel olmam..."

Jonsac, monoklü, ütülü pantolonu, beyaz getrleriyle zarıftı, kendinden emin bir görünümü vardı. Ama Nouchi aldanmıyordu. Bu konuda hiç aldanmamıştı. Kibirli bir sevinçle Jonsac'a bakıyordu. Kendi kendine söyleniyormuş gibi:

"Çok şıksın," dedi.

Sonra birden ciddileşti, bir iş konuşması yapar gibiydi.

"Elçilikte ne iş yapıyorsun?"

Jonsac'ın keyfi kaçtı, kızardı.

"Nasıl olsa bir gün gerçeği öğreneceğim."

"Birtakım işler yapıyorum."

"Küçük işler," diye söylendi. "Ne kadar kazanıyorsun?"

"Ayda bin frank."

Yalan söylemek, daha büyük bir rakam söylemek isterken ağzından kaçmıştı.

"Hepsi o kadar mı?"

"Başka gelirlerim de var."

Nouchi'nin bakışları genç adamın ayakkabılarına kadar indi. Ayakkabılar insanı aldatmazlardı. Jonsac'ın ayağındakilerse eskiydi, getrilerin beyazlığıyla durumu kurtanyorlardı.

Sonuçta her şey birbirini bütünlüyordu. Avrenos Lokantası, iflas etmiş bir bankanın müdür yardımcısı Uzun,

devrimin hışmına uğramış Müftü Bey...

"Jonsac gerçek adın mı?"

Cevap vermedi. Nouchi:

"Yat şimdi. Güneş doğmak üzere. Beni istemiyorsan yarın sabah söylersin... Uykum var."

Gözlerini kapadı. Jonsac uykulu gözlerle tuvalete girdi. Pijamasının üstüne giydiği robdöşambıyla döndü. Yatağa eğildi, Nouchi'ye baktı. Kız uykuya dalmış gibiydi. Alnından öpmek için biraz daha eğildi.

Nouchi, gözlerini açmadan, rüyada konuşur gibi:

"Biliyor musun, arkadaşların ilginç kişiler değil!" dedi.

Jonsac uyandığı zaman karşısındaki yatağın boş olduğunu gördü. Birkaç gündür sürdürülen bu garip iki kişilik yaşamı anlamakta güçlük çekiyordu. Kendine gelmek için biraz bekledi. Birden korkuya kapıldı ve yataktan kalktı. O kadar telaşlanmıştı ki köşede ayakta duran Nouchi'yi görmedi.

Kız bir kahkaha attı. Jonsac şaşırды, diyecek bir söz bulamadı.

"Giyindin mi şimdiden?"

"Öğle oldu."

Kızın üstünde siyah bir tayyör vardı. Aynanın önünde siyah şapkasını giymekle uğraşıyordu.

"Bir daha dönmek üzere gittim, diye mi korktun?"

Jonsac cevap vermedi. Asık bir yüzle:

"Nereye gidiyorsun?" dedi.

Kentin tüm gürültüsü pencereden içeriye giriyordu. Jonsac beceriksizce su bardağına uzandı.

Kız sıkıntıyla:

"Müftü Beyle randevum var," dedi.

"Nasıl? Müftü Beyle mi? Ne zaman verdi bu randevuyu?"

"Dün akşam. Beyoğlu'nda arkanızdan yürürken. Evinde ilginç Türk bibloları varmış, onları göstermek istiyor bana. Heykeltıraş da evine çağırdı. Boğaz'da oturuyormuş.

Kız, Jonsac'ı biraz kıskırtıyordu. Jonsac yataktan çıkıp robdöşambırını giymek için kızın sırtını dönmesini bekliyor ve susuyordu. Nouchi:

"Alışverişe çıkacağınızı sanıyorum. Öğleden sonra burada buluşuruz," dedi.

Eşikte durdu, başını kapı aralığından uzatarak:

"Müftü Beyle buluşacağım için kızma, tehlikeli biri değil o!"

Jonsac, çeyrek saat sonra yalnız başına Beyoğlu'ndan geçerek elçiliğe doğru gidiyordu. Müftü Bey yakınlarda oturuyordu. Bir gece, hep birlikte eğlendikleri şişman Selim Beyin evi de aynı binadaydı. Az kalsın oraya gidecekti. Gülünç düşmekten korktu. Gürültülü sokağa daldı. Tramvaylar yüzünden dar kaldırımında yürümek zorunda kalıyordu.

İki kez yoldan geçenlere çarpı, anlaşılmaz bir biçimde özürler diledi. Alnı kınışmıştı, bakışları dalgındı, elleri sinirden titriyordu. Ne olacaktı? Evet ne olabilirdi? Olaylar nasıl gelişmişti? Nouchi'yi getirmek ve onunla yaşamak düşüncesi kendinin miydi? Yoksa kız mı arkasına takılmıştı? Bu para ve meslek meseleleri ne oluyordu? Nouchi kendisini serüven peşinde koşan bir adam sanıyordu, bu açıktı. Hatta gerçek adının Jonsac olduğuna bile inanmıyordu.

Büyükelçiliğin bahçesine girdi. İkinci kata çıktı, küçük bir kapıyı çalarak danışmanın odasına girdi.

Gözünde yine monokl vardı, görünümü kusursuzdu. Maun ağacından yapılmış masanın arkasında oturan genç adama elini uzatışında da bir teklifsizlik vardı. Ancak saygılı bir teklifsizlikti bu. Yer gösterildikten sonra oturdu. Genç adam:

"Bir saniye," diyerek işine devam etti.

Bir yere telefon ediyordu. Jonsac, şapkasını dizine koyarak sessizce beklemeye koyuldu.

Telefon görüşmesini bitiren danışman, birkaç kâğıdı bir dosyaya yerleştirdi ve Jonsac'a uzattı.

"Ne olduğunu göreceksiniz... Bu arada şunu da söyleyeyim. Paris'ten gelen bir gazeteci Gazi'den randevu istiyor. Ne zaman geliyor acaba?"

"Bekliyorlar, her an gelebilir."

"Randevu almaya çalışın."

Danışman, her zaman olduğu gibi, bir puro kutusu açtı ve Jonsac'a tuttu, Jonsac bir tane aldı ve odadan çıktı.

Bir çevirmendi, casusluk yapmıyordu. Kaçakçılık ve hırsızlık da yapmıyordu. Büyükelçilikte çeviri işlerine bakıyordu. Bunun dışında, devlet dairelerinde ufak tefek aracılık işleriyle de uğraşıyordu.

Sözgelimi şimdi "vilayet"e yani Emniyet Müdürlüğü'ne gidiyordu. Burası en sık gittiği yerdi. Binanın tüm yanı karanlık köşelerini, tüm kapılarını ve odalarını bilirdi.

Bu odalardan birine girdi. "Yabancılar servisi" şefinin elini sıktı. Burada yer gösterilmeden oturabilirdi. Komiser zile bastı. Bir süre sonra garson iki fincan Türk kahvesi getirdi.

"Ankara sıcak mı?"

"Buradan daha sıcak... Gazi bugün yarın gelir."

Komiser elli yaşlarında kır saçlı biriydi. Koyu renk bir kostüm giyyordu. Bileğine sardığı tespihi olmasa kimse onun Türk olduğunu söylemezdi. Konuşurken tespihin tanelerini tekrar tekrar sayıyordu.

"Gazi'nin ne zaman geleceği hiç belli olmaz. Yatı sekiz gündür Haydarpaşa'da bekliyor."

Jonsac, sarı dosyayı açıp komisere vermişti. Adam kâğıtlara göz atıyordu. Bunlar yeni gelen gazetecinin oturma izni, tren kartı, telgraf için indirimli tarife vb. ile ilgili kâğıtlardı.

"Mustafa Kemal onu kabul edecek mi acaba?"

Komiser belirsiz ve etkili bir jestle cevap verdi:

"Yarın bana uğrayın."

Şimdilik hepsi buydu. Hayır. Türk'ün söyleyecek daha başka şeyleri olduğu anlaşılıyordu. Sigara kutusunu ve kibriti uzattı. Tespihini çekerek koltuğuna yaslandı.

"Bu sabah valiyle görüştüm," dedi. "Gelmenize sevindim," diye ekledi.

Uzun bir sessizlik oldu. Açık pencereden, elleri kelepçeli bir tutukluyu götüren iki polisin geçtiği görüldü. Bahçenin sakın ve güneş alan yanından yürüyorlardı.

"Macar bir dansöz arkadaşınız var sanırım. Elimdeki dosya onunla ilgili."

Jonsac hemen tepki göstermeyecek ve sözün arkasını bekleyecek kadar Türkiye'yi tanıyordu.

"Biliyorsunuz, bir aydır yabancıların kimi işlerde çalışmaları yasaklandı. Öteki işler arasında dansözlük, berberlik, manikürcülük de var. Sözünü ettiğim kişi, sınır dışı edilme kararının kendisine tebliğ edileceği gün Ankara'dan ayrıldı."

Jonsac kendini denetlemeye çalışıyordu ama kızarmıştı. Komiserin durumu anladığını sanıyordu.

"Ya artık mesleğini yapmıyorsa?" dedi.

"Bu daha kötü. Valiye sordum. Türkiye'de bir işte çalışmadan oturabilmek için bir gelirinin olduğunu kanıtlaması gerekiyor."

Jonsac tüm yabancıların, geldikleri günden başlayarak, gözaltında bulundurulduklarını uzun zamandır biliyordu. Ankara'dan Nouchi'yle ayrıldığını, Pera Palas'ta onunla aynı odada kaldığını kuşkusuz biliyorlardı.

Burada rol yapmasına gerek yoktu. Basit bir çevirmendi, elçilik çevirmeni. Bir ara, terleyen yüzünü silmek için, monoklünü çıkardı. Miyoplar gibi gözlerini kırıştırdı.

"Valiye, yapacak bir şey olup olmadığını sordum. Eskiden bu sorun olmazdı. Ama Gazi'nin yasalara uyma

konusunda ne kadar titiz olduğunu biliyorsunuz."

Jonsac bozuntuya vermiyordu. Şaşkına dönmüştü. Dansözle olan ilişkisinin ne kadar önemli olduğunu anlıyordu. Daha şimdiden kızla birlikte gitmek gerektiğini görüyor, bir kez daha ülke değiştirmeyi aklından geçiriyordu. Yabancılar servisi şefi de durumu anlıyor ama belli etmiyor, başka yöne bakıyordu. Nazik davranıyor, sözlerine hiçbir ağırlık vermeden, yumuşak bir sesle konuşuyordu:

"Amirimle yaptığım görüşmeden çıkan sonuç..."

Jonsac sıkıntısı ve umudunu gizlemeksizin başını kaldırarak komiser'e baktı.

"...Oturma izni olmayan biriyle yasal olarak evlenmeden bu kız Türkiye'de kalamaz."

Komiser kalktı, ziyaretçisinin elini sıktı ve onu kapıya kadar geçirdi.

"Sınır dışı etme kararı on beş gün ya da üç haftadan önce uygulanmayacak!" diye ekledi.

Jonsac bir bulutun içindeymiş gibi güneş altında yürüyordu. Nerede olduğundan habersizdi. Her şey ona düş gibi geliyordu.

Nouchi bu saatte Müftü Beyin evindeydi. Arnavut da büyük bir olasılıkla gaz ocağında yemek pişiriyordu.

Jonsac, komiserin ihtiyatla ortaya attığı evlenme düşüncesini kafasından atamıyordu.

Hava sıcaktı. Güneş altında yürümek için dar sokaklara girmek gerekiyordu, buralar gölgelikti. Ancak bu dar sokaklarda yerli halk kaynaşıyordu. Jonsac hamalların, eşeklerin, dükkân önlerine konmuş sandık ve çuvalların arasından ustalıkla sıyrılarak yürüyordu.

"Onunla konuşmalıyım," diye söylendi.

Adımlarını sıklaştırdı. Köprü'nün karşı tarafına, Pera Palas'a yürüyerek geldi. Barın serin bir köşesine oturdu.

Öğle yemeğini yememişti ama yine de badem ve rakıyla yetindi.

Saat iki olmuştu, Nouchi ortalıkta gözükmüyordu. Saat üçte Jonsac hâlâ tek başına bardaydı. Dört beş kadeh içmişti. Bu yüzden kendisini selamlayan birini neredeyse göremeyecekti.

"Ne oluyor, bir şeyin mi var?"

Jonsac kendine geldi. Birden döndü. Kont Stolberg'i gördü. Yanında, beyazlar içinde, bir genç kız vardı.

Az önceki dalgınlığından kurtulmaya çalıştı; uykudan uyanır gibi oldu. Genç kız gülmesini güçlkle önledi. Stolberg:

"Birini mi bekliyorsunuz?" dedi.

"Hayır."

"Bizimle bir kadeh içer misiniz?"

Stolberg, Jonsac'la genç kızı tanıştırdı:

"Bernard de Jonsac, Fransa Büyükelçiliği'nden. Matmazel Leyla Pastore, Beyoğlu'nun en güzel kızlarından biri."

Bar derin koltukları, koyu maundan mobilyaları ve sessiz barmeniyle tüm öteki büyük otel barlarına benziyordu, tek farkı duvarları süsleyen şark halılarıydı.

"Ankara'dan dönüşünüzden sonra arkadaşları gördünüz mü?"

"Dün akşam birlikteydik."

Stolberg de tanıyordu onları. Aynı gruptan sayılmasa da az çok ilişkisi vardı. Stolberg otuz yaşlarında, uzun boylu, sarışın bir gençti. Babası eskiden İsveç'in Türkiye büyükelçisiydi. Kendisine Boğaz'da bir yalı bırakmıştı. Çok zengin olmasa da çalışmadan yaşayacak kadar bir geliri vardı. Zaman zaman, Müftü ve Selim Beylerle Uzun'un dahil olduğu gruba katılırdı.

"Selim Bey şişman mı yine?"

"Evet, hep bildiğiniz gibi."

"Esrar içtiniz mi?"

"Biraz."

Genç kıza dönerek:

"Siz de denediniz mi?" diye sordu.

Genç kız Stolberg'in boyundaydı. Üzerinde Paris'te yaptırılmış olduğu izlenimi veren beyaz bir tayyör vardı. Jonsac kızın güzel olup olmadığına dikkat etmedi ama zarif ve gösterişli bir havası olduğu izlenimi edindi. Aralarındaki konuşma uzayıp gidiyordu. Stolberg Leyla'ya dönerek:

"Bir gece bizde toplansak nasıl olur?" dedi. "Aileniz izin verir mi?"

"Biliyorsunuz ki istediğim her şeye izin verirler. Yirmi üç yaşımdayım."

"Gerçek bir Türk gecesi geçirmek eğlenceli olmalı. Bu durumda Jonsac'ın arkadaşlarına haber vermesi gerekiyor. Bir dakika... Bugün çarşamba. Cuma nasıl olur? Müzisyenleri siz ayarlıyorsunuz."

Bu sırada Nouchi bara girdi. Kapıdaki garson kendisini beklediklerini bildirmişti. Kararlı ve rahat bir biçimde gruba yaklaştı. Jonsac'ın kendisini tanıtmasını bekledi.

"Matmazel Nouchi, bir arkadaş..."

Oturdu. Buzlu bir içki söyledi. Masanın üstündeki Leyla'nın platin fermuarlı çantasına baktı.

Stolberg bir şey söylemiş olmak için:

"İstanbul'da mı oturuyorsunuz?" diye sordu.

"Artık burada oturacağımı sanıyorum," dedi.

Bir çeyrek saat sonra Nouchi İsveçli ve Leyla'yla çok iyi anlaşmaya başlamıştı. Jonsac nasıl olduğuna şaşı. Leyla, her mevsim model bakmak için Paris'e giden bir terzinin adresini Nouchi'ye verdi. İki genç kız, ertesi gün baş başa yemek yemeyi kararlaştırdılar.

Stolberg'le Leyla gittiler. Jonsac, tek başına Nouchi'yi beklerkenki havasına girmek için biraz çaba göstermek zorunda kaldı. Polis şefinin söyledikleri otel barında altıncı kadehini içmiş bir insana daha önemsiz geliyordu.

"Seninle konuşmam gerekiyor, çıkalım."

"Burada konuşamaz mısın?"

Barda kimse yoktu. Barmen altı yedi metre uzakta kalemini özenle bastırarak hesap yapıyordu. Jonsac omuz silkti.

"Fark etmez."

"Müftü Bey bizi ünlü bir Türk şarkıcının konserine çağırıyor."

Jonsac, Müftü Beyin önerisini önemsemeyen bir jest yaptı.

"Ciddi olarak konuşmalıyız. Bir karar almamız gerekiyor. Ne iş yaptığımı sormuştun."

"Biliyorum."

"Ne biliyorsun?"

"Elçilikte çevirmenlik yapıyorsun."

"Kim söyledi?"

"Arkadaşların. Adının gerçekten Jonsac olduğunu da Vikont da olabilirdin. Dordogne'da bir evin var."

"Harap bir halde."

"Çiftlik harap halde değil. Yılda birkaç bin frank getiriyor."

Genç adamın sıkıntısıyla eğleniyordu. Oysa Jonsac kızın bütün bu söylediklerini kendisi daha başka bir biçimde açıkça söylemek istemişti.

"Hep dostlarım mı?.."

"İlginç kişiler olmadıklarını söylemiştim sana. Az önce Müftü Bey bana âşık olduğunu söyledi. Kahkahayı basmasaydım beni zorla elde etmeye kalkışacaktı, bu sırada Arnavut da nöbet tutuyordu."

"Nouchi..."

"Ne var?"

Evet ne vardı? Ne istiyordu? Nu umabilirdi? Kızın sandığı gibi bir şerüven adamı değildi. Küçük bir soyluydu. Topraklarının geliri yaşamını sürdürecektik düzeyde değildi. Çeviri işleriyle uğraşıyordu. Berlin'de bir soruşturma komisyonunda çalışmıştı. Budapeşte'de tarım ma-

kineleri işinde müdür yardımcılığı yapmıştı. Bu iş iflasla sonuçlanmıştı. Şimdi de çevirmendi ve...

Nouchi dirseklerini masaya dayamış, çenesini avuçlarının içine almış gülümseyerek Jonsac'a bakıyordu. Jonsac kendini denetleyemiyor, söze nereden başlayacağını bilemiyordu. Ancak kesin olarak bildiği bir şey vardı: Bir daha yalnız kalmak istemiyordu.

"Dinle..." diye başladı.

"Bir kıskançlık gösterisi mi yapacaksın? Hemen söyleyeyim ki davranışlarımda bağımsız olmak istiyorum. Tabii ki sen de öyle olmalısın. Deminki kız bir an bile gözünü senden ayırmadı."

"Beni ilgilendirmiyor."

"Doğru değil bu. Sevincini gizlemek için kendini zorluyorsun. Eminim zengin bir ailenin kızı."

"Sonra?"

"Hiç. Bana diyeceğin nedir?"

"Polise gittim."

Nouchi alnını kınıştırdı, kaşlarını kaldırdı, gözbebeklerini birbirine yaklaştırdı. Çocukluğundan beri her zaman polisle işi olmamış mıydı?

"Ne istiyorlar yine?"

"Oturma iznin yok!"

"Biliyorum. Sonra?"

"Sınır dışı edilmen için karar var!"

Jonsac birden açıldı, biraz önce söylemeyi kararlaştırdığı sözler ağzından döküldü.

"Korkma... Yabancılar servisi şefiyle yaptığım görüşmeye göre, Türkiye'de oturma izni olan biriyle evlenirsen..."

Durakladı. Nouchi çok heyecanlıydı, yüzü değişmişti. Genç kız elini, masanın üstünden uzatarak Jonsac'ın elini tuttu.

"Sus!"

Birden Jonsac da duygulandı. Barmenin kendilerine bakıp bakmamasına aldırmadılar.

"Yann işlemlere başlayacağım. İyi bilmiyorum ama fazla bir zorluk çıkmaz sanırım."

Nouchi başını eğmiş, gözlerini ince kristal bardağın bulunduğu masaya dikmişti. Derin bir sessizlik oldu. Jonsac farkında olmadan kızın elini tuttu."

"Neden yapıyorsun bunu?"

"Çünkü..."

"Ya evlenmek istemiyorsam?"

Nouchi yatışmıştı. Başını kaldırdı. Yüzü gergindi. Jonsac:

"Rica ederim..."

"Evli olduğumun bilinmesini istemiyorsam?"

"Söylemeyiz olur biter."

"Ya..."

Jonsac kızın ne söyleyeceğini anladı ve yüzü asıldı.

"Neden?"

Evet neden onunla birlikte yaşadığı halde evlenmeyi reddediyordu.

"İstemiyorum."

"Hiçbir zaman mı?"

"Öyle bir şey demedim. Şimdi istemediğimi söylüyorum. Görüyorsun ki tüm söylediklerin olanaksız."

Nouchi kalktı, barı geçerek asansöre binmek için hole çıktı. Jonsac kararsızlıkla onu izledi. İnen asansörle arkasından odaya çıktı. Kapıyı kilitli bulmaktan korkuyordu. Hayır açıktı. Nouchi, yatağına uzanmış, gözlerini tavana dikmişti. Kederli bir sesle seslendi. Nouchi kıınıldamadı. Odanın içinde bir aşağı bir yukarı dolaşarak kıza bir şeyler söylüyor ama neler söylediğini kendisi de bilmiyordu. Konuştukça duygularını daha iyi anlıyor ama onları dile getirmekte güçlük çekiyordu.

"Arkadaşların ilginç değiller," demişti kız.

Bunun doğru olduğunu anlıyordu. Nouchi onu bazı konular üstünde düşünmeye, özellikle de kendi üstünde düşünmeye yöneltiyordu. O da arkadaşları gibi dikiş tutturamamış biriydi. Kırk yaşındaydı ve hâlâ bir öğrenci

bohemini yaşıyordu.

Hayır. Tam da öyle değildi. Daha karmaşık bir durumdu... Her zaman yalnız yaşamıştı. Ve birdenbire birkaç saat içinde birisiyle birlikte yaşamının güzelliğini kavramıştı.

Sonra...

Başka duygular, başka düşünceler de vardı. Ama her şey bir noktada toplanıyordu: Nouchi'yi bırakmak ya da daha çok Nouchi tarafından bırakılmak istemiyordu. Kıza yalvarıyor, vaatlerde bulunuyordu.

"İstedğin gibi yaşayacaksın. Sana karışmayacağım, söz veriyorum."

Nouchi sürekli tavana bakıyordu.

"Taksim bahçesine bakan bir evden söz ediyordun ya. Onu tutarız. Gerisinin çaresine bakanım..."

"Nasıl?"

"Bilmiyorum, ama bakacağım."

Jonsac'ın ona ihtiyacı vardı. Ona her şeyi vaat emeye, her türlü güvence göstermeye hazırды.

"Neden demin aşağıda karşılaştığımız kızla evlenmiyorsun?"

Jonsac cevap vermedi. Kız konuşmasını sürdürdü.

"İstersen yapabilirsin bunu. Doğrusu da budur."

"Nouchi!"

"Sonra?"

"Evlenelim. Kimseye söylemeyiz. Değişen hiçbir şey olmayacak."

Nouchi yatağın kenarına ilişti. Saçlarını geriye attı.

"Mutsuz olacaksın."

Jonsac'a baktı ve gülümsedi. Jonsac'ın yüzü kızarmış, görünüşü değişmişti. Bu haliyle seçkin ve sert bir erkekten çok birazdan ağlayacak bir çocuğa benziyordu. Genç kız:

"Peki evleniyoruz!" dedi. Ve aynı ses tonuyla:

"Bu gece sinemaya gidiyoruz!" diye ekledi.

"Sahi mi?"

Kıza yaklaştı, ellerini tutmak istedi. Ama Nouchi kalktı, tuvalete doğru yürüdü.

"Giyinelim. Müftü Bey saat altıda bizi barda bekleyecek. Nüfus kayıtları için Viyana'ya yazmam gerekecek, sanırım."

Nouchi bir yığın tatsız formaliteleri düşünen bir insanın karışık yüz ifadeleri içinde Jonsac'ın önünde üstünü değiştirdi.

"Annemin izni gerekecekse Beyrut'a yazmalıyım. Annem ablamlarla Beyrut'ta."

Makyajını yaparken konuşmasını sürdürdü:

"Köstence'de karşılaştığım bankacı arkadaşının adı neydi?"

"Uzun."

"Evet... Bir akşam düzgün görünümlü iki genç iş için gelen iki Alman sanayici, ablamlarla beni yemeğe çağırdılar. Şimdi adını hatırlayamadığım, kentin belli başlı meydanlarından birinin üstündeki lokantanın terasında oturuyorduk. Adamlar bizi etkilemek istiyorlardı, pahalı şeyler ısmarladılar. Havyar, istiridye, şampanya gibi. Yan masada oturan ve her zaman olduğu gibi sandviçle karnını doyuran annemi tanımıyorlardı. Bir ara adamlardan biri annemi göstererek:

"Bu dişi maymuna bir zamanlar güzel olduğu söylenmeli," dedi.

Ablamlarla baktık.

"Sonra ne oldu?"

"Hiç... Üç bine mal oldu onlara!"

DÖRT

Jonsac boşlukta yüzüyor gibiydi, gece yarısından beri şakakları zonkluyordu. Deniz kenarındaki terasla birinci katın terası arasında gidip geliyor, her defasında odalara kaçamak göz atıyordu. On kez gidip gelmişti, yine aynı şeyi tekrarlıyordu.

Stolberg ona anlatmıştı: Bu, yumuşaklığı, debdebesi, rayihası, küfü ve yoksulluğuyla bir Boğaz gecesi idi. İstanbul manzaralarında görüldüğü gibi bir yanda abartmalı bir şiirsellik, öte yanda insan iradesiyle hiçbir ilgisi olmayan anlar yaşanıyor.

İsveçlinin yalısı tüm öteki yalılar gibi ahşap bir yapıydı. Boğaz'ın hemen kıyısındaydı, sandaldan inen insan hemen hole adımını atıyordu. Derin su o kadar berraktı ki taşlar arasında dolaşan balıklar görülüyordu. Nouchi bu dekordan özellikle de evin boyutlarından etkilendi. Birkaç adımdan sonra iskelenin önünde Stolberg'i gördüler. Kruvaze ceketli, gri renkte takım elbise giymişti. Batan güneşin ışıkları içinde daha sarı renkte, daha uzakta ve daha bir senyör gibiydi.

Daha sonra neler oldu? Jonsac hatırlamakta güçlük çekiyordu. Yorgundu ama aynı zamanda aşırı derecede

uyarılmış bir durumdaydı. Biraz da alkolün etkisi vardı ama alkol düşünmesine engel değildi.

Güneş batıyordu. Davetliler terasta toplanmışlardı. Stolberg yerli atmosferi bozmamak için koltuk yerine minderler koymuştu. Herkes oradaydı. Selim Bey şiir okuyordu. Uzun, Nouchi'nin dizinin dibine oturmuştu. Müftü Bey Leyla'nın yanındaydı. Heykeltıraş ve Kalmuk yüzlü kardeşi de oradaydı. Tevfik Bey ve Jonsac'ın tanımadığı iki üç kişi daha vardı. Karşıda, İstanbul'un minareleri erguvan rengindeki gökyüzüne uzanıyordu. Jonsac'ın getirttiği müzisyenler garip sazlarla peşrev yapıyorlardı. Müzik hep aynı tonda tekrarlanıyordu. Boğaz'da yelkenliler dolaşıyordu. Kırmızı boyaları gün batımında iyice kan rengine dönüşen gemiler limanda demirlemiş duruyorlardı. Stolberg, acılı mezeyle içilen rakıları dağıtıyordu.

Gecenin bu saatinde yaşananın hepsi buydu. Bir cömertlik izlenimi vardı. Nouchi bunu herkesten daha iyi sezmiş ve Stolberg'e yakınlık duymuştu.

Gecenin daha sonraki bölümü, yüz kadar mumun aydınlattığı yemek salonunda, gizemli bir akşam yemeğiyle sürdürüldü. Nouchi, Leyla'yla oturan Jonsac'tan uzakta Stolberg'in yanındaydı.

Uzun bir masada oturuyorlardı. Jonsac Nouchi'yi ancak zaman zaman görebiliyor ya da gülüşünü işitebiliyordu; Selim Bey Leyla'ya şiirler okuyup duruyordu.

Bir şey daha vardı: Beyazlar içindeki Leyla, Nouchi'nin her kahkaha atışında Jonsac'a bakarak bir izlenim edinmeye çalışıyordu. Ne söylenmişti ona? Sevgili oldukları mı yoksa sıradan bir arkadaş mı?

Şişman Selim Bey, genç kıza sürekli içki veriyor kız da pes etmiyordu. Nouchi, Jonsac'a dönerek:

"Arkadaşınız müthiş bir baştan çıkarcı! Dün birlikte bir gezinti yaptık. Uzun zamandır böylesine eğlenmemiştim," dedi.

O kadar erkeğin içinde birbirinden son derece farklı

iki kadındılar. Leyla, üç kuşaktan beri Beyoğlu'nda oturan zengin bir tüccarın tek kızıydı. Nouchi'den daha özgür bir davranış biçimi vardı ama kişiliğinin en küçük ayrıntılarında, en basit davranışlarında zengin bir burjuva kızı olduğunu ortaya koyuyordu.

Jonsac, yemek boyunca, kimin doldurduğunu bilmediği kadehleri art arda yuvarlamıştı. Masadan kalktıkları zaman başı ağrıyordu, keyfi kaçmıştı. Müzisyenler yeniden çalmaya başladılar, davetlilerden birinin getirdiği yaşlı şarkıcı kadın tiz sesiyle bir saat boyunca klasik Türk şarkıları söyledi.

Bazıları müzik dinliyorlar bazıları da bir köşede çene çalıyorlardı. Ev baştan başa hafifçe aydınlatılmıştı. Şamdanlar ötede beride kırmızı bir ışık çemberi çiziyor, geniş duvarlarda gölgeler bırakıyordu.

Yaşlı kadın şarkı söylerken Nouchi Stolberg'le ortalıktan kayboldu. Bir süre sonra Jonsac onu gördüğü zaman genç kız ev sahibini göstererek:

"Yalıyı gezdirdi. Müthiş bir ev. Çok güzel eşyaları var," dedi.

Stolberg gülümsüyordu. Jonsac de gülmeye çalıştı.

"Şimdi esrar içeceğiz!"

Esrar ve içki içmeye koyuldular. Toplantının bir merkezi kalmamıştı. Bazıları holdeydi, Selim Bey burada bir koltuğa gömülmüş müzisyenlere eski Türk fıkralarını anlatıyordu. Jonsac bir süredir görmediği Leyla'nın yanına gitti; genç kız koyu perdeler çekilmiş bir odada divana uzanmış, Uzun'un hazırladığı pipodan esrar içiyordu.

Jonsac o anda bütün bağlarını koparmak istedi. İçinden bir şeylerin koptuğunu hissediyordu. Hiçbir yerde rahat edemiyor, hiçbir grupta kaynaşamıyordu. Sıkıntıdan ne yapacağını şaşırılmış bir halde, giriş katıyla birinci kat arasında inip çıkıyordu. Davetlilerin bir kısmı birinci katın terasında bir kısmı da giriş katındaydılar.

"Her şey iki kadının çevresinde dönüyor," diyordu.

Evet, her şey iki kadının ve sayısız şişelerin çevresinde dönüyordu. Örneğin Kalmuk yüzlü adamla kardeşi bir viski şişesinin başına çökmüşlerdi. İkisi de sarhoştı. Onlar da, Jonsac gibi, ne yapacaklarını bilmiyorlar, dolaşarak duruyorlardı.

Jonsac, Nouchi'yle Stolberg'i loş bir odada aynı divana uzanmış gördü. Onları herkes görmüş olmalıydı. Ne düşünüyorlardı acaba?

Birinci katta gramafon çalmaya başladılar. Jonsac yukarı çıktı. Terasta beyaz bir rob ve Uzun'un ince silüetini gördü.

"Biz burada yalnızca birer figüranız, gösterilerini bütünleyen bir kalabalık!" diye söylendi.

Her şeyiyle içindeki kıskançlığı ortaya döktüğünü gördü ve toparlanmaya çalıştı. Üçüncü ya da dördüncü kez terasa doğru gidiyordu. Müzik çalmaya başladı. Leyla:

"Benimle dans eder misiniz?" diye sordu.

Dans etmeye başladılar. Jonsac genç kızın belinden tuttuğu zaman onun çok az şey giydiğini fark etti. Nouchi'nin yumuşak vücudundan çok farklıydı, uzun ve sağlam bir vücudu vardı. Leyla:

"Pek eğlenemiyorsunuz galiba?" diye sordu.

"Neden böyle düşünüyorsunuz?"

"Kıskanç mısınız?"

"Hiçbir zaman."

"Sahi mi? Sevdiğiniz bir kadına kur yapılmasına aldırmaz mısınız?"

Ne diyebilirdi? Genç kız:

"Garip bir gece değil mi?" diye sürdürdü "İlk kez esrar içiyorum. Sanıyorum hiçbir etki yapmadı."

Genç kızın sesinde bir gariplik vardı.

"Arkadaşlarınız çok eğlendirici! Uzun, müthiş bir ciddiyetle bana kur yapıyor. Gelin bir şeyler içelim."

Leyla, Jonsac'ı içki şişelerinin bulunduğu tarafa götürdü, rastgele bir içki alarak bardaklara koydu.

"Ötekiler kadar neşeli olmaya bakın. Sağlığınıza!"

Uzun, sinsi sinsi dolanıp duruyordu. Müftü Bey Leyla'ya dans etmeyi teklif etti. Bir bardak dolusu tatlı likör içmiş olan Jonsac bir başka bardağı doldurdu.

Devamı daha kanşıkta. Sağda solda dolaşan gölgeler gözüküyordu. Stolberg çalışma odasında Nouchi'ye fotoğraf albümünü gösteriyordu. Müzisyenler de içiyorlardı.

Boğaz'ın havası evin her yanına giriyordu. İnsan hangi odaya girse denizi iliklerinde hissedebilirdi. Hafif bir su sesi ve geçen sandalların hışırtısı duyuluyordu.

"Bernard!"

Bu Nouchi'nin sesiydi. Çalışma odasından Jonsac'ı çağırıyordu.

"Stolberg'in bana verdiği şeye bak!"

İşin kötüsü Stolberg de yanındaydı. Jonsac'ın kısacaca aklına bile gelmiyordu sanki.

Nouchi küçük bir kehribar heykel gösteriyordu.

"Güzel değil mi?"

"Evet, çok güzel."

Jonsac yanlarından uzaklaşmak istiyordu. Heykel Stolberg'in sahip olduğu az bulunur bir parçaydı. Birkaç bin frank ederdi.

Jonsac yeniden gezinmeye koyuldu. Leyla'yı önce Müftü Beyle sonra da Uzun'la dans ederken gördü. Heykeltıraş terasta korkuluğa dayanmıştı, akşam yediklerini çıkarıyordu.

Saatın kaç olduğundan kimsenin haberi yoktu. Karşı yakada İstanbul'un ışıkları parlıyordu. Bulundukları yere gürültüyle kanşık alaturka müzik sesleri egemendi.

Jonsac, terasın bir köşesinde yarım saat tek başına kaldı. İyice içkili olduğu her halinden anlaşılan Kalmuk'un uzattığı bardağı bir dikişte içti. Gölgele git-tikçe birbirine kanşıyordu. Mumlar sönmek üzereydi. Jonsac bir odanın önünden geçerken iki gölgenin birbirine sanıldığını, iki ağzın birbirine yaklaştığını gördü.

Nouchi mi Leyla mı? Onun için ikisi de birdi. Çevresindeki tüm istekler, tüm kaçamak zevkler onu aynı derecede rahatsız ediyordu. Başka yöne döndü. Selim Bey ona bakıyordu. Piposuyla uğraşan Arnavut'a çarptı. Tam bu sırada terastan sinirli bir kahkaha sesi geldi.

Leyla bağınyordu:

"Bakmayın!.. Bakmayacağınıza yemin ederseniz..."

Adamlar alçak sesle ona cevap veriyorlardı. Nouchi Stolberg'le kim bilir hangi köşedeydi? Ne olup bittiğini görmek için terasa doğru geldiler.

"Yalnız olmaz," diye bağırان Leyla'nın tiz sesi duyuldu.

Birden denize düşen bir şeyin sesi, sevinç çığlıklarına karıştı. Jonsac kendini zorlayarak yaklaştı. Kalmuk yüzlü adamı gördü, yunus balığı gibi sular fışkırtarak yüzüyordu.

Erkekler Leyla'nın beyaz giysilerine yapışmış, etrafını kuşatmışlardı.

"Bırakın da kendim yapayım," dedi, "Bakmayacağınıza söz verin."

Ona en uzak yerde duran Jonsac'tı; aralarında on metre kadar vardı. Leyla'nın çevik hareketlerle üstünü çıkardığını gördü.

Bir an kızın çıplak vücudunun parlaltısı görüldü. Deniz yeniden açıldı. Leyla suya atlamış, yüzüyordu. Su altında değişik biçim alan beyaz vücudu karanlığa rağmen gözüküyordu.

"Yeter artık," diye endişeli bir ses duyuldu. Jonsac bu sesin nereden geldiğini anlayamadı.

Genç kız açıklara doğru yüzüyor, elbisesiyle denize atlamış olan Kalmuk yüzlü adam da gülerek onu izliyordu. Adam soğuk denize rağmen ayılmamıştı, su püskürterek gülüşü memeli hayvanların kızışma dönemlerini andırıyordu. Biri:

"Geri dönün!" diye yeniden bağırdı.

Bu çağrıya kimse cevap vermedi.

"Ne oluyor?"

Bu kez hiçbir şeyden haberi olmadan Stolberg'le terasa gelen Nouchi'ydi. Jonsac kıza öfkeyle baktı.

"Yeter aruk. Dönün!"

Kalmuk yüzlü adam tek başına kıyıya doğru yüzüyordu. Nefes nefese kalmıştı. Herkes kaygıyla birbirine baktı. Jonsac kalabalığı yararak terasa bağlı olan sanda atladı ve açıldı.

"Leyla! Leyla!"

Genç kızın sıkıntısını anlamış gibi, daha değişik bir sesle:

"Korkmayın... Benim. Söz veriyorum bakmayacağım. Neredesiniz?"

Boğaz'ın içinde belirsiz bir yerden gelen sese doğru olanca gücüyle küreklere asılıyordu.

"Leyla! Ben Jonsac!"

Kızı görür gibi oldu. Sanki sudan çıkmasını bekleyen terastaki kalabalığa çılgın gözlerle bakıyordu.

Leyla, oradaki insanlara kendini göstermek, korkmadığını ve özgür olduğunu kanıtlamak istemişti. Onların meydan okumalarına aynı biçimde karşılık veriyordu. Soğuk su onu kendine getirmişti.

"Leyla, neredesiniz?"

Jonsac kıızı düşündüğünden daha yakın bir yerde buldu. Güçlük e yüzüyordu. Su oldukça berraktı, kızın her tarafı gözüküyordu. Ancak yorgun düşmüş bu haliyle Jonsac'ta yalnızca öfke ve merhamet uyandırdı. Herkese karşı duyduğu bir öfkeydi bu. Ve yalnızca Leyla yüzünden değildi. Belki de yalnızca Leyla için sandala atlamamıştı. İki kadın vardı. Nouchi'ye sahip çıkamayınca ötekine yönelmişti.

"Sandala tutunun. Ceketimi vereceğim size."

Ceketini çıkardı ve arkasına döndü. Kızın sandala binerken çıkardığı sesleri duydu. Jonsac yerini aldığı zaman kızın baş tarafa kıvrılmış olduğunu gördü. Ceket vücudunu tümüyle kapatmıyordu. Leyla başını e lerı arı

sına almış sessizce ağlıyordu.

"Oraya gitmeyin! Oraya değil!"

Kıydan bağırın Uzun'un sesi duyuldu:

"Buldunuz mu onu?"

Jonsac cevap vermedi. Ne yapacağını bilmiyordu. Şaşkın bir haldeydi.

"Oraya dönmek istemiyorum. Keşke ölüme terk etseydiniz beni."

"Sakin olun!"

"Beni bu aşağılık insanların yanına götürürseniz kendimi öldürürüm!"

"Bu halde eve dönemezsiniz."

"Önemi yok."

Vücudu sarsılıyordu. Sinirli bir biçimde ağlıyor, kanatırcasına kolunu ısıırıyordu.

"Oraya gitmenizi istemiyorum."

Işıklar içindeki yalının on metre kadar uzağındaydılar. Terastaki insanların silüetleri birer leke halinde gözüküyordu.

Jonsac yüksek sesle:

"Elbiselerini verin!" diye bağırdı.

Kısa bir sessizlik ve duraksamadan sonra, Nouchi sakin bir sesle emir verircesine:

"Söylediğini yapın!" dedi.

Bu sırada terastakilerin görmemeleri için Leyla sandalın iç tarafında oturuyordu. Stolberg eğildi ve ipek bir bohça uzattı.

Nouchi:

"Ayakkabıları," dedi.

Müzik durmuş, konuşmalar kesilmişti. Utanç ve kaygı verici bir sessizlikten başka bir şey kalmamıştı.

Jonsac sandalı açığa doğru çekerek Nouchi'den öç almış oluyordu.

"Giyinebilirsiniz. Bakmıyorum, yemin ederim."

"Siz aynı şey değil."

Jonsac bu sözlere o sırada pek dikkat etmedi ama

sonradan kafasına takıldı. Sandalın sallantısından Leyla'nın üstünü giydiğini anlıyordu.

Leyla cılız bir küçük kız sesiyle:

"Çantam yok!" dedi.

"Yann getiririm size."

Genç kız bir düşünceden ötekine geçerek:

"Bunu neden yaptınız?"

"Neyi?"

"Ötekilerden farklı davrandınız, peşimden geldiniz."

Jonsac kıza doğru dönmüştü. Islak saçlarını parmaklarıyla düzeltmeye çalıştığını gördü.

"Benim için ne düşünüyorsunuz?"

"Hiçbir şey. Ötekiler içinse iyi olmayan şeyler."

Jonsac'ı birden sıkıntı bastı. Boğaz'ı hiç yalnız başına geçmemişti. Akıntı yüzünden sandal Karadeniz'e doğru sürükleniyordu. Bir süre hiçbir şey düşünmeden olanca gücüyle küreklere asıldı. Sonra kıza dönerek:

"İlerliyor muyuz?" diye sordu.

"Bir dakika... Sanırım. Hayır... Evet, ilerlemeye başladık."

Yalının ışıkları hâlâ görünüyordu. Jonsac kendi kendine İsveçlinin Nouchi'yi otomobiliyle getireceğini içinden geçirdi. Karanlık bir otomobilin içinde ikisini düşündü. Dudaklarının birbirine yaklaştığını görür gibi oluyordu.

Leyla:

"Garip bir insansınız!" dedi.

Belki kız da aynı şeyleri düşünmüştü. Metresiyle ilgileneceğine neden tanımadığı bir kızla birlikte, diye kendi kendine soruyordu.

"Arkadaşınız yalnız dönmek zorunda kalacak."

Cevap vermedi. Yüreği hınçla doluydu.

"Nereye gidiyorsunuz?"

"Bilmiyorum."

Gecenin karanlığında bulundukları yeri kestiremiyorlardı. Jonsac hâlâ içkinin etkisi altındaydı. Davranış-

larına egemen olamıyor, kendini toparlayamıyordu. Şakakları zonkluyordu.

Kente dönmek için ıssız ve karanlık sokaklarda bir süre taksi aradılar. Gök parlak bir gri renk almıştı. Ortalık aydınlanıyordu. Leyla'nın ıslak elbisesi vücuduna yapışmıştı. Bu haliyle pek güzel sayılmazdı ama daha baştan çıkarcı bir görünümdeydi.

Jonsac kızın sabit ve meraklı bakışlarını üzerinde hissedince monoklünü kaybetmiş olduğunu anladı. Yorgunluktan yüzündeki çizgiler derinleşmişti. Miyop gözlerini kırptıyordu.

"Başınıza iş açacağım."

"Niye?"

"Nouchi bu işten pek hoşlanmayacak."

Jonsac başını çevirdi. Eski bir otomobilin içindeydiler. Onları iki sevgili sanan şoför yavaş gidiyordu. Jonsac kızın gözlerinde hafif bir kıskırtma sezdi. Aşık mı sanıyordu? Kıskançlık yüzünden böyle davrandığını mı düşünüyordu?

Evet kıskançlık yüzünden! Ama tüm erkeklere duyduğu kıskançlık! Leyla yanı başındaydı. Omuzunun kendisine değdiğini hissediyordu.

"Beni çok ciddi bir biçimde yargılıyorsunuz, değil mi?"

Jonsac bir şey söylemiş olmak için "Hayır," dedi. Yargılamak, aklının ucundan bile geçmemişti.

"Bu gece olanları unutacağınıza söz verin."

"Peki söz."

"Çantamı getirecek misiniz?"

"Yarın. Yani bu sabah!" diye düzeltti.

Beyoğlu'nda modern bir yapının önünde ayrıldılar.

Pera Palas'ın kapıcısı Jonsac'ın yalnız dönmesine şaş-

m.

"Madam dönmedi mi?"

"Hayır, dönmedi."

Jonsac, asansör gürültüsünü işittiğinde yatmaya ha-

zırlanıyordu; banyoda dişlerini fırçalıyordu. Gelen Nouchi'ydi. Kehribar heykelciği gazete kâğıdına sarmıştı. Şapkasını yatağın üzerine atarak:

"Ne oldu?" diye sordu.

"Ne?"

"Kız."

Cevap vermedi, dişlerini fırçalamayı sürdürdü.

"Bütün olanlardan sonra hâlâ sana âşık olmadıysa..."

"Sesini kes."

"Yann konuşuruz."

Nouchi ilk kez numara yapmadan ve sıkılmadan Jonsac'ın önünde çınlıçıplak soyundu.

"Stolberg bir çılgın!" dedi.

Jonsac aldırmayınca konuşmasını sürdürdü:

"Bu heykelin değerini düşün!"

Jonsac onu görmemek için arkasını dönmüştü. Sesini duymak istemiyordu, bu nedenle yorganı üzerine çekti. Yine de kalkıp kızın yanına sokulmamak için çeyrek saat kendisiyle mücadele etti. Kötü bir gece geçirdi, geçen gecenin tatsız olayları gözünün önüne geldi. Nouchi, Leyla'nın çantasını getirmiş, kendi çantasının yanına, masanın üstüne koymuştu. Jonsac bunu fark etmedi.

BEŞ

Jonsac yanı uykulu bir halde:

"Saat kaç?" diye sordu.

Sonra durumun garipliğini sezdi ve kaşlarını çatı. Pera Palas'ta yatağındaydı. Güneş doğalı epeyce olmuş, kentin gürültüsü iyice yükselmişti. Nouchi, yanı başında, yatağının üstüne oturmuş gülümsüyordu. Şaşırtıcı olan, kızın orada oturması değil yüzündeki doğallık ve sevecenlikti. Jonsac'tan emin olduğu için yanı çıplak oturuyordu; sabahlığının üstünden taşan göğüsleri görünüyordu, dizleri de açıktaydı.

Jonsac'ın ilk hareketi monoklüne uzanmak oldu. Nouchi kolunu tuttu.

"Ciddiyetini biraz sonra takınırsın," diyerek gülümsedi.

Bayram ya da eğlence sabahlarının hafifliği ve keyfi içindeydi kız. Jonsac hafızasını yoklamaya çalıştı. Hayır. Hatırladıkları tatsız şeylerdi. Uyku mahmurluğundan kurtulmaya çalıştı. Nouchi'nin oturuşu, yataktan kalkmasına izin vermiyordu. İyice somurtmaya başladı. Kız eğilerek Jonsac'a baktı.

"Huysuz bir çocuğa benziyorsun," dedi.

Sevimli bir hayvan gibi eğleniyordu. Jonsac'ı yanğından ısırmaya kalkıştı.

"Kızdın mı?"

Evet kızmıştı. Sözlerine nereden başlayacağını bilemiyordu. Masanın üstündeki heykelciğe gözü takıldı. Onu pencereden atmak istedi. Bakışlarını izleyen Nouchi, bir zafer kazanmışcasına:

"Benim ilk kazancım!" dedi.

Jonsac başını çevirdi. Nouchi sevimli olmaya çalışarak:

"Büyük bir ahmaksın. Yüzünü bir görsen. Kim bilir neler düşünüyorsun?"

Jonsac kızın söylediklerini duymamış gibi davranıyordu. Nouchi'nin yumuşak bir hareketle çarşafın altından kayarak kendisine sarılmasına şaşırdı.

"Bahse girerim, şu koca şalgam suratlı adamla yattığımı sanıyorsun."

Nouchi her zamanki havasında değildi. Bir şeyler onu kıskırtıyordu. Aynı durumda olmayan Jonsac kendini gülünç buluyordu.

"Bütün erkekler gibisin. Yalnızca bir tek şey istediğimizi sanıyorsunuz. Uyanır uyanmaz benimle kavga çıkarmak istiyordun değil mi? Açıkça söyle."

Tatsız geceyi hatırlatan heykelcik yine masanın üstündeydi. Ama Nouchi'nin ılık vücudunu da hissediyordu. Kız yeni bir duyarlılık içindeydi, güvenle kendini bırakmıştı. Âşık bir kadın görünümünde sayılmazdı belki ama her zaman görülmeyen değişik ve özentili bir hali vardı. Sanki bir çocukmuş ve ablasının yatağındaymış gibi geriniyor Jonsac'ın yatağında yuvarlanıyordu.

"Mutsuzsun değil mi? Kötü bir kız olduğumu, seni kasten üzdüğümü düşünüyorsun. Sana büyük bir sır vereyim mi?"

Birdenbire değişti, burnu kıvrıldı, gözbebekleri birbirine yaklaştı. Jonsac'a eğilip kulağına bir şeyler fısıldadı. Ve bir kahkaha attı. Jonsac şaşkınlıkla kıza baktı.

"Olamaz!"

Evet öyleydi ve hep öyle kalacaktı.

"Sen kendin söyledin."

"Ne söyledim."

"...Ankara'da."

"Bana kur yaptı, hepsi bu."

Nouchi yine gülüyordu ama bu seferki daha az çocukçaydı.

"Gördün mü, heyecanlandın işte. Erkekler hep böyledirler, bu tür konularda heyecanlanırlar. Buna karşılık..."

Jonsac'ın somurtkanlığı geçmişti. Monoklünden da yardım beklemiyordu. Günü ve saati unutmuştu. Odaya giren güneş ipek yorganda parlak akisler yapıyordu. Nouchi melankolik bir sesle:

"Anlayamazsın. Bazı duyguları erkekler hiçbir zaman anlayamazlar," dedi.

Genç kız ani bir hareketle yataktan kalktı. Mavi geceliği arkasından dalgalanıyordu. Bir valizi karıştırdı. Kenarları kırılmış, arkası sararmış bir fotoğraf uzattı. Meydan okurcasına:

"Şuna baksana!"

Viyana banliyösünde bir kira evinin dış görünüşüydü. Giriş katında dükkânlar vardı. Bunlardan biri de ayakkabı tamircisine aitti. Bayramlıklarını giymiş aile fertleri dükkânın girişinde duruyorlardı. Bismark bıyıklı baba, kareli önlüğüyle anne ve biri on dört öteki yedi yaşlarında iki kız çocuğu.

Nouchi:

"Küçüğü benim!" dedi.

Biraz önce sevincin yerini alan melankoli yavaş yavaş sessiz bir öfkeye dönüşüyordu.

"Yoksulluktan neden tiksindiğimi anlıyor musun şimdi? Dünyanın en korkunç, en iğrenç şeyidir. Bir pazar sabahı kiracı tarafından çekildi bu fotoğraf. Sen bunu gördüğün zaman hiçbir şey düşünmüyorsun tabii. Ama ben hatırlıyorum. Savaş sonrasında en kötü yıllarıydı.

Günlerce yalnız pancar yiyorduk. Babamın iŖi zenginlerin ayakkabılarına pençe yapmaktı..."

Ani bir hareketle Jonsac'ın elindeki fotoğraflı aldı ve masanın üstündeki heykelciğın yanına attı. Sabahlığının  n n  kapattı, yatağın kenarına oturdu. Gözleri dolmuŖtu.

"Sözünü ettiğim ablam bu iŖte. Ŗimdi Suriye'de. Anem de onunla birlikte, dans zlere hizmetçilik yapıyor. Babam  ld . Karların erimeye baŖladığı bir gün sokakta d Ŗt . Çamur içinde eve getirdiler."

Jonsac'ın gözlerinin içine baktı:

"Sen hiç yoksulluk  ekmedin, değil mi?"

Jonsac bir zamanlar yoksul olduğunu söyleyemedi. Çünkü Nouchi onun kendisi gibi yoksulluk  ekmiŖ olmasını istemiyordu.

"Sana baŖka bir Ŗey anlatacağım. A uk; ablam on dört yaŖındaydı. Kıştı; hava saat üçte karanıyordu. Okuldan birlikte dönerdik. Kimi zaman erkekler ablama yaklaŖırlardı. Renkli bir duvar afişini çok iyi hatırlıyorum... Duvarın arkasında boŖ bir tarla vardı. Ben beklerdim. Arada bir de gizlice bakardım. Ablam döndüğünde bir parça çikolata ya da ekmek verirdi."

Nouchi fotoğrafa uzaktan bir göz attı.

"Babamın yüzünü gördün. Ŗimdi d Ŗ n yorum da olan biteni bildiğine inanıyorum. Ama ne yapabilirdi? Tüm mahallede çocuklar açlıktan ölüyorlardı. Bir parça çikolata ve ekmekle yaŖanabilirdi."

Sözleri bitmiŖti. BaŖını sallıyor anılarından kurtulmak itiyordu. Konuyu değıştirdi.

"Senin Leyla, gece neler anlattı?"

"Soğuk su onu ayıltı."

"Bak sen. Sonra ağladı. Erkeklerle lanet okudu."

"Kötü davrandılar."

" Ŗık mısın?"

"Hayır."

"Sana göre bir kız. Farkı anlıyor musun? Zengin. Hiç

aç kalmadı. Ona göre aşk... Yalnız onu düşünür. Tehlikeli oyunlar oynar. Sonra paniğe kapılır..."

Nouchi'nin sesinde koruyucu ve küçümseyici bir hava vardı.

"O bunun çikolatayla değiş tokuş edilen bir mal olduğunu bilemez."

Heykelciğe doğru dönmek üzereydi, durakladı.

"Bernard!" diye söylendi.

Ne istediği anlaşılmıyordu.

"Bütün bunlara sen ne diyorsun bakalım? Hâlâ benimle evlenmek ve bir ağabey gibi benim yanımda kalmak mı istiyorsun?"

Jonsac cevap vermedi. Söyleyecek bir şeyi yoktu. Kızı kollarına almak istiyordu Ama çok geç kalmıştı. Nouchi yorgun görünüyordu ve çok ciddi konulara dalmıştı.

Nouchi kalktı, Leyla'nın çantasına dokundu.

"Birazdan kibarca teslim edersin ona. Seni seveceğinden eminim."

"Yok canım."

"Elbette. Âşık olmaktan başka yapacak bir işi yok. Çok zenginmiş. Pişman mı oldun?"

"Nouchi."

"Öyle biri yok... Bu sabah, sen uyanmadan gardrobuna baktım. Daha önce de tahmin etmiştim. Seni ilk kez Ankara'da gördüğümde. Çok zarıftın, titiz denecek derecede temizdin. Giydiklerinde en ufak bir yanlış ütü izi yoktu. Ama bir giyinme biçimi vardır ki insanı yanıltmaz. Tek bir kostümün olduğunu daha o zaman anlamıştım. Üç gömleğin ve bir tanesi su alan iki çift ayakkabın vardı."

Jonsac'ın sıkıntısıyla eğleniyordu.

"Benim yanımda sıkılmana gerek yok. Macera peşinde koşan bir adam süsü verdiğin zaman da sana inanmamıştım."

Nouchi hem konuşuyor hem de odayı yerleştiriyordu.

"İstersen Leyla'yla evlenebilirsin. Anne ve babası yaşlı olmalılar. Stolberg'in evine bu kadar keyifle geldiğine göre çok arkadaşı yok."

"Bundan bahsetme artık."

"Nasıl istersen. Ama hata ediyorsun. Sevgilisi olma-
na hatta evlenmene bir şey demem."

Jonsac yataktan kalktı ve robdöşambırını giydi. Rob-
döşambırını ipektendi ama o da öteki elbiseleri gibi eskiyi-
di. Nouchi'nin söyleyecekleri bitmemişti. Bunun tam za-
manı olduğuna kendini inandırmak istercesine Jonsac'a
bakıyordu.

"Taksim bahçesinin yanında sana gösterdiğim evleri
hatırlıyor musun?"

Jonsac kurnaz bir manevranın içine düşmüş gibi his-
setti ama bundan çabuk sıyrıldı.

"Seni dinliyorum," dedi.

"Öğleden sonra ev bakmaya gidiyorum."

Jonsac kaşlarını çatı. Kibirli bir adam tavrı takındı.
Sol gözündeki monoklü parlıyordu.

"Suratını asma. Yoksa hiçbir şey söylemem bundan
sonra. Elçilikte çalışan bir İsveçli oturuyormuş bu evde.
Adamın kızı ağır hastaymış ve bu nedenle kendisini İs-
veç'e çağırmışlar. İki aydan önce dönmeyecekmiş, belki
de hiçbir zaman. Stolberg'in yakın arkadaşı. Stolberg
onunla konuşup yokluğunda evine bakmamızı sağlaya-
cak."

Nouchi gülmeye başladı.

"Git de aynaya bak! Kıskançlık akıyor yüzünden."

Jonsac'a sokularak fısıldadı:

"Hâlâ anlamadın mı? Daha önce söylediklerimi iyi
hatırla. Özellikle ablamın hikâyesini. Hiçbir zaman, an-
lıyor musun hiçbir zaman bir erkeğe ait olmayacağım,
sana da."

Jonsac'ı önce yanaklarından sonra dudağından öptü.

"Bu işleri bana bırak... Sen çantasını ve seni sabırsız-
lıkla bekleyen Leyla'ya git. Yaran dokunabilir. Arkadaş-

ların önce ilgimi çekmemişlerdi. Oysa bizi Stolberg'e götürdüler. O da bize ev buluyor ve işe yarar insanlarla tanıştıyor."

"Gece benden sonra neler oldu?"

"Hiç. Çıldırıldılar. Bir şişe içkiyi bir solukta içen Kal-muk hiçbir neden yokken kızdı ve her şeyi kırmaya kalkıştı. Bu yüzden az sonra dağıldık."

Jonsac'ın neler düşündüğünü anladı, aceleyle:

"Sakın bir şey söyleme onlara. Bu yüzden bozuşmaya gerek yok."

Telefon çaldığı zaman Nouchi hazırlanıyordu. Ahizeyi aldı:

"Seni anyorlar," dedi.

Tanımadığı telaşlı ve sinirli bir ses:

"Bay Jonsac'la mı konuşuyorum. Ben Pastore."

Jonsac birden tanıyamadı.

"Evet. Buyrun."

"Pastore... Leyla'nın babası. Hemen bize gelebilir misiniz? Hayır mı dediniz. Telefonda bir şey söyleyemem."

Nouchi çok doğal bir biçimde ikinci kulaklığı alarak telefon görüşmesini dinliyordu.

"Sizi temin ederim ki çok acele. Dinleyin. Leyla kendini zehirlemeye kalktı. Size de bir mektup bırakmış."

Jonsac geleceğini söyledi. Telefonu kapattı. Nouchi gururla:

"Nasıl, sana söylememiş miydim?" dedi.

"Anlamıyorum."

"Sana âşık. Dün olanlardan sonra saygınlığını kazanmak istiyor."

Jonsac sesini çıkarmadan giyindi. Nouchi de çıkma-ya hazırlanıyordu. Genç kız:

"Giderken beni öpmeyecek misin?" dedi.

Jonsac, yaptığına kendisi de şaşırarak, kızı kollanna aldı ve nefesini kesecek kadar sıkı. Gözleri yaşarmıştı.

Bunun nedeni Leyla mı yoksa Nouchi miydi, kendisi de bilmiyordu.

"Döndüğünde beni bulamazsan ev bakmaya gittim, demektir"

Dışarda hava sıcaktı. Türkiye'nin her yanında var olan şekerli ve baharatlı kokular ortalığa yayılıyordu.

Jonsac Beyoğlu'nun en güzel evlerinden birinin asansörüne bindi ve üçüncü kata çıktı. Evin kapısı, çalmasına gerek kalmadan, açıldı. Beyaz önlüklü hizmetçi kız kendisini izlemesini söyledi. Kızın gözleri kızarmıştı, avcunda buruşturulmuş bir mendil vardı.

Geniş bir evdi, çok iyi aydınlatılmış ve havalandırılmıştı. Zenginlik ve temizlik kapıdan girer girmez insanın dikkatini çekiyordu. Kapıları camlı birçok oda geniş bir koridora açılıyordu. Odaların birinden hafif bir ses geldi.

"Bir dakika bekler misiniz?"

Jonsac kuyruklu, büyük bir piyanonun bulunduğu salondaydı. Burası Haliç'e bakan büyük bir balkona açılıyordu. Kapının arkasında bir ağlama sesi duyar gibi oldu. Zil çaldı. Koridordan bir hastabakıcının geçüğünü gördü.

İki kişinin sahanlığa doğru geldiğini fark etti. Biri uzun boyluydu ve şapkasını elinde tutuyordu. Jonsac onu tanıdı, İstanbul'daki bir Fransız doktordu. Doktor da Jonsac'ı gördü ve ona doğru iki adım attı; el sıkıştılar. Gözlerinde burada karşılaşmaktan duyduğu bir şaşkınlık vardı. Kısa boylu, kır saçlı ve keçi sakallı olan öteki adam doktoru geçirdikten sonra s alona girdi:

"Bay Jonsac siz misiniz?"

Evet anlamında başını eğdi.

"Ben Leyla'nın babasıyım. Bu sabah geç saatte yattığını bildiğim için uyandırmamalarını söylemiştim. Saat bire doğru hizmetçi kadın yatağına yaklaştığı zaman Leyla'nın inlediğini fark etmiş. Masanın üstünde biri size biri de annesine yazılmış iki mektup vardı.

Bay Pastore diyeceklerini unutmaktan korkarcasına hızla konuşuyordu.

"Sizden saklamam için hiçbir neden yok. Annesine aynen şöyle yazmış:

"Affet beni anne, ama hayat gerçekten yaşanmaya değmez."

Bay Pastore'nin gözleri doldu. Mektupta kendisiyle ilgili tek bir satır yoktu. Hiç hesaba katılmamıştı.

"Mektubunuzu okumak ister misiniz?"

Sakin bir havadaydılar. Duvarlarda, yaldızlı, çerçevesiz, tanınmış ressamın manzara resimleri asılıydı. Yandaki odadan yeniden ağlama sesleri geldi. Jonsac sınırlı bir hareketle zarfı açtı. Mektubu okurken baba da onu gözleriyle izliyordu.

"Sayın Bay,

Bu mektubu aldığınız zaman ben ölmüş olacağım. Romantik olduğumu sanmayın. Hayattan neler beklenebileceğini öğrenmek için yeterince yaşadım. Geçen gece olup bitenler bana bu kararı verdirdi. Arkadaşlarınıza söyleyin, onlara kızmadım. Anlayamazlardı.

Ara sıra beni düşünün, nazik ve güzel Nouchi'nizle mutlu olun. Leyla."

"Bir şey açıklamıyor mu?"

"Hiçbir şey... Annesine yazdığı mektuptan daha fazla bir şey yok. Gerçekten..."

Öldü mü, demeye cesaret edemiyordu. Ateşi vardı, kendini çok yorgun hissediyordu. Yer gösterilmesini beklemeden oturdu.

"İyileşecek... Doktor birkaç güne kadar düzeleceğini söyledi."

İki adam için de nazik bir durumdu bu. Bay Pastore dışarı hayatı olmayan bir insandı; pek kimseyle görüşmüyordu. Çekingenliğinden anlaşılıyordu bu. Kızının geçirdiği o gece hakkında hiçbir şey bilmiyordu ve bu konuda bir şey sormaktan korkuyor gibiydi. Yine de Jonsac'a kızını uzun süredir tanıyıp tanımadığını sordu.

Jonsac, yalnızca üç günden beri tanıştıklarını söylemeye cesaret edemedi. Kızardı. Kıza âşık olduğu hatta kızın metresi olduğu sanılabilir, herhalde kızın umutsuzluğunda kendisinin bir payı olduğu akla gelebilir, diye düşündü. Bütün bu düşüncelerden dolayı o da Bay Pastore kadar çaresiz bir durumda kaldı. İki adam da birbirlerine ne bir çift söz edebiliyorlar ne de birbirlerine bakabiliyorlardı. Sonunda yine Bay Pastore:

"Kendine gelecek, merak etmeyin," diye mınıldandı. "Çok miktarda uyku hapı yutmuş. Ama doktorlar midesini yıkadılar."

Yatak odasına girişi yasaklanmış olmalıydı. Çünkü çekingen bir biçimde sürekli olarak kapıya doğru bakıyor ve odaya girmek için izin bekliyor gibiydi.

"Size bir şeyler ikram edebilir miyim?"

Bu sözleri, sessizliği bozmak için mekanik bir biçimde söylüyordu. Dolaptan bir şişe içki ve birkaç bardak aldı.

"O kadar beklenmedik bir şey ki! Leyla her zaman neşeli bir kızdı. Her yıl Fransa ya da İsviçre'ye gezmeye giderdi. Geçen yıl tatilini Aix-les-Bains'de, arkadaşlarının yanında geçirdi. Kışın Paris'e gitti ve Louvre'daki sanat tarihi kurlarına katıldı.

Bay Pastore sessizliği bozmak için sürekli konuşuyordu.

"Ona hiç baskı yapmıyoruz. Arkadaşlarını misafirliğe çağırmasını istediğimizi de bilir."

Ara sıra Jonsac'a gizlice bakıyordu, sevinmiş bir hali vardı.

"Henüz yirmi üç yaşında... İçin lütfen. Ben daha yemek yemedim."

Birden heyecanla ayağa kalktı. Kapı açılmıştı. Eşikte kısa boylu tombulca bir kadın görüldü. Beyaz saçları dağınıktı. Kocasına önceden kararlaştırılmış gibi bir işaret yaptı. Öteki sıkılganlıkla:

"Bay Jonsac!" diye tanıttı.

Kadının göz kapakları şişmişti, kısa bir kararsızlıktan sonra, hafifçe selam verdi.

Bay Pastore:

"İzin verir misiniz?" diye mırıldandı.

Karı koca kayboldular, kızın odasına girmiş olacaktı. On dakika geçti. Jonsac bir doktorun bekleme odasındaymiş gibi sıkıntılıydı. En sonunda hizmetçi kız gözüktü:

"Lütfen benimle gelir misiniz?" dedi. Hizmetçi kız sessiz adımlarla yürüyordu Jonsac da bu sessizliğe uydu. Hizmetçi kız bir kapıyı açtığı zaman Jonsac duvarları gri renkte bir yatak odası gördü. Mavi bir yorganla örtülü kuştüyü yatakta Leyla uzanmış yatıyordu. Genç kızın yorgun bir hali vardı, ama öyle ölümden dönmüş birine de benzemiyordu. Kızıl saçlarını kalın örgüler halinde yüzünün iki yanından uzatmıştı. Annesi sağ tarafında babası da sol tarafında oturuyordu.

Leyla:

"Çok nazıksınız," diye mırıldandı.

Jonsac ne diyeceğini bilmiyordu.

"Bakmayın bana. Ne kadar utandığımı bilerseniz."

Ve birdenbire:

"Nouchi nasıl?" diye sordu.

"Çok iyi."

Anne:

"Kızım çok yorgun!" dedi.

"Gidiyorum."

"Böylesine çirkin olmadığım bir zaman tekrar gelir misiniz?"

"Söz veriyorum."

Hepsi bu kadardı. Jonsac çevresine fazla bakınmaya cesaret edemedi. Kapıdan çıkarken Bay Pastore'nin elini sıkarak zorunda kaldı. Asansöre binmedi, aceleyle merdivenlerden indi. Pera Palas'a doğru yürümeye başladı.

"Bernard!" diye bir ses duydu.

Önce kimseyi görmedi. Sonra duran bir otomobilden

bir kadının eliyle işaret ettiğini fark etti.

"Çabuk gel. Ne olmuş?"

"Kurtulmuş!"

Jonsac otomobilin arkasındaki Stolberg'i gördü.

"Atla. Evden geliyoruz. Evi görmelisin. Kiracı bu akşam çıkıyor."

Koltuğa otururken Nouchi elini tuttu, kuvvetle parmaklarını sıktı.

"Ben sana dememiş miydin?" diye mırıldandı.

Jonsac yol boyunca bu sözün Leyla için mi yoksa ev için mi söylendiğini düşünüp durdu.

ALTI

Bu olaydan on beş gün sonra, aniden kararlaştırılan Tarabya'daki bir pazar gezintisi.

Tarabya'nın Türkiye'de ayrı bir havası, hoş bir meyve lezzeti vardır. Burası tembel yaz hayatıdır, Boğaz'dır, lükstür ve özellikle de eski debdebeli günlerin anısıdır.

İstanbul'a birkaç kilometre uzaklıkta, Boğaz'ın Karadeniz'le birleştiği yerden az önce, dağın eteğinde, deniz kenarında, yeşillikler arasında büyük yalılar sıralanır.

Bunlar ahşap yalılarıdır. Bayraklı olanlar elçiliklerdir. Ötekilerse yerli ya da yabancı önemli kişilere ait özel evlerdir. Körfezde teknelerin bakır aksamaları parlar, yelkenlilerin armaları suda yankılar yaratır.

Bir gün Stolberg, Nouchi'ye telefon ederek öğle yemeğine Tarabya'ya gitmeyi önermiş, Nouchi de Jonsac'a sorma gereğini duymadan kabul etmişti. Temmuz ayıydı. Müthiş bir sıcak vardı, kent mavi buharlar içindeydi.

Nochi, çıplak ayaklarıyla halının üzerinde gezinirken:

"Bir saat içinde bizi almaya gelecekler." dedi.

Artık her şeyleri vardı. Gri lake karyolaları odadaki öteki mobilyalarla uyum içindeydi. Yastıkları geniş

dantellerle süslenmişti. Tuvalet masasında kesme kristal kutular vardı. İsveçli bir diplomatın evinde oturuyorlardı. Mobilyalar ve öteki eşyalar da ev sahibine aitti.

"Kalmıyor musun?"

Kimi günler nedensiz olarak iyi başlar, kimileri de kötü. Bugün iyi başlıyordu. Maria'nın keyfi yerindeydi. Kahve servisini yaparken gülüyordu. Maria, Nouchi'nin keşfettiği, elinden her şey gelen zenci hizmetçiydi. Neşeli olduğu zamanki gülümsemesi evi aydınlatırdı. Mutfakta tek başına saatlerce şarkı söyler evi kahkahalara boğardı.

Nouchi banyoya doğru giderken Jonsac'a:

"Beyaz flanel takımlarını giy!" dedi.

Bir saat sonra hazırıldılar. Nouchi de beyazlarını giymişti. Boynunda yeşil bir eşarp vardı. Balkondan daha önce hiç görmedikleri üstü açık büyük bir otomobilin geldiğini gördüler. Stolberg, teklifsizce, başını yukarıya kaldırdı ve aşağıya inmeleri için işaret etti.

Asansöre binip aşağıya indiler. Hava sıcaktı. Stolberg Nouchi'nin elini öptü. Otomobile doğru yürüdüler.

"Sizi Türk arkadaşlarımla tanıştırayım. Milletvekili Ömer Paşa, Ktaş Bey!"

Ünifonnalı şoförün kullandığı otomobil bu Türklerden birinindi. Nouchi arka kanapeye, Türklerin arasına oturdu. Jonsac portatif bir koltuğun üstünde, Stolberg de şoförün yanındaydı.

Her pazar olduğu gibi yol, halkı deniz kenarındaki lokantalara taşıyan otobüslerle doluydu. Otobüslerin yanında ayrıca, tüm bir aileyi taşıyan atların ya da kaurlarının çektiği her tür araba vardı.

İnsanlar daha şimdiden yol kenarlarındaki setlerde, gölgelik yerlerde oturmuş yemek yiyordu.

Nouchi çok sevinçliydi. Dudakları nemliydi, arada bir şefkatle Jonsac'a bakıyordu. Yanındaki erkekler kıza çapkınca iltifatlar yağıdınıyorlardı. Nouchi içinden Jonsac'a şöyle diyordu:

"İşte gerçek hayat bu değil mi? Özel şoförlü olan bir otomobildeyiz. Oysa öteki insanlar otobüslerin içinde ter döküyorlar."

Milletvekili şişman, üstü başı düzgün bir adamdı. İpek gömleği, kokulu mendili, siyah saçları ve gözleriyle eskiden sigara kutularının üzerinde bulunan resimleri andırıyordu. Akıcı bir sesle, yumuşak bir aksanla konuşuyordu. Fransızcası iyi olmayan arkadaşı ise gülümsemekle yetiniyordu.

Büyük Tarabya Oteli'nin önünde birkaç araba vardı. Terasta on kişilik bir masa kurulmuştu.

Stolberg:

"İşte masamız" dedi, "Birazdan birkaç arkadaş daha aramıza katılacak. Keyfiniz nasıl küçük hanım?"

Nouchi'yle böyle konuşan yalnız Stolberg değildi. Müftü Beyin de aynı teklifsizlikle konuşmaya hakkı vardı. Bir süre önce bu iki adam ve Jonsac tartışırken Nouchi şöyle demişti:

"Sayın kocalarım artık anlaşsınız!"

O zamandan beri şakayla herkes:

"Macar kızın üç kocası," diyordu.

Nouchi gülüyordu. Şimdi de ara sıra Jonsac'a bakıyordu. Bu bakışlar ikisi için de anlam taşıyordu.

Üç gündür evli olduklarını kimse bilmiyordu. Bir sabah Boğaz'ın karşı yakasındaki Üsküdar'a geçmişler ve oradaki bir Katolik kilisesinde evlenmişlerdi. Türk makamları için bu evlilik yeteriydi. Jonsac, aynı gün, evlenme kâğıtlarını yabancılar servisi şefine götürmüş şef de kendisine kahve ve şeker ikram etmişti.

"Size sonsuz mutluluklar dilerim" demiş ve genç kadına çiçek yollamıştı.

Nouchi:

"Bilmiyorlar, galiba. Çevreye bak ne kadar güzel!"

Gelip geçenler, gruba gıpta ederek bakıyorlardı. Önce birkaç kadeh içki içtiler. Daha sonra Ktaş Bey masadakileri yatıyla Boğaz gezintisi yapmaya davet etti. Ka-

taş Beyin on iki metre boyundaki beyaz yatı kıyıda birkaç metre açıkta demirliydi. Şık denizci elbisesi içindeki tayfa kıyıda bekliyordu.

Uzun ve Müftü Bey taksiyle geldiler. Nouchi'nin tanımadığı ve dikkat de etmediği birkaç kişi daha aralarına katıldı. Herkes Nouchi'nin çevresindeydi. Onun için önemli olan da buydu. Mutluluğunun en yüksek derecesindeydi. Düşleyebileceği en büyük mutluluğu yaşıyordu.

Milletvekili Nouchi'ye kur yapıyor, Jonsac'ı hiç dikkate almıyordu. Kataş Beyle yapılan yat gezisi Nouchi'nin çocukluğunda gördüğü bayram eğlencelerinden daha başdöndürücü oldu.

Nouchi'nin saçları ensesine dolanıyor, yeşil eşarblı rüzgârda dalgalanıyordu. Kataş Bey, kızın eteğinin açılmasıyla ortaya çıkan dizlerinden ve ince bacaklarından gözlerini ayırmıyordu. Yat suda ipek gibi kayıyordu.

Küçük bir burnu döner dönmez manzara değişti, daha halkın içine girmişlerdi. Burası daha az soylu ama daha doğal ve canlı bir yerdi. Kıyıdaki direkler üzerine kondurulmuş meyhanelerde rengârenk elbiseler içindeki müzisyenler, dans eden çiftler görünüyordu. Kızgın güneş altında canlı bir kalabalık vardı, kimi yüzüyor kimi kürek çekiyor, kimi konuşuyordu; tam bir curcuna içindeydi kıyı.

Nouchi:

"Biraz daha kıyıda geçelim." dedi.

Bütün gözlerin lüks ve süratli teknede, kendi silüetinde ve rüzgârda bir flama gibi dalgalanan eşarbinda olduğunu çok iyi biliyordu.

Büyük bir zevkti bu. Nouchi kıyıdaki halka kibirli bir biçimde gülümseyerek bakıyordu. Birden Jonsac'ın yanı başında olmasını, ona "şunlara bak" demeyi istedi. "Mutlaka tıklım tıklım bir otübüsle gelmişlerdir buraya. Çok susadıklarında bile ikinci bir gazozun parasını düşünürler. Az sonra İstanbul'a dönmek için yol kenarında

yorgun argın yarım saat otobüs bekleyecekler."

"Dönelim artık." dedi.

Nouchi korkuya kapılmıştı birden. Kıyıda gördüğü ve çocukken yaşadığı bu yoksul hayatı yeniden yaşamak istemiyordu.

"Hızlı mı gidiyorduk?" diye sordu.

"Saatte yirmi beş kilometre kadar."

Masaya oturmak için herkes onları bekliyordu. Nouchi her zaman yaptığı gibi kimse görmeden, Jonsac'ın parmaklarını sıktı. Jonsac buna alışmıştı. Yine birbirlerinden ayrı yerlerde oturacaklardı. Jonsac tanımadığı geveze birinin yanına düşmüştü.

"Eski Türk şairlerini tanımış olsaydınız..."

Jonsac, sıkılmış bir halde, Türk şairlerini saydı. Yanındaki heyecanla:

"Nasıl oluyor da bir yabancı bunları biliyor?" dedi.

Jonsac hüzünle gülümsedi. Evet gerçekten. Beyaz bir kostüm giymişti. Monoklü, gösterişli bir kravatı vardı. Bir Almanla Alman şairlerinden, bir Macarla Macar halk hikâyelerinden söz edebilirdi.

Yanındaki:

"Profesör müsünüz?" diye sordu.

"Hayır, biraz ilgilendim."

Karşısında, masanın öbür ucunda oturan Nouchi sevinç içindeydi. Düzensiz yüz çizgilerinde belirgin bir güzellik vardı.

Müftü Bey, Jonsac'ın tanımadığı birinin yanında otuyordu. Adam ikide bir eğilip işaret ediyordu.

"Şu monoklü bey kim," diye soruyordu, kuşkusuz.

Müftü Beyin bakışı Jonsac'tan Nouchi'ye döndü. Hafif bir gülümsemeyle yüzü aydınlanmıştı. Ne demişti acaba? Jonsac'ın yüzü kızardı, bir süre ne yapacağını bilemeden yemek yedi.

Masadan kalktıktan sonra yata doğru yöneldiler. Tekrar yat gezisi yapılacaktı. Nouchi ciddi bir ses tonuyla Jonsac'a:

"Bir dakika gelir misin?"

Giriş katındaki holün yanında bir salon vardı. Nouchi Jonsac'la birlikte milletvekilini de oraya götürdü.

"Ömer Paşa az önce ilginç bir şey söyledi."

Ömer Paşa gülümseyerek doğruladı.

"Ankara'da modern bir spor alanı yaptınymışlar. İtalyanlar ve Almanlar bu iş için sıraya girmişler. Ömer Paşa'nın bu konuda söyleyecek birçok sözü var. Bir Fransız grubu oluşturabilir misin?"

Nouchi'nin göz bebekleri birbirine yaklaşmış dikkatle Jonsac'a bakıyordu.

"Aşağı yukarı elli milyonluk bir iş. Değil mi Ömer?.."

Ömer Paşa sürekli doğruluyordu.

"Yarın bürosuna git. Bu işle ilgili tüm bilgileri sana verecek."

Ötekiler de onları arıyorlardı. Müftü Bey kapıdan başını uzatarak:

"Şimdi yola koyulalım," dedi.

Denizdeki rüzgâr çok hafifti, yelkenleri şişirmeye ve sakin suda yavaşça seyretmeye ancak yetiyordu. Tıpkı Stolberg'in yalısındaki gibi yatta da gramafon çaldılar. Aynı tangolar, aynı zenci parçaları, aynı çingene şarkıların dinlendi. Nouchi ara sıra tiz sesiyle müziğe eşlik etti. Yine Stolberg'in yalısındaki gibi bol içki vardı. Ve herkes içiyordu.

Kataş Beyin yatı tüm sandalların hayranlığını topluyordu. Sandaldakiler, zengin insanların eğlenme tarzlarını görmek için olabildiğince yata yakın geçiyorlardı.

Müftü Bey, teknenin baş tarafında iki Türk'ün arasında oturan Nouchi'yi işaret ederek:

"Eşiniz bizi boşadı galiba?" diye şakalaştı.

Sonra içtenlikle konuşmasını sürdürdü:

"Böyle bir kadını nerede buldunuz? Bir ay içinde bütün İstanbul ona âşık oldu!"

Jonsac ne cevap verebilirdi?

"Biliyorsunuz ki Ömer Paşa Türkiye'de etkinliği olan biridir. Gerçekten önemli bir siyaset adamı."

Ara sıra Nouchi'nin sesi geliyordu. Yatın amblemini göğüslerinde taşıyan iki tayfa durmadan içki servisi yapıyorlardı. Kataş Beyin beyaz kasketini başına geçiren Nouchi:

"Bernard!" diye bağırdı. "Bize de bir yat gerekecek."

Jonsac, yavaş bir sesle konuşan yat sahibinin sesini duydu.

"Yatımdan istediğiniz kadar yararlanabilirsiniz. Tayfalarım her zaman emrinizde."

"Duyuyor musun Bernard?"

Stolberg çok neşeli değildi. Nouchi'yi kendisinden daha önemli sayılan kişilerle tanıştırdığına pişman olmuştu belki de. Dönmeyi ilk öneren o oldu.

"Akşam hava serinler," dedi.

Ama Nouchi onu işitmiyordu.

"Yat bizi İstanbul'a kadar götüremez mi?"

"İsterseniz. Emrinize amadedir."

"Ya otomobil?"

"Şoför getirir."

Hayat buydu işte! Nouchi hayatını yaşıyordu. Hava-yı, güneşi, Boğaz'ın tadına doyumaz nemini içine çekiyordu. Yaşadığı tüm bu güzelliklerin yansıması görülüyordu yüzünde. Jonsac nedenini bilmeden ağlama isteğine kapıldı.

Müftü Bey, akşam kızılığında güvertede gezinerek, kendi kendine şiirler mırıldandı. Jonsac gramafonun sesini duymuyordu, dalgın dalgın kıyıya bakıyordu.

Sıra sıra elçilik binaları görüldü. Sonra büyük yalılar, Beyoğlu tüccarlarına ait villalar... Sağda solda irili ufaklı sandallar vardı. Ne Tarabya'nın gösterişli havası ne de kıyı meyhanelerinin gürültülü hayatı kalmıştı. Evler kırmızı damlı ve yeşil pancurluydu. Bahçelerde güller vardı. Krem rengi keten giysileri içinde ihtiyar kadın ve erkekler hava almaya çıkmışlardı.

"Bernard!"

Bu, Nouchi'nin bir şey göstermek için başvurduğu çağırma tarzıydı.

"Sarı sandala bak!"

Yakındaki bir evin önünde bir sandal yavaşça ilerliyordu. Genç bir kız belirsiz bir yöne doğru kürek çekiyordu. Yüz metre kadar uzaklıktaydı. İyice yaklaştı, birden Leyla başını kaldırdı. Önce Nouchi'yi sonra da Jonsac'ı gördü. Nouchi eşarbını sallayarak:

"Bizimle gelir misiniz?" diye çağırdı.

Leyla başıyla hayır diye işaret etti. Sarı sandalın içinde hareketsiz duruyordu. Genç kız hayır diye işaret ederken Jonsac başını başka tarafa çevirmişti. Neler hissettiğini anlatamazdı. Üzgündü. Bir akşam hüznü çökmüştü üstüne. Bir sis bulutu gökteki minarelleri nasıl örter ve silerse Jonsac'ı da böylesine silmişti.

Kıyıdaki beyaz ev Pastore'lerin eviydi. Uzak olmasına karşın Jonsac bahçedeki kısa boylu şişman anneye kır saçlı ve sakallı babayı görür gibi oldu.

Nouchi:

"İlgi çekmek için intihar numarasına girişti. Bu seninle daha yakın bir ilişki kurma isteğinden başka bir şey değil!" diyordu.

Olaydan sonra Jonsac, Leyla'yı tekrar görmeye gitmişti. Leyla'ya onu gönderen de Nouchi olmuştu.

Leyla'nın anne ve babası Jonsac'a çay ve pasta ikram etmişler sempati ve kuşkuyla karışık bir ilgi içinde onu incelemişlerdi. Jonsac onlar için bir erkek, kızlarını ellerinden almaya gelen bir yabancıydı. Nouchi'nin varlığından haberleri yoktu. İhtiyatlıydılar. Kimi zaman adama cesaret veriyorlar, kimi zaman da sınır koyuyorlardı. Leyla onlara Jonsac'ın elçilikte çalıştığını söylemiş ama çevirmen olduğunu belirtmemişti. Kuşkusuz Jonsac'ın soylu olup olmadığını da sormuşlardı. Nouchi de Jonsac'a onlara sürekli olarak gitmesini öğütüyordu. Nouchi "belli olmaz" diyordu.

Belli olmayacak olan neydi? Nouchi, Jonsac'a Leyla'nın âşık olduğunu söylediği zaman o da buna inanmıştı. Leyla'nın kıskançlığı bundandı. Yalnız olduklarında:

"Sevimli Nouchi'niz nasıl?"

Ya da:

"Bana gelişinizi Nouchi garip karşılamıyor mu?" demeyi ihmal etmiyordu.

Leyla onlar hakkında ne biliyordu? Birlikte oldukları apaçıktı. Ona göre bu bir âşık ve metres ilişkisiydi.

"Uzun zamandan beri mi tanıyorsunuz onu?"

"Çok değil."

"Nouchi'ye büyük bir sevgim olduğunu biliyorsunuz."

Zavallı Leyla!

Jonsac denizin üstünde hareketsiz gibi duran sandala bakamıyordu. Yat, akşamın serin rüzgârı altında başını almış Haliç'e doğru yol alıyordu.

Leyla da sandallardaki öteki insanlar gibi beyaz yataın lüksüne kapılmış ve onun çevresinde dolanmaya gelmemiş miydi?

Leyla evine dönüyordu. Anne ve babasıyla akşam yemeği yiyecekti. Anne ve babası ondan belki de piyanoda bir şeyler çalmasını isteyeceklerdi.

"Bernard!"

Jonsac istemeyerek başını kaldırdı. Nouchi başına bir gemici kasketi geçirmişti, şampanya şişesini açmaya çalışıyordu.

"Partinin bizim evde devam etmesini öneriyorum. Evde yiyecek bir şey olmadığını arkadaşlara söyledim. Beyoğlu'ndan geçerken öteberi alınız."

Jonsac hayır diyemedi. Yorgundu. Midesi bulanıyordu. Bu durum ona içkili gecelerin ertesi gününü hatırlatıyordu.

Nouchi ise yorgunluğa ve mide bulantılarına meydan okuyordu. Kaprislerini zevkle karşılayan hayranları onu seyrediyorlardı.

Yat Dolmabahçe Sarayı'nın aydınlatıldığı alanın önünden geçti. Ömer Paşa, eskiden sultanların kaldığı sarayın, aydınlatılmış birinci katını göstererek:

"Gazi burada!" dedi.

Jonsac Ankara'daki ilk geceyi hatırladı.

Nouchi:

"Yazık ki bizim konuğumuz değil!" dedi.

Dolmabahçe Sarayı'nı geçtiler. İstanbul'un ışıklan görünmeye başlamıştı. Yanlarından geçen gemilerin küpeşterlerinde tayfalar gözüküyordu.

Ömer Paşa'nın otomobili iskelede bekliyordu. Ama herkesin arabaya sığması olanaksızdı. Jonsac, Müftü Bey ve tanımadığı iki kişiyle bir taksiye bindi.

Müftü Bey Jonsac'a takıldı:

"Eşinizi hiç bu kadar neşeli görmemiştim."

Jonsac irkildi. Çünkü o sırada sarı sandalın içindeki Leyla'yı düşünüyordu.

"Evet çok neşeli," dedi.

"Ömer Paşa da ondan daha az neşeli değil."

Jonsac cevap vermedi. Bir köşeye sinmişti. Eve geldikleri zaman masayı hazır buldular. Jambodan şampanyaya kadar her şey vardı. Kayaş Bey ve Stolberg paketleri açıyorlardı.

Müftü Bey:

"Nouchi nerede?" diye sordu.

Jonsac'ın sormasına gerek yoktu. Çünkü kapı aralığından onun banyoda olduğunu görmüştü. Ömer Paşa kızını omuzlarından yakalamış o da gülererek sıyrılmaya çalışıyordu.

Az sonra Nouchi, önünden geçerken Jonsac'ın parmaklarını kuvvetle sıkı. Jonsac neredeyse şaşkınlıktan bağıracaktı.

YEDİ

Avrenos'un ögle müşterileri akşamkilerden farklı olurdu. Belirli saatlerde gelen bu insanlar çoğu kez gazetelerini okuyarak yemeklerini yerler daha sonra da tezgâha doğru çekingen bir selam vererek işlerine dönerlerdi. Jonsac her zamanki gibi pencerenin kenarında oturuyordu.

Sıcak bir gündü. Kaldırım taşları bile insanı rahatsız edecek derecede ısınmıştı. Birkaç günden beri büyükelçilik de her yaz olduğu gibi Boğaz'a taşınmış, İstanbul'daki yer terk edilmişti.

Nouchi sabahleyin:

"Benimkilerden tam tersi nedenlerle seni seviyor." demişti.

Jonsac balığını yerken dalgın bakışlarla hep bu sözleri düşündü. Nouchi bu saatte biriyle yemekte olmalıydı. Ömer Paşa, Stolberg belki de Müftü Beyle. Bu bir alışkanlık haline gelmişti. Jonsac saat on bire doğru çıkar, elçiliğe uğrar sonra da yalnız başına bir yerde yemek yedi. Karısını ancak gece yarısı görürdü.

Nouchi önceleri Pera Palas'ın banna akşam nerede olacağını bildiren bir mesaj bırakırdı.

Günde dört beş saat gazetede çalışan Tevfik Beyin dışında, arkadaşları hiçbir iş yapmazlardı. Birbirlerine telefon ederler, erken saatlerde buluşurlar, Beyoğlu'nda dolaşıp dururlardı.

"Nouchi bu akşam Opera'da Ömer Paşa'nın locasında olacak. İkinci perdeden sonra seni orada bekliyor." derlerdi.

Nouchi'den artık kendilerinden biri olarak söz ederlerdi. Ona alışmışlardı.

"Benimkilerden tersi nedenlerden dolayı seni seviyor."

Nouchi'nin bu sözleri belki de doğrudu.

"Sana inanıyor, anlıyor musun? Monoklün, ciddiye-tin, ağırbaşlılığın onu etkiliyor. Bir kadının korkusuzca omuzunu dayanabileceği biri sayıyor."

Nouchi bunları müziplik yapmadan yumuşak bir gülümseme içinde söylüyordu.

"Biraz da benim yüzümden seni sevdiğine bahse girerim. Gezip tozduğumuzu, hareketli bir hayat sürdürdüğümüzü, otomobil gezilerimizi, geceler boyu süren eğlencelerimizi görüyor. Ve bunları senin sağladığını sanıyor. Başka ne diyeyim. Ona göre ben, senin yarattığın biriyim."

Nouchi bir saat önce yatağın kenarına oturmuş tırnaklarını boyarken bunları söylüyordu.

Jonsac da buna karşı kızmıştı:

"Neden benimle birlikte yaşıyorsun, anlamıyorum!" diye cevap vermişti.

Nouchi de:

"Tam üstüne bastın. Çünkü olduğun gibisin. Çekingen ve duygusal. Her şeyden korkan koca bir çocuk!" demişti.

Jonsac vedalaşmadan çekip gitmişti. Nouchi'nin haklı olduğunu biliyordu. Sözgelimi, monoklü ilk takvîgi zamanlarda ünlü bir milletvekilinin sekreteriydi. Bu adam sertliğiyle de ünlüydü. Jonsac para almıyordu. Siyasal

yaşama alışmak için onun yanında çalışıyordu. Patronundan o kadar korkuyordu ki öfkeli olduğu zamanlarında odasına giremezdi. Monoklü takma düşüncesi de bir Alman diplomatından geliyordu. Jonsac, monoklü dışarıda takmadan önce haftalarca odasında denemişti. Gülünç olmaktan korkardı. En hafif bir alaydan, bir gülümsemeden rahatsız olurdu. İşçi kızlar sokakta gülerek ona baktıkları zaman soğukkanlılığını kaybeder aceleyle bir vitrinin önünde dururdu. İnsanları üzmemekten, kaba olmaktan ve yanlış anlaşılmaktan da korkardı. İnsanların kendisi hakkında iyi şeyler düşünmelerini isterdi; buna ihtiyacı vardı. Bir konuda başka insanlardan farklı görüşte olduğunu söylemeye pek cesaret edemezdi.

"Söylediklerimi unutma: Bu genç kızlar pek cesur olurlar. Evet dedirtene kadar yakanı bırakmayacak."

Yine Nouchi'nin sözleri. Jonsac bir kez daha ona hak veriyordu. Önceki gün evde yalnızken Leyla telefon etmişti. Bunu Nouchi'ye söylememişi. Genç kız sakın bir sesle:

"Siz misiniz?" diye sormuştu.

Ve şaşırtıcı bir edepsizlikle eklemişi:

"Nouchi yanında mı?"

"Biraz önce çıktı."

"Ne yapıyorsunuz bütün gün? Ben sıkıntıdan patlıyorum."

Bir sessizlik olmuştu, Jonsac ne diyeceğini bilemiyordu.

"Bir gün Nouchi'yle hep birlikte yemek yiyelim. Geçen seferki gibi. Hep Avrenos'a mı gidiyorsunuz?"

"Her öğleyin."

"Pazar günü çok keyifliydiniz."

"Hiç de değil. İnanın."

"Öyle mi?.. İşiniz vardır, tutmayayım. Nouchi'yi öpün benim için."

Aslında bugün öğleyin Tarabya'da olması gerekiyordu, elçiliğe uğramak zorundaydı. Ama Leyla'nın sözle-

ından bir tür randevulaşma anlamı çıkardığı için Avrenos'a gelmişti.

Avrenos'ta gazetesini okumuyor, sokağa bakıyordu. Sokakta dolu sepetleriyle insanlar geçiyordu. Lokantanın sahibi Avrenos, Jonsac'ın yanına geldi:

"Nasılsınız?"

"Teşekkür ederim, iyiyim."

Avrenos ve onun çoğu müşterileri için Jonsac saygınlığı olan biriydi.

"Birkaç gündür yoksunuz. Duyduğumuza göre her gece eğlence düzenliyorsunuz."

Jonsac belli belirsiz gülümsedi. Sokağa eğilip baktı. Uzakta bir taksinin durduğunu fark etti. Biraz sonra beyazlar içinde uzun bir kadın silueti belirdi.

Gelen Leyla'ydı. Zorlama bir rahatlık içindeydi. Balıkpazarı'nı merak etmiş gibi bir havadaydı. Ama Jonsac onu biraz da sıkıntılı buldu. Acaba rahatlıkla lokantaya girebilecek mi diye düşündü.

Genç kız kararsızdı. Bir ara duraklar gibi oldu. Sonra yoluna devam etti. Jonsac kalktı ve kapı yerine kullanılan perdeyi kaldırarak:

"Leyla!" diye seslendi.

Jonsac'ın elinde peçete, ağzında da bir parça pasta vardı. Genç kız döndü, şaşırılmış gibi yaptı:

"Burada mıydınız?"

Jonsac'ın elini sıktı. Şimdiye kadar hiç gelmediği lokantaya ilgiyle baktı.

"Sevimli bir yer!"

"Girsenize... Yemek yediniz mi?"

"Evet. Biz hâlâ erken yemek yiyoruz."

"O halde bir kahve."

Koşarak kıza bir sandalye aradı. Avrenos'u çağırdı.

"Bize iki kahve."

Jonsac, pastasını bitirmeye cesaret edemiyordu. Kızın karşısında pasta yemek ona gülünç geliyordu.

"Rica ederim, yemeğinizi bitirin."

"Bitirmiştim. Pasta çok yavan."

Jonsac, Nouchi'nin sözlerini hatırladı.

"Bu genç kızlar bizden daha cesur."

Aslında Leyla'nın gelmesinden gururlanmış, kendine güveni artmıştı.

"Bu mevsimde İstanbul'da kalmak sizi sıkıyor mu? Geçen yazlarda Fransa ya da İsviçre'deydim. Bu yıl..."

Genç kız daha bir ciddiyetle:

"İzne çıkmıyor musunuz?" diye sürdürdü.

"Kışın kullandım iznimi."

Lokanta tenhalaşıyordu. Pencerenin kenarında oturuyorlardı. Bir garson akşam için hazırlık yapıyordu.

"Bugün ne yapıyorsunuz?"

Jonsac ne diyeceğini şaşırды. Her gün olduğu gibi elçiliğe gidecekti. Bunun için para alıyordu. Resmi dairelerde takip edilecek işleri vardı. Ama bunları yanna bırakabilirdi.

"Nouchi'yle buluşacak mısınız?"

"Akşamdan önce hayır."

"... çok cesurdurlar..."

"Bu sıcakta Boğaz'a, Sanyer'e gitmek isterdim."

"Çok cesurdurlar..."

"Nouchi ne der acaba?"

"Hiç bir şey."

"Kıskanç değil mi?"

"Sanmam."

Jonsac eskiden bir kadına ilk kez kur yaptığı dönemlerindeki kadar beceriksizdi. Avrenos'ta açık hesabının olduğunu unutarak para ödemeye kalkıştı.

Avrenos:

"Hesabınıza yazarım," diye karşılık verdi.

Jonsac bir taksi çevirdi. Leyla:

"Vapura binelim... Gideceğimiz yerde eşek kiralanız!" dedi.

Köprünün ortasında indiler, iskelenin üstündeki kalabalığa karıştılar. Vapurlar sık sık iskeleye yanaşıyorlar,

sonra tramvaylar gibi her yöne dağılıyorlardı: Üsküdar'a, Adalar'a, Tarabya'ya.

Nouchi halkın içine karıştığı zamanlarda mutsuz oluyordu. Oysa Leyla'nın keyfi yerindeydi. Boğaz'daki yalıda oturdukları zaman her gün vapura binerdi. Alışkın olduğu üzere güzel bir yer seçti; dizlerinin üzerinde sepet bulunan köylü bir kadının karşısına oturdu.

Havayı iliklerine kadar içine çeken genç kız.

"Çok keyifliyim!" dedi.

Jonsac için bir genç kızla vapur yolculuğu yapmak yeni bir şeydi. Bilet fiyatlarını bile bilmiyordu. Leyla kendi biletinin parasını ödemekte ısrar etti.

"Arkadaşça bölüşelim, yoksa sizinle bir yere gitmem. Atina'daki kuzenlerim geldikleri zaman da öyle yaparız. Montparnasse'ta da böyle yapıldığını gördüm."

Vapur birçok iskeleye uğradı. Leyla'nın karşısında oturan köylü kadının sepetinde bir ördek başını uzatmış duruyordu. Genç kız eldivenli eliyle hayvanın gagasını okşadı.

"Bizim evi gördünüz mü? Oldukça güzeldir. Özellikle bahçesi. Ama babamın sinirli olduğu kimi zamanlar hüznün verici olur."

Jonsac yalnız evi değil, rıhtıma bağlı sarı sandalı da görmüştü.

Leyla başka tarafa bakarak:

"Size kızdığımı biliyor musunuz?"

"Neden?"

"Pazar günü yatta gördüğüm insanlar Stolberg'in yalısında tanıdığım insanlardı."

Bir an durakladı.

"Benim saflığım bu. Ama bir daha onları görmezsiniz, diye düşünmüştüm. Benim için neler söylediler?"

"Bir şey söylemelerine izin vermezdim."

Yalan söylüyordu. Ama başka türlüde yapamazdı.

"Kaçınılmaz olarak onlarla görüşüyorum. Çoğunun ilginç bir yanı yok."

Yine Nouchi'den bir söz. Nouchi peşini bırakmayacak mıydı onun?

"Pek çalıştıkları söylenemez. Osmanlı İmparatorluğu döneminde zenginmişler. Ordu ve bürokraside belirli bir yerleri varmış. Şimdi sürekli bir işte çalışmıyorlar. Ufak tefek gelirleri var o kadar. Ayak uydurmak istemedikleri yeni dünyadan sıkılıyorlar."

Gemi iskeleye yanaştı. Bütün yolcular inmeye başladı. Karadeniz'den hafif, serin bir rüzgâr esiyordu. Boğaz'ın ucundaki burundan ufak çizgisi görünüyordu. Kalabalığa karışan Leyla önüne bakıyor ve yolcuları izliyordu.

"Soracağım soru için neler düşüneceksiniz bilmiyorum. Cevap vermek zorunda değilsiniz. Acaba... hayır."

"Söyleyin."

"Olmayacak şeyler düşüneceksiniz. Söylemesem daha iyi."

"Rica ederim, söyleyin."

"Pekâlâ... Evli misiniz?"

Jonsac mononklü sayesinde yüzündeki alt üst oluşu gizledi. Zaman kazanmak için gevelemeye başladı:

"Nouchi'yle mi?"

"Herhalde onunla. Tabii geniş bir hareminiz yoksa."

"Hayır, evli değilim."

Leyla başını çevirdi. Jonsac kızın bu durumdan memnun olup olmadığını anlayamadı.

"Uzun süreden beri mi tanışıyorsunuz?"

"Çok değil."

"Dansöz olduğu doğru mu?"

"Evet, dansözdü. Nereden biliyorsunuz?"

"Uzun ve Müftü Bey."

Leyla çevresine bakındı ve bir çılgılık attı:

"Şanslıyız! Bir sürü boş eşek var," dedi.

Hayvanları kiralayan Türk'e doğru koştu. Pazarlık yaptı.

"Hangisini istiyorsunuz? En büyüğünü herhalde. Ak-

si halde pek gülünç olursunuz."

Jonsac'ın hali yine de gülünçtü. Kızın arkasında, vadi boyunca uzanan patikadan ağır ağır gidiyordu. Bitkilerin yaydığı havadan, çiçeklerin çıkardığı kokulardan böceklerin uçuşmalarından hava iyice ağırlaşmıştı.

Leyla eyere yan oturmuş bacaklarını da sarkıtmıştı. Jonsac'ın gözleri kızın üzerindeydi. Ama bu ışık cümbüşü içinde onun yalnızca ense çizgisini ve beyaz bir leke gibi görünen yüzünü seyredebiliyordu.

"Ancak amaçlarına ulaşınca mutlu olacak"

Yine Nouchi! Hep yanındaydı sanki. En uzak olduğunu sandığında bile yakasını bırakmıyordu.

Leyla:

"Ne düşünüyorsunuz?" diye sordu.

"Hiç."

"Üzgün görünüyorsunuz."

Cevap vermedi. Sessizce yola devam ettiler. İkisine de hüznün çökmüştü.

"Ölmediğime üzülüyorum!" diye içini çekti.

Ardından da gülümsemeyle söylediklerini düzeltmek istedi.

"Bundan söz etmeyelim."

"Hemen geldiniz değil mi? Babam söyledi. Kim olduğunuzu ve size nasıl davranacağını bilemiyormuş. Beni sorguya çekti."

Leyla sürekli gülümsüyordu. Vücudunun hareketleri eşiğin adımlarıyla uyuyordu.

"Zavallı babam! Onu hiç bu kadar düşünceli ve mahcup görmemişim. Korkunç şeyler düşünüyor ama bana söyleyemiyordu. Annem daha açık davrandı. Neden korkuyorlarmış biliyor musunuz?"

"Hayır."

"Hamile olmamdan. Saatlerce bu sıkıntı içinde kalmışlar. Bize geldiğinizde.."

Kız sözlerini bitirmemişti; Jonsac kızarmaya başladı.

"Babamın size neden bu kadar baktığını anlıyor mu-

sunuz?"

Tekrar sustular. Ahşap bir lokantanın önüne gelmişlerdi. Çevre, pazar günleri çimenlerde dolaşmaya, gramafon dinlemeye ve soğuk bir şeyler yemeye gelen insanlarla dolardı. Hafta içindeyse تنها olurdu. Barakanın karşısında su akıyordu. Üst tarafta sıra sıra setler halinde bahçeler uzanıyordu. Leyla'nın eşiği kendiliğinden durdu. Küçük bir çocuk hayvanı tuttu ve bir ağaca bağladı. Jonsac da eşiğinden inerek:

"Size soğuk bir şey ısmarlayabilir miyim?" dedi.

Lokantanın etrafından dolaştılar, meyilli bir bahçeden geçtiler. Jonsac kızı kolundan tutuyordu. Bu basit dokunma bile ikisini heyecanlandırmaya yetiyordu. Garson boş bir çardağı işaret ederek:

"Şöyle buyurun!" diye yol gösterdi.

"Ne içersiniz?"

"Gazoz!"

Çardağın altında bir masa ve bir kerevet vardı. Garson buğulu bir şişe ve bardaklarla geldiğinde konuşmadan duruyorlardı. Genç kız havayı değiştirmek için çantasını açtı ve uzun süre pudra süründü. Sonra yarım ağızla:

"Tam bir kartpostal değil mi burası?"

"Çoğu kez kartpostallar uzun mektuplardan daha içten olurlar..."

"Amaçına ulaşana kadar..."

Nouchi'yi kafasından attı.

Leyla yavaş bir sesle:

"Çok haklısınız." dedi.

Etrafta hiç kimse yoktu. Ara sıra yoldan geçen insanların sesleri duyuluyordu. Başlarının üstünde böcekler uçuşuyorlardı.

"Buraya niçin geldik?"

Leyla, kaygıyla etrafına bakınarak konuşuyordu. Birbirlerine yakın oturuyorlardı. Jonsac genç kızın sanı, daha doğrusu kızıla çalan ensesini ve tenindeki parlak ter

taneciklerini seyrediyordu. Birden vücudunun kokusunu duyar gibi oldu.

Leyla hafifçe kımıldadı. Belki de çantasını almak ya da gazozundan bir yudum almak istemişti. Jonsac davrandı, kızın çıplak ve nemli kolunu omuzuna yakın bir yerinden tuttu.

Genç kız ürküntüyle:

"Ne yapıyorsunuz?"

Kaşları çatılmıştı, üzgün bir halde bakıyordu ama fazla da karşı koymuyordu. Kendini Jonsac'a bırakmıştı. Genç adamın dudakları önce yanaklarında gezindi sonra dudaklarını buldu. Bu öpüşte bir yaz, açık hava, güneş ve çiçek lezzeti vardı. Doğa da sanki onlara katılmıştı. Jonsac'ın yarı kapalı gözleri Leyla'nın sabit bakışlarına takıldı. O kadar birbirlerine yaklaşmışlardı ki Jonsac irkilip kalktı. Bu sırada monoklü kızın elinin üstünden kayarak yere düştü ve paçalandı. Toparlandılar. Jonsac eğilip ikiye ayrılmış cam parçasına ayağıyla itti, gülümsemeye çalıştı.

"Beyaz cam bu, mutluluk getirir!" diye şakalaştı.

Terlemiş, kıpkırmızı olmuştu. Leyla:

"Artık gitsek." dedi. "Hesabı ödediniz mi?"

"Evet... Bilmem. Garsonu çağırayım."

Monoklüsüz kalan Jonsac kendini rahatsız hissediyordu. Yüzünün değiştiğinin farkındaydı.

"Güneş altında kalmış şaşkın bir baykuşa benziyor olmalıyım. İleri derecede miyop olduğumu biliyor musunuz?"

Leyla ayağa kalkınış Jonsac'ın hazırlanmasını bekliyordu. Genç adamın yüzündeki heyecanın izleri silinmişti. Garson geldi. Bu kadar erken kalkıp gitmelerine şaşırılmış gibiydi. Jonsac eşeğe binmek istemedi, yulardan tutarak yürüdü.

"Genellikle yedek bir monoklü taşıyım."

Leyla teselli etmeyi düşünmeden:

"Ama bugün yanınızda yok galiba." dedi.

Leyla da onu gevşek ve zayıf biri olarak mı görecek-ti?

İskelede yarım saat vapur beklediler. Boğaz'ı tutuşturan güneş başlarına geçiyordu.

Jonsac:

"Pişman değilsiniz ya?" diye sordu.

Birdenbire herşeyi berbat edeceğini düşündü. Baş dönmüş gibi atıldı:

"Sizinle ciddi olarak konuşmamız lazım."

Leyla başını kaldırdı; şaşırmıştı.

"Size söyleyecek çok şeyim var. İstemediğim..."

Sözcük bulamıyordu. Bekledikleri vapur birkaç mil uzakta pırıltılı bir görünüm içinde süzülüyordu.

"Biraz önceki davranışım rastlantı değildi, anlıyor musunuz? Uzun zamandır..."

"Ama Nouchi?" diye sözünü kesti.

"Nouchi önemli değil. Biliyorsunuz bunu! O küçük, hoş bir yaratıktır."

Kendinden utanıyordu. Ama bu Nouchi'yi yadsıma, ondan öğ alma ihtiyacıydı. İçine düştüğü güç durumun ve Leyla'yı istediği gibi elde edememenin sorumlusu sanki Nouchi'ydi. Leyla şimdi gereğinden fazla sakindi.

"Tekrar ediyorum. Size söyleyecek çok şeyim var. Ne zaman görüşebiliriz?"

"Bilmiyorum. Birazdan söylerim. Henüz vaktimiz var."

Öteki yolcularla birlikte geçirecekleri tam bir saatlik vapur yolculuğu! Konuşmuyorlardı. Jonsac donuk bakışlarla denizi seyrediyor, davranışlarına kararlılık vermeye çalışıyordu.

"Cevap vermediniz?"

"Nouchi'yi düşünüyorum."

"Söyledim size."

"Bilmiyorum."

Vapur Postore'lerin yalisına yakın bir yerde durdu. Leyla kalktı, herhangi bir arkadaş gibi elini uzattı.

"Belki yarın Avrenos'a gelirim." dedi.

Jonsac başka bir yer olsun isterdi, ama bir şey söylemeye cesaret edemedi. Pera Palas'a geldi. Nouchi'yi sormak istiyordu. Onu Ömer Paşa'yla otururken gördü. Ömer Paşa Jonsac'ı karşılamak için kalktı. Nouchi'nin gözleri gülüyordu. İyi günlerinde olduğu gibi burnu sivrilmişti.

"İşleri hemen hemen yoluna koyduk. Ömer Paşa sana anlatır. Ancak Osmanlı Bankası'nın müdürünü ikna etmek gerekiyor."

Jonsac barmenden rakı istedi. Monoklü almak için gözlükçüye gitmiş yeniden güvenliğine kavuşmuştu.

"Leyla seninle buluşmak için Avrenos'a gelmiş öyle mi?"

"Kim söyledi?"

"Burada her şey bilinir. Avrenos Uzun'a söylemiş. Biraz önce Beyoğlu'nda karşılaşmışlar.. Hemen bana yetiştirdi."

Nouchi, Jonsac'ın henüz görmediği kolyesiyle oynayarak gülümsüyordu.

"İyi gitmedi mi yoksa?"

Jonsac cevap vermedi.

SEKİZ

Sabahleyin uyandığı zaman pelte gibiydi. Midesi bulanıyordu. İçki zehirlenmesinin yarattığı bir şey olmalıydı. Beyoğlu sokaklarını arşınlamaktan bacakları tutmuyordu. Kendi kendine "Bugün ne Müftü Beyi ne Selim'i ne Uzun'u ne de Tevfik Beyi görecekim, Avrenos'a da gitmeyecekim, Pera Palas'ın banna adımımı atmayacağım." diye söz veriyordu.

Yıllardır böyle derdi. Sonra, sözde içkiyi bırakmış içkiciler gibi küçük bir kadehe izin çıkardı. Raslantıymış gibi İstiklal Caddesi'nden geçirdi. Orada arkadaşlarından birinin kendisini ayartacağını bilirdi.

Türklerin deyimiyle keyif başlardı. Bu sokak keyfi, raslantılara ve havaya göre değişirdi. Eğer Uzun'un arkasına takılmışlarsa iş Tophane'nin dar sokaklarıyla ahşap evleri arasında biterdi. Orada köşede kimsenin görmediği alaturka bir kahve vardı. Kahvenin önündeki birkaç iskemle, insanı sırtını ılık duvara dayamaya davet ederdi. Kahve sahibi hemen kahve ve nargile getirirdi. Uzun, duvardaki ışık ve gölge oyunlarıyla incir ağacının yeşilliğine bakarak saatlerce burada kalabilirdi. Sanatsal bir

rastlantı bu yeşil lekeyi bir ressamın koyabileceği yere yerleştirmişti.

Jonsac şimdi aynı hayalleri görebiliyordu. Yıllardır bir tek kitap okumamıştı. Arkadaşlarının okuduğu mısralar kulaklarında çınlıyordu. Bu sabah yine tıpkı hasta bir hayvan gibi ağır ve kederliydi. Gece dolaşmadıkları yer kalmamıştı. Nouchi, Ömer Paşa'yla yemeğe çıkmış Jonsac da durumdan yararlanarak Avrenos'a gitmişti. Orada Tevfik Beyi, iki Ahbad'ı, Kalmuk'u, heykeltraşı ve onun kardeşini görmüştü. Sonra her zaman olduğu gibi Beyoğlu'na çıkmışlardı.

"Selim'e bir merhaba desek mi?"

Selim Beyin evindeki Müftü Bey de oradaydı. Biraz içki biraz da esrar içmişlerdi. Dışarı çıktıklarında kimse saatin kaç olduğunu bilmiyordu. Sinemalar boşalıyordu. Abdullah lokantasının önünde Nouchi ve Ömer Paşa'yla karşılaştılar, lokantadan çıkıyorlardı.

"Ne yapıyorsunuz?"

"Ya siz?"

Epeydir yeni bir eğlence yaratmamışlardı. Kara Kedi kulübüne gittiler. Sonra daha kötü bir yer olan Kristal Palas'a uğradılar. Ömer Paşa'nın ısmarladığı tatsız şampanyayı içtiler.

Nouchi masa arkadaşlarıyla konuşmaya daldı. Yeni bir grup oluşturdular. İçlerinden biri -Ahbad'lardan biriydi kuşkusuz- Eyüp mezarlığına gitmeyi önerdi. Herkes bu öneriyi yerinde buldu. Bu, kentteki yaşama biçimine uygundu. Jonsac en az yirmi kez buna benzer gece geçirmişti. Bu tür eğlenceler gelenek haline gelmişti. Yeni bir kadınla tanışukları zaman onu Eyüp'te mehtap seyretmeye götürürlerdi.

Taksilere doluştular. Ömer Paşa'yla Nouchi bir arabaya Jonsac başka bir arabaya bindi. Eyüp'ün dar sokaklarında şiirler okuyarak dolaştılar. Müftü Bey atalarının mezarlarını süsleyen yazıları okuyarak onların tantanalı yaşantılarını anlattı.

Sabahın beşinde yatmışlardı. Jonsac baş ağrıları içinde, elçiliğin bazı işleri için resmi dairelerde dolanıyordu.

Nouchi, tanıştıkları gece *"arkadaşların ilginç kişiler değil"* demişti. Şimdi o da Jonsac kadar onlara ihtiyaç duyuyordu. Randevulaşmak ve akşamı birlikte geçirmek için ilk telefon eden Nouchi oluyordu. Mezarlıkları dolaşmak için bile olsa...

Leyla onların yaşama biçimini kıskanıyor muydu? Genç kızı hatırlayınca Jonsac'ın kaşları çatıldı.

Nouchi'nin sesini duyuyordu:

"Hâlâ işi bitiremedin mi? Fırsatı kaçırdın azizim. Küçük hanım şu anda senden nefret etmek üzeredir. Bir genç kız, istediği erkeği ele geçirmek için her şeyi yapar, ama erkek onu acemice öpmekten başka bir şeye kalkışmaz ve üstelik gözlüğünü de düşürürse..."

Jonsac, Leyla ile Boğaz'dan dönüşünü hatırladı. Kız mesafeli davranıyordu. Ama Avrenos'a geleceğini de söylemişti.

Jonsac'ın valiyi görmesi gerekiyordu. Çoğu kez boş olan vali o gün bir konferansa gitmişti. Bir saate yakın bir zaman vilayetin تنها koridorlarında beklemek zorunda kaldı. Yorgundu. Üzerinde alkol ve esrarın yarattığı bir ağırlık vardı, bir de Nouchi'nin gülüşleri.

"Görüyorum ki henüz beni aldatma noktasında değilsin."

Unutamadığı, eğlenceli bir sahne vardı. Nouchi bir süredir çekingен davranmıyordu. Şakalaşıyor, neredeyse çıplak sayılacak bir kılıkla dolaşıyordu. Jonsac yabani bakışlarla onu süzüyordu.

Nouchi jartiyerini çıkarırken:

"Sana doğruyu söyledim diye öyle somurtma!"

Erkek olduğunu kanıtlamak için kızın üstüne atılmıştı. Nouchi ise, kızacak yerde, katıla katıla gülüyordu. Jonsac'ın yaklaşmasına engel olmuştu.

"Görürüz bakalım..."

Jonsac öfkeyle, belki bir dakika ısrar etmişti. Ama bu

gölme krizine karşı bir şey yapamıyordu. Sonuçta saçları darmadağın olmuş, kolları Nouchi'nin tınaklarıyla yarı içinde kalmış, partiyi kaybetmişti.

Uzunca bir süre geçmişti.Nouchi'nin uyuduğunu sanıyordu. Ama o sakın bir sesle:

"Leyla'ya davran böyle!" demişti.

Neden olmasın? Nouchi şakayla karışık zaafını abartıyor, onu aşağılıyordu.

Jonsac'ın hayatında başka kadınlar vardı. Ve istese başka birilerini bulabilirdi.

"Ortalıkta herkesin görebileceği yerde olmaz..."

Pratik ayrıntıları düşünüyordu. Avrenos'ta herkes kendisini tanırdı. Ancak birkaç kelime konuşabilirdi onunla. Motor kiralayabilirlerdi ama bu durumda da yanlarında motorcu olacaktı.

Jonsac hayallerini otel odasına kadar getirdi. Ama bu düşünceden hemen vazgeçti.

Birdenbire yabancılar servisi şefinin odasına girerek:

"Telefon, edebilir miyim?" diye sordu.

"Tabii, rica ederim."

Evine, Nouchi'ye telefon ediyordu.

"Öğleden sonra ne yapıyorsun?"

"Stolberg'le konsere gideceğim."

"Evden kaçta çıkıyorsun?"

"Bir saat içinde çıkacağım. Öğle yemeğinde pasta gibi bir şey yemek istiyorum."

Elindeki tespihle karşısında oturan Türk'ün, yüzündeki değişimleri fark edip etmediğini düşündü. Zoraki bir gülümsemeyle, sunulan sigarayı aldı. Kahve istemediğini söyledi.

"Memnun musunuz?"

Yabancılar servisi şefi Nouchi'yi sormuyordu.

Türk geleneklerine göre birisine karsını sormak uygun düşmezdi.

"Çok memnunum."

Valinin yanında kimsenin olmadığını söylediler. Jon-

sac birkaç dakikalığına valinin odasına girdi. Görüşmenin sonucunu bildirmek için elçiliğe telefon etti. Elçilikteki sekreter sinirli bir biçimde konuşuyordu:

"Ne zaman geleceksiniz?"

"Akşama uğrayacağım."

"Büyükelçi, dünden beri, sizi iki defa sordu. Evinize telefon ettim, yoktunuz. Şimdi gelemey misiniz?"

"İmkânsız. Bağışlayın. Ekselanslarına söyleyin."

Sekreter telefonu kapatmıştı. Bir tatsız olay daha... Hepsi üst üste geliyordu. Jonsac, Balıkpazarı'na kadar yürüdü. Ürkek ürkek bakınıyordu. Sanki bir tehlike sezmişti. Belki de havadandı. Bir aydır yağmur yağmıyordu. Kuru hava insanın boğazını kurutuyordu. Havadaki elektrik insanın sinirlerini geriyordu. Birdenbire çıkan rüzgâr sokakları, tozları iki kez havaya kaldırdı...

Avrenos'a geldiğinde saat bir olmuştu. Leyla'nın orada olmadığını hemen fark etti.

"Beni kimse aramadı mı?"

"Telefon ettiler. Beklediğiniz hanım gelemiyormuş. Saat ikide yeni köprüde, soldaki iskelede olacakmış."

Dipteki masaların birinde oturan Kalmuk, tabağını aldı ve Jonsac'ın yanına geldi. Fransızcası çok kötüydü. Ama yanındakinin Türkçeyi çok iyi konuşmasına rağmen Fransızca konuşmakta ısrar ediyordu. Heykel sanatı konusunda anlattıkları usanç verici şeylerdi.

"Herhangi bir yüzey düşünün... Nedir bu?"

İçkiyi ve esrara sabahtan başlıyordu. Ne zaman ayık ne zaman sarhoş olduğu bilinmezdi. Her zaman aynı yabani tavrı ve kararsız sesi vardı.

Jonsac:

"Neden köprü ortasında?" diye kendi kendine sordu.

Sıkılmıştı. Her şey sıkıyordu onu. Hiçbir zaman bu kadar küçüldüğünü hissetmemişti. Bununla birlikte, tükürükler saçarak konuşan Ahbad'a bakarak düşündü.

"Ondan çok daha zekiyim. Müftü'den, Stolberg'ten, hatta Ömer Paşa'dan bile. Onlardan daha bilgiliyim. Fi-

zik olarak..."

Evet fizik olarak da fena değildi. Aksine... Oysa bu insanlar eksikliklerinden dolayı acı çekiyorlardı. Eskiden böyle düşünmezdi. Arada bir çok sıkıntılı iken ya da akşamdan kalma olduğu günler dışında. Bütün bunlar Nouchi yüzündendi. Neden işine karşıyordu? Nouchi'nin hiçbir öğrenimi yoktu. Viyana'nın kenar mahallelerinde doğmuş gece kulüplerinde sürmüştü. Leyla'nın koruyucu ya da küçük düşürücü bir havası hiç olmamıştı. Aksine...

"Evime gelmeli," diye düşündü.

Bu kararında kesin olarak daha başka istekler de vardı. Gereken her şey yapılmalıydı. Kalmuk anlatıyordu:

"Mısırlıların taş yontmak için kullandıkları aletlerin biçimlerini keşfettim, biliyor musunuz? Evime gelerseniz gösteririm size."

Jonsac hesabı ödedi ve çıktı. Köprü beş dakikalık bir mesafedeydi. Vakti vardı. Sokak her zamanki gibi kargaşa içindeydi. Doğu'yla Batı karışımı bir görüntüsü vardı. Tramvaylar, eşekler, hamallar, dilenciler ve arada bir hızla geçen lüks otomobiller...

Nouchi'yle olan evlilik geçerli miydi? Yalnızca dini bir nikâhtı ve Pastore ailesi Katolik değildi. Leyla'nın ailesi zengindi. Üstelik Leyla ailenin tek kızıydı. Boğaz'daki yalı yazın güzel olurdu. Jonsac'ın özlediği bir güvenliği vardı. Kız özgürlüğü seviyordu. Ama Jonsac ondan daha özgür olanları da görmüştü; evlenir evlenmez dünyanın en uysal kadınları olurlardı. Leyla yaşlanınca annesine benzeyecekti. Daha uzun boylu ama aynı derecede burjuva tavırlı...

Çalışmak zorunda olmasa elçilikte gönüllü olarak atışe unvanıyla bir iş bulur ve bu unvanla da bütün kapılar açılır, diplomatik pasaporttan yararlanırdı.

Biri koluna dokundu. Leyla'ydı. Jonsac'ın kendisini göremeyecek kadar dalmış olmasına gülüyordu.

"Öğle yemeğini evde yemek zorunda kaldım. Bu sabah İtalyan vapuruyla Cenova'dan arkadaşlar geldi. Ha-

ber bırakmışım size. Söylemediler mi?"

Üstünde sarı saman rengi ipek bir elbise vardı.

"Fazla vaktim yok. Annem ve arkadaşlarımla Tokatlıyan pastanesinde buluşacağız."

Jonsac dikkatle baktı.

"Neyiniz var?"

"Bir şeyim yok."

Pastane düşüncesi neden canını sıkıyordu. Tokatlıyan, Beyoğlu'nun büyük pastanelerinden biriydi. Kentin seçkin insanları saat beşe doğru orada buluşurlardı. Büyükelçi oraya sık gittiği için Jonsac çok seyrek olarak uğradı. Ayrıca pahalı bir yerdi.

"Nereye gidiyoruz?"

"Bilmem?" diye cevap verdi.

Bakışlarını Leyla'dan kaçınıyordu. Genç kızın dikkatini iyice çekmişti, biraz da kaygı duyuyordu.

"Dünkü insan değilsiniz."

"Sahi mi?" dedi sırtarak.

Ciddi olup olmadığını bilmiyordu. Belki daha çok yapay ve gerçek sıkıntının bir karışımıydı duyduğu. Ama bu durum kızın tepkilerini dikkatle izlemesine engel değildi.

"Benimle konuşmak istediğinizi söylemişsiniz."

"Evet öyle. Ama şimdi acaba gereği var mı diye düşünüyorum."

Köprüyü geçtiler. Yavaşça Galata'dan Beyoğlu'na çıkan yokuşu tırmanıyorlardı.

"Bana ne söylemek istiyordunuz?"

Jonsac durdu. İçini çekti.

"Bir kişinin kaderi sokakta mı belirlenir?"

"Kimin kaderi?"

Leyla zokayı yutuyordu. Aklına gelen çok bayağı bir kelimeydi. Çok garip bir şeydi bu, çünkü kalabalıktan her zaman nefret ederdi. Onu böyle kıştırmanın gereği yoktu.

Kızın gözlerine bakarak:

"Bana güveniyorsunuz değil mi?" diye sordu.

Leyla bir saniye duraladı:

"Elbette."

"O halde bir saatliğine evime gelmenizi istiyorum. Size söyleyecek çok şeyim var. Konuşmamız birçok insanın hayatını kesin olarak etkileyecek."

"Ya Nouchi?"

"Nouchi hesapta yok. Nouchi yok! Zaten evde değil."

Leyla yine kararsızlık geçiriyordu.

"Bilmem, acaba..."

"Görüyorsunuz işte, bana güveniniz yok."

Genellikle dengeli ve sakin olan Jonsac'ın sıkıntılı hali Leyla'yı şaşırtmıştı. Başını eğerek:

"Peki geliyorum!" dedi.

Yine de kararsızdı ama çok sürmedi. Jonsac bir taksi çevirdi. Beş dakika sonra evdeydiler. Jonsac sevincini gizlemeye çalışarak asansörün düğmesine bastı.

"Nouchi'nin evde olmadığından emin misiniz? Akıl-na..."

"Düşünmez bile..."

Jonsac öç alıyordu. Söyledikleri aklından çıkmayan Nouchi'yi küçük düşürmeye ihtiyacı vardı.

"*Bu Leyla'ya yapılır...*"

Hayatında yaptığı en gülünç ve en aşağılık bir şeydi bu. Kaba bir biçimde saldırdığı o uğursuz gecede Nouchi yatakta soyunurken sinirli sinirli gülmüştü.

Leyla asansörden çıkınca durdu. Heyecanlanmış, soluğu kesilmişti. Jonsac cebinden bir anahtar çıkardı ve kapıyı açtı.

"Kimse yok mu?"

Genç kızın sorusuna bir gürültü cevap verdi. Zenci hizmetçinin meraklı yüzü gözüküyordu.

"Çekinmeyin, şöyle buyurun."

Jonsac, antreyi salondan ayıran yeşil perdeyi çekti. Leyla, balkondan giren güneşin iyice aydınlatıp ısıttığı

salona girdi. Jonsac hizmetçiye para verdi.

"İki saat kadar dolaş, anladın mı?" dedi.

Hizmetçi gülümsedi.

"Daha önce gelmek yok."

Genç kızın gözlerinde bir kuşku gölgesi belirdi. Aynı anda bir bulut parçası güneşi kapattı. Güneş tekrar görüldü ve yine kayboldu. Leyla bir şey söylemiş olmak için "fırtına" dedi. Ayaktaydı. Çantasını iki eliyle kavramış, nasıl davranacağını kestirmeye çalışıyordu.

"Eviniz çok güzel, mobilyalarınızı siz mi seçtiniz?"

"Evet."

Yalan söylüyordu. Bu ayrıntılar üzerinde açıklama yapacak zamanı yoktu.

"Annemle babam modern eşyadan pek hoşlanmazlar. Bıraksam evin içini portreler, biblolar, suluboya resimlerle doldururlar."

İsteksizce güldü. Jonsac da beceriksizce karşılık verdi. Köşede duran yeşil renkli kadife divanı göstererek:

"Şöyle geçin!" dedi.

Rüzgâr perdeleri şişirip kaldırıyordu. Jonsac pencereyi kapatmaya gitti. Döndüğünde Leyla çantasını açmış makyajını yapıyordu.

Masanın üstünde Nouchi'nin bir elbisesi duruyordu. Jonsac aceleyle onu kaldırıp bir kenara attı. Az kalsın içki dolabını açıp şarap ikram edecekti. Bu çok aptalca bir şey olur, diye düşündü. Garsoniyer, içki... Kız hemen anlardı.

"Dün ayrılırken neden o kadar soğuk davrandınız?"

"Soğuk mu davrandım?"

Rujunu koyarken çantasındaki küçük saatine baktı.

"Bütün bir gece bunu düşündüm. Size söylemek istediklerimi saatlerce tekrar ettim. Şimdi ne diyeceğimi bilemiyorum."

"Çük güzel!" dedi kendi kendine. "İyi bir başlangıç."

"Umarım hatırlarsınız."

"Belki... Eğer yardım ederseniz..."

"Ne yapabilirim?"

"Önce yanınıza oturmama izin verin ve yüzüme bakmayın."

Bunları söylerken divana oturmuş ve kolunu Leyla'nın beline dolamıştı. Kızın vücudu kasılmış gibi geldi. Sanki her an karşı koyacakmış gibiydi.

"Şimdi, konuşmalarımızı, dün bıraktığımız yerden, sürdürelim."

Leyla ona doğru döndü. Elini dizine koydu. Sakindi.

"Dinleyin..."

Jonsac işin kolay olmayacağını anladı, bir an kendine olan güveni kaybetti.

"Hakkımda ne düşündüğünüzü bilmiyorum. Bir gece, gülünç hatta iğrenç bir durumda tanıdınız beni. Arkadaşlarınız gibi içkiye alışkın değilim. O gün yaşadığınız ortama da."

Jonsac:

"O akşam..." diye başladı. Leyla sözünü kesti:

"Bir dakika! Ertesi gün o kadar utandım ki ölmek istedim. Size de yazdım. Çünkü bana güven vermişsiniz. Yaşamak kötü ve çekilmez geliyordu bana."

Heyecanla konuşmasını sürdürdü.

"Dün sizinle Sanyer'e gittim. Beni öptünüz. Şimdi de evinizdeyim işte. Nouchi her an gelebilir. Yanılmamanızı dilerim. Size güvendim. Ne söylemek istediğinizi bilmiyorum. Yine de benimle eğlenmeye kalkışmamanızı belirtmeliyim."

"'Leyla, yanıldım ben; gitsek iyi olacak' deseniz de kızmam."

Jonsac kıpkırmızı oldu. Ayağa kalktı ve terli alnını cama dayadı. Genç kız oturduğu yerde bekliyordu. Adamın yalnızca sırtını görüyordu. Jonsac derin bir üzüntüye kapıldı. Gözleri yaşardı, Nouchi'nin sesini duyar gibi oldu:

"Ona yapmalısın bunu..."

Hava tümüyle kapalı olmasına rağmen iri yağmur ta-

neleri düşmeye başladı. Uzaktan gök gürültüleri geliyor-
du.

"Buradan iki iyi arkadaş gibi çıkacağız, değil mi?"

Leyla'nın sesinde korku seziliyordu. Sinirli bir şekilde kalktı. Jonsac, göz yaşlarının iyice görüldüğünü biliyordu. Döndü.

"Leyla!"

Kız şaşkınlıkla ona baktı.

"Ağlıyor musunuz?"

Jonsac gülümsedi. Bu hüznü gülüşünün çok şey anlattığını biliyordu. Buğulanmış monoklünü gözüne takmadan önce hafifçe sildi.

"Neden ağlıyorsunuz?"

"Biraz önce söylediklerinizi düşünün."

"Bilmem. Köprüdeyken her zamanki gibi değildiniz. Sandım ki..."

"Ya şimdi?"

"Bilmiyorum. Sizi üzmemek istemedim. Durumumu anlamalısınız? Genç bir kızım. Bazı şeylerden korkuyorum."

"Bana güvenmiyor musunuz?"

"Güveniyorum galiba."

Elleri kasılmıştı. Bu belki de beklenmedik fırtına yüzündendi. Bardaktan boşanırcasına yağmur yağıyordu. Balkon kapısının altından giren yağmur suları salondaki halıyı ıslatmıştı.

"Sizi gerçekten sevdiğime inanıyor musunuz?"

"Öyle diyorsanız..."

"Tek istediğimin sizinle olmak, sizinle evlenmek olduğunu söylesem..."

Dışandaki fırtına Jonsac'ın sinirlerini bozmuştu. Fırtınanın gürültüsü sesini bastırıyordu. Giriş kapısından bir gürültü işitir gibi oldu.

Leyla rahatlamış bir halde gülümseyerek:

"Bana söylemek istediğiniz bu muydu?" dedi.

Jonsac, kızdan biraz uzakta kederli ve yorgun bir

halde duruyordu. Leyla birkaç adım attı. Elini adamın omuzuna koyarak:

"Bernard!" diye mırıldandı.

"Ona yapabilirsin bunu! Ona yapabilirsin bunu!"

Karar vermek için Jonsac'ın birkaç saniyesi vardı.

DOKUZ

"Sizi tızağa düşürdüğümü mü sanıyorsunuz?"

"Hiçbir zaman böyle bir şey demedim."

"Düşündünüz bunu! Söyleyin! Biraz önce korkuyordunuz. Buraya gelmiş olmaktan pişmanlık duyuyordunuz."

Kalın ve sıcak sesine, gösterdiği ustalığa ve süksesine hayran olmuştu. Genç kızı zorlamıyordu, avantajını sürdürmekte dikkatliydi; fazla yaklaşmaktan, onu kollanma almaktan kaçınıyordu. Kızın kızıl saçlarının arasından ensesini şafkatle okşuyor ve bununla yetiniyordu.

"Bir an bile eğlenilecek bir kız olarak bakmadım size."

Salondaki telefonun çalmasıyla hava gerginleşti. Leyla irkildi. Aniden, baskına uğramış gibi oldular. Jonsac kaşlarını çatı. Ve telefonu açtı.

"Bay Jonsac orada mı acaba?"

Telefondaki, elçilik sekreteriydi.

"Benim efendim, kim arıyor?"

"Bir saniye. Büyükelçi görüşecek."

Jonsac'ın elleri hafifçe terledi. Olduğu yerde kalakaldı. Gözleri masanın üstündeki Leyla'nın çantasına takıl-

mişti. Büyükelçi genellikle kendisini telefonla hiç aramaz, söylenecek bir şey varsa danışmanlarıyla iletirdi.

Duvardaki Goblen halısı, büyükelçinin her yere sinmiş Rus kolonyası ve sigar. kokusuyla Boğaz'daki büyük büroyu iyi bilirdi. Sekreter kız alçak sesle:

"Bay Jonsac telefonda," dedi.

Sonra oldukça uzaktan başka sesler duyuldu. Başka bir telefon görüşmesi sona ermek üzereydi. Büyükelçi biriyle vedalaşıyordu. Tarabya'ya yağmur yağmadığı anlaşıyordu. Pencere açık olmalıydı. Jonsac Boğazdan geçen vapur seslerini işitiyordu.

"Alo! Jonsac siz misiniz?"

Suç işlemiş gibi irkildi. Leyla'nın kendisine bakmadığını gördü.

"Evet sayın büyükelçi!"

Büyükelçi sinirli olmalıydı; çünkü genellikle iş arkadaşlarını adlarıyla çağırır "dostum" ya da "azizim" derdi.

"Sabahtan beri sizi aratıyorum. Büyükelçiliğe gelebilir misiniz?"

"Evet... Tabii... Yani... İzin verirsiniz bir iki saat içinde..."

"Fransız hükümetinin desteğini sağlayarak mali bir çevre oluşturduğunuzu söylediler. Doğru mu?"

"Ben mi?"

Jonsac birden anlayamadı. Sonra korkudan donup kaldı. Soğukkanlılığını kaybetti.

"Yabancı elçiliklerde ve Türk çevrelerinde hemen hemen olmuş bitmiş bir iş olarak konuşuluyor. Hatta bir milletvekiliyle yüksek bir bürokratin da adı karıştırılıyor..."

"Size açıklayacağım efendim."

"Doğru mu bu tatsız iş?"

"Efendim. Yani..."

"Derhal bana gelin. Bu işi çözüme bağlamanın sırası geldi."

Karşıdaki telefon kapatıldığı halde Jonsac mırıldanmayı sürdürüyordu:

"İyi akşamlar sayın büyükelçi."

Leyla çantasını alarak:

"Gitmemiz gerekiyor değil mi?"

"Hayır. İnanın!"

"Düşüncelisiniz, önemli bir şey mi var?"

"Evet, önemli bir iş."

Sinirliydi. Parmaklarını sıkıca kenetledi.

Nouchi'yle Ömer Paşa'nın son günlerde karıştırdıkları işler. Büyükelçiye ne cevap verecekti? Hiçbir şey bilmiyor muydu? Sabahki gibi yine paniğe kapıldı. Sakinleşmek için salonda dolaşmaya başladı. Leyla'ya baktı. Genç kız köşede ayakta duruyordu.

"Çıkalım mı? Benim gitmem gerek. Annem ve arkadaşlarımla Tokatlıyan'da beklediklerini unutmayın!"

"Fırtınanın dinmesini bekleyin. Şuraya oturun."

"Öyle mi dersiniz?"

Sıkıntılı ve sinirli hali kızı etkiliyordu. Sonuna kadar gitmeye kararlıydı. Leyla önce metresi, sonra belki de karısı olacaktı. Ama bugün hemen bir şeyler olmalıydı. Yoksa hiçbir zaman başaramayacağını düşünüyordu.

"Çok üzgünüm Leyla. Birkaç dakika daha yanımda kalırsanız üzüntüm geçebilir."

"Elçiliğe gitmeyecek misiniz?"

"Acelem yok. Birbirimize tekrar bu derece yakınlaşmamız oldukça zaman alır. Biraz önce sorduklarıma cevap vermediniz. Beni sevebilecek misiniz?"

"Bilmiyorum."

Genç kız rahat değildi. Yeşil divanın kenarında, Jonsac'ın yanında oturuyordu. On kez kapıya baktı ve gitmeyi düşündü. Belki o da Jonsac gibi ne olup biteceğini önceden kestiriyordu. Daha şimdiden adamın kolu omuzundaydı, bacakları bacaklarına değiyordu.

Leyla, korkuyor, karşı koymak istiyor ama yapamıyordu. Etrafına sinirli sinirli bakıyordu. Jonsac ise gittik-

çe daha çok sarılıyordu kıza. Elini kızın çıplak kolunun üzerinden kaydırıyor, gömleğinin yuvarlak kıvrımlarına sokuyordu.

"İlk gördüğüm günden beri sizi seviyorum. Biliyorsunuz bunu."

Kız utangaç bir tavırla:

"Gidelim!" dedi.

Leyla'nın kalkıp gitmesini önleyen neydi? Bakışları penceredeki parlak yağmur damlalarına iliştiği zaman gökten inen bu akışkan ve serin varlığı özledi, alnını sağanak halinde yağmura tutmak istedi.

Bir adamın kolları arasında hapsolmuştu. Ne karşı koyabiliyor ne de kızabiliyordu. Kaderi buymuş gibi, öpücüklerine boyun eğiyordu.

"Babanızın kabul edeceğine inanıyor musunuz?"

"Bilmiyorum."

Oradan uzakta bir yerdeydi sanki; sarsılıyordu. Vücudunu saran kollardan kendini kurtarmaya gücü yetmiyordu.

"Ne kadar güzelsiniz!"

Artık her şeyi söyleyebilirdi. Acele etmesi gerektiğini hissediyordu. Bahsi henüz kazanmış sayılmazdı. Jonsac fizik olarak isteksiz bir kişiydi. Hiçbir zaman ihtiraslı ve şehvetli olmamıştı. Leyla'yı okşuyordu, ama bu belirli bir amaç içindi. Gözlerini parlatan şey zaferin yaklaşmasıydı. Leyla'nın bakışları kaydı.

"Bırakın beni!" diye yavaşça direndi.

Sonra daha alçak sesle ve daha az direnç göstererek:

"Neden, Bernard!"

"Çünkü benim olmanızı istiyorum. Biraz sonra artık burada olmadığımız bir zaman aramızda sağlam bir bağın varlığını hissetmem gerek. Anlıyor musunuz? Beni reddetmeyin. Şu anda hayatımızı oynuyoruz."

Leyla, kederli gözlerini kapattı. Jonsac'ın kafasında yine birbirini tutmayan hayaller ve düşünce kırıntıları gezinmeye başladı. Büyükelçi ve soğuk nezaketi, biraz-

dan gelecek olan Nouchi'nin odaya fırlatacağı şapka, Avrenos'taki masası, Leyla'nın sanı sandalı ve babasının sakalı...

Dudaklarını kızın dudaklarına yapıştırmıştı. Hiçbir şeyi görmemekle birlikte balkondan gelen şiddetli bir yağmurun tıkırtısını işitiyordu. Pencereden akan bulanık damlaları hissediyordu.

Jonsac, bir kez daha evin giriş kısmından gürültü gelmiş gibi bir duyguya kapıldı. Hizmetçi kadın dönmüş olacak diye düşündü. Kadın meraklının biriydi. Akşamları birçok kez Nouchi'yle yatağa girdikleri zaman perdenin arkasından gözetlerken yakalamıştı.

Dudakları birleşti. Leyla nefesi kesilmiş bir halde inledi. Jonsac onu geriye doğru yatırdı. Kız bir ara kurtulmaya çalıştı. İki kez gözlerini korku ve yakarmayla açtı. Sonra yüzü şiddetle gerildi. Jonsac zafer sarhoşluğu içinde hareketsiz duruyordu. Alnından bir ter damlası düştü.

Leyla sessizce ağlıyordu; yüzü solmuş, alnı kırılmış, üzüntüyle kaşlarını çatmıştı. Göz yaşları burun kanatlarına akıyordu.

Vücudunun açıkta kalmış yerlerini kapatmayı düşünmüyordu, yüzünü kapatmayı da. Bir eli çıplak memesinin üstündeydi. Öteki elini kadife divanın üstüne koymuştu, parmakları açıktı.

"Leyla!"

Jonsac'ın da alnı kırılmıştı. Ayaktaydı. Aynaya gizlice göz atarak kravatını düzeltiyordu:

"Sizi sevdiğime göre neden ağlıyorsunuz?"

Jonsac nasıl bir ses tonuyla konuşacağını kestiremiyordu. Kızın bir an önce gitmesini istiyordu. Yalnız kalmak ve büyükelçinin tatsız hikâyesini düşünmek için sabırsızlanıyordu.

"Pencereyi açayım mı?"

Bu istek dışarıdaki havanın odaya alınarak yalnızlığın bir ölçüde giderilmesi için başvurulmuş bir çareydi. Sigara içmeye davrandı ama sonra paketi tekrar cebine

koydu.

"Leylacığım bana kızmamalısın. En azından şimdi... birbirimize aیتiz."

Sustu. Kaskatı kesildi. Bir şey söyleyecek gücü kalmamıştı. Salona doğru yürüdü. Nouchi'yi görmüşü. Kız yeşil perdenin önündeydi. Gözlerinin içi gülüyordu. Ancak sinirli bir gülüşü bu. Burnu her zamankinden daha fazla sivrilmişti. Israrla bakıyordu. Jonsac başını eğdi. Nouchi hareketsiz duruyordu. Belki de uzun süredir oradaydı. Percereden giren rüzgâr cereyan yapıyor, perdele-ri dalgalandırıyordu.

Leyla, kuşkusuz bu sessizlikten dolayı, kendine geldi. Önce çıplak memesinin üstünde duran eli kımıldadı, sonra gözleri açıldı. Bir süre uzun uzun tavana baktı. Anormal bir şey sezmiş olmalıydı. Birden doğruldu. Jonsac'a baktı. Nouchi'yi gördü ve korkunç bir çığlık attı. Jonsac böyle bir şeyi şimdiye kadar hiç duymamıştı.

Nouchi masaya doğru ilerledi ve çantasını Leyla'nın çantasının yanına koydu.

"Benim yüzümden rahatsız olmayın."

Sokak kıyafetiyleydi. Aynaya baktı. Evine dönen bir kadının rahatlığıyla şapkasını çıkardı.

"Çeyrek saatten fazla bir zamandır buradayım. Rahatınızı bozmak istemedim."

Jonsac Nouchi'nin Viyana'da, okul dönüşü ablasının, erkeklerle duvar arkasına gitmesi konusunda sözlerini hatırladı.

Nouchi onları seyrederdi. Bugün de aynı şeyi yapmıştı.

Bir fincan çay içer miydiniz şimdi?

Jonsac Leyla'ya bakamıyordu. Genç kızı sağda maviye çalan pencerenin önünde belli belirsiz görüyordu. Hareketsizdi. Ne düşündüğü, ne yapacağı anlaşılmıyordu. Beyaz elbisesi buruşmuş, ensesindeki topuz açılmış, saçları sırtına dökülmüşü.

"Hizmetçiyi pasta aldırmaya mı yolladın?"

Garip bir ses duyuldu. Hıçkırık değildi bu. Hırıltıya da benzemiyordu. Buna karşılık gırtlığın derinliklerinden, göğüs kafesinin ta içinden geliyor gibiydi. Aynı anda, hareketsiz duran Leyla fırladı, balkona doğru koştu.

Jonsac atılarak:

"Leyla!" diye bağırdı.

Genç kızı harekete geçiren ya da olayı çabuklaştıran belki de bu sesleniş oldu. Leyla, kısıtlanmış bir hayvan gibi panik içinde korkuluğu aştı. Her şey gözle görülemez kadar çabuk oldu.

Jonsac daha uzağa gidemedi. Başını iki elinin arasına koydu. Yumruğunu sıktı. Ayağını şiddetle birkaç kez yere vurdu.

Kaldırma düşen vücudun sesi duyuldu. Az sonra so-kağın ucundan polis düdüğü ve hızlı ayak sesleri işitildi.

Jonsac Nouchi'ye dönerek:

"Çabuk bak! Çabuk ol ama!" diye bağırdı.

Kendisi eğilip bakmaya cesaret edemiyordu. Korkudan delireceğini sanıyordu.

Nouchi yavaşça balkona geldi. Kuru bir sesle:

"Aşağı inmek gerekiyor. Herkes etrafına toplanmış. Bazıları yukarıya bakıyorlar..."

Nouchi çok ağır ve yorgun bir hareketle şapkasını aldı, kapıya doğru yürüdü.

"Aşağıya iniyorum."

Jonsac'ın inmeyeceğini biliyordu. Adam önce ses çıkarmadı. Sonra Nouchi'nin arkasından koştu:

"Annesi Tokatlıyan'da bekliyor!" dedi.

Kapıyı kilitledi. Tam bu sırada telefon çalmaya başladı.

"Bay Jonsac mı? Burası Fransız Büyükelçiliği."

Biraz önceki sekreterin sesiydi.

"Sayın büyükelçi saat beşte çıkacağını söyledi. Hem- men bir taksiye atlayıp gelmenizi istedi."

Ağlamak istiyor, ama ağlayamıyordu. Yalnızca yüzünü ekşiterek dört dönüyordu. Sokaktan gelen sesleri

bastırabilmek için olabildiğince gürültü çıkarıyordu. Hiçbir zaman bir yaralıya bakamazdı. Otomobil altında kalmış bir kediye de. Hasta olmuştu. Kusmak için tuvalete koştu.

Olayın üstünden on dakika, belki de bir çeyrek saat geçmişti. O andan sonra bir ambulans sesi işitmişti. Acaba hastaneye kaldırmışlar mıydı? Kararsız adımlarla balkona yaklaştı ve başını uzattı.

Sokakta hâlâ meraklıların oluşturduğu bir kalabalık vardı. Ama ortada ne Leyla ne de Nouchi gözüküyordu.

Jonsac, açık kül rengi şapkasını aldı. Az kalsın her zamanki gibi asansörle inecekti. Düşündü, kalabalıktan kaçmak için servis kapısından çıktı.

Bir yandan taksi arıyor, bir yandan da polis eve gelecek diye kendi kendine söyleniyordu.

Kaçmış sanabilirlerdi. Belki de suçluydu. Oysa büyükelçiye gidiyordu. Gidemez miydi?

Ayrıca Leyla daha önce de intihar girişiminde bulunmuştu. Soruşturmada durum saptanacaktı.

Bu düşünce onu biraz rahatlattı. Hastanenin önünden hızla geçen üstü açık bir araba gördü. Güneş ışınlarının arasından hafif bir yağmur serpiştiriyordu. Pencerenin gerisinde çay içen ya da dondurma yiyen insanları gördü.

Daha ileride kaldırımları arşınlayan Müftü Beyle karşılaştı. Onu eliyle selamladı. Müftü Bey olayı bilmiyordu.

Soldan geçmek isteyen otomobil, az kalsın bir tramvayla çarpıştıyordu, Jonsac şoföre eğilerek:

"Deli misiniz?" diye bağırdı. Yavaş gidin yoksa başka bir taksiye binerim."

Nouchi, aşağı indiği zaman ne demişti acaba? Sorguya çekilmiş olmalıydı. Sokağa indiği zaman genç kızın vücudu hâlâ..

"Sayın büyükelçi"

Görüşmeye hazırlanıyordu.

"Belki adım karıştırıldı ama hiçbir şeyden haberim"

olmadığına sizi temin ederim. Ve...

Hayır! Olamazdı. Bu hipodrom işi konusunda çok şey bilmiyordu. Ama her şeyi karısı kotarıyordu. Nikâhlı karısı! Büyükelçi de bunu biliyor muydu acaba?

Belki de Leyla olayını anlatmak daha iyi olacaktı.

"Özür dilerim sayın büyükelçi.. Biraz önce başımdan müthiş bir olay geçti..."

Büyükelçi formaliteleri kolaylaştırabilirdi belki. Leyla neden kendini aşağıya atmıştı? Aslında evine gelirken neler olup biteceğini düşünebilirdi. Gerçek te kendisine takılan o değil miydi? Evlenme vaadinde bulunurken yalan söylememişti. Olabilirdi bu. *"Garip bir kız"* diye söylendi.

Jonsac'ı her şeyden çok rahatsız eden bir şey vardı. O da Leyla'nın yüzüydü... Kapalı gözleri, kırıksık göz kapakları, öne doğru bombeli alını.

Duygularını çözümlemekten, bu yüzün neler ifade ettiğini anlamaktan acizdi. Bu yüz ona bakire figürlerini hatırlatıyordu. Bu figürlerin önlerinde saatlerce durulabilir. Ama sırları ele geçirilemez. Bunlar içe dokunan ya da başkaldırıcı resimler değildi. Bu görüntülerin önlerinde dünyanın kendi kaderine bırakılmışlığı hissedilmiyordu?

"Hayır," diyebilirdi, "Zorlamazdım onu."

Tarabya'ya yaklaşıyordu. Yağmur durmuştu. Yol kenarlarında bulanık su birikintileri vardı yalnızca. Jonsac'a evet demesi cinsel bir istekten değildi. Kız yalnızca evlenmek istiyordu. Ölünün anısını kirlettiğini düşünerek kızardı. Gerçekten ölmüş müydü? Çok yüksekte düşüp sağ kalmak mümkündü.

"Elçilikten polise telefon edeceğim."

En iyisi yine Nouchi'yi bulmaktı. Sonucu o biliyordu. Ne pahasına olursa olsun ilgililere bir şey söylemeden onu bulmalıydı. Yoksa ifadesinin aksine bir şeyler söylemek tehlikesi vardı. Nouchi soğukkanlılığını kaybetmemişti.

Kapının önünde büyükelçinin arabasını gördü. Demek henüz gitmemişti.

Odacı ona beklemesini söyledi.

Rus kolonyası ve sigar kokusu bekleme salonunun kırmızı kadife koltuklarına kadar sınımıştı. Kaplama kapının ardından içerdeki konuşmalar işitiliyordu. Beyaz mermer saatin yelkovanı her dakikada titreşerek ilerliyordu.

Jonsac dayanılmaz bir sıkıntı içindeydi. Yerinde duramıyor, çekip gidemiyordu. Allahtan taksiyi bekletmemişti. Yoksa kendini dışarıya atabilirdi.

Kapının ardında, sanki hiçbir şey olmamış gibi, yavaş yavaş konuşuyorlardı.

"Olacak şey değil!" dedi.

Her yanı ağrıyordu, dizleri titriyordu.

"Eğer üç dakika içinde..."

"Ama üç dakikalar geçti. Yeniden üçer dakikalık zamanlar kararlaştırdı. Nereye gideceğini bilmiyordu. Holde küçük bir masanın başında oturan kapıcıyı gördü; Fransızca bir gazete okuyordu; adam en ufak bir kıpırtıda gazetesini çekmeceye atmaya hazır durumdaydı.

"Babasına bildirilmiş olmalı..."

Gittikçe paniğe kapılıyordu. Canına yetmişti. Büyükelçi umurunda değildi. Koltuğa bıraktığı şapkasını almak için eğildi.

"Allahısmarladık dostum, eşinize saygılar..."

Büyükelçi kapıyı yarı aralık tutuyordu. Değişik bir tonla:

"Geldiniz mi? Girin!..."

Kapı hafif bir gıcırtyla üstlerine kapandı.

Büyükelçi, Jonsac'ı kapıya kadar geçirirken, onun kadar şaşkındı. Belirgin bir nezaketle elini sıktı. Sanki davranışına sıradan bir nezaketten başka bir anlam vermek istiyordu.

"Her zamanki gibi yanın gelin," dedi.

Görüşme yarım saatten fazla sürmüştü. Sekreter odadan çıkarılmıştı. Odacı, içerideki konuşmaları işitebilmek için birkaç kez kapıya kulağını dayamıştı.

"Doğru mu? Bu şirketle ilginiz olmadığını mı söylüyorsunuz?"

Jonsac karşı koymuyordu. Olayın önemini kavramakta güçlük çekiyordu. Büyükelçi konuşurken o Nouchi'yi nasıl bulacağını düşünüyordu. Her şeyden önce onu bulmalıydı. Hatta polisin kendisini beklediği evine girmeden önce.

"Leyla öldüyse cesedi ailesine götürülmüştür, ölmediyse hastanededir. Nouchi de onunla gitmiş olmalı..." diye düşündü.

Bu düşünceler arasında büyükelçinin konuşmalarını güçlkle izliyordu. Güveni kötüye kullanmak, nezaketsizlik gibi sözcükler geçiyordu konuşmalarında... Jonsac

hiç karşı koymuyor, bitkin bir halde başını sallıyordu.

Büyükkelçi soğukkanlılığını kaybetti. Kısa bir duraklamadan sonra:

"Yeni bir eve taşındığınızı söylediler bay Jonsac."

Başıyla doğruladı.

"Lüks bir apartmanda oturduğunuz ve yalnız olmadığınız söyleniyor."

Stanislas Koleji'nde okurken disiplin amirinin buna benzer bir sorgusu olmuştu. On beş yaşındaydı o zaman. Bir kış akşamı, Sivastopol bulvarında dolaşan bir kadının arkasından gitmiş, okuldan biri de bunu görmüştü. Disiplin amiri:

"Kolejin onurunu ve kendi onurunuzu hiçe sayıyorsunuz bay Jonsac!" diye tımtırlı bir nutuk çekmişti.

Büyükkelçi daha az tımtırlı konuşuyordu.

"Biliyorsunuz ki İstanbul'da herkes birbiriyle çok ilgilenir. Büyükkelçilikten birinin bu kadar dedikoduya kanışmasını istemezdim. Sizin için söylenenler..."

Büyükkelçi sert bir tepki bekliyordu. Oysa acı bir gülümsemeyle karşılaştı. Bu da onu kızdırdı.

"Beni anlamıyorsunuz galiba. Birlikte yaşadığınız kadın bir kabare dansözü değil mi? Gece gündüz eğlenmeye düşkün kişilerle dolaşıyormuş. Sizin de onun dümen suyunda gittiğiniz söyleniyor."

Jonsac'ın gözlerinde hafif bir şimşek çaktı. Bir gün başına geleceğini daha önce düşünmüştü.

Kendisini de şaşırtan bir sakinlikle:

"Onun sırtından geçindiğim söyleniyor."

Büyükkelçi başını çevirdi. Jonsac konuşmasını sürdürdü:

"İstifa etmemi isteyeceksiniz sanırım."

"Yok canım! Hayır. Sizden bilgi almak istedim; hatta bu konuşmanın yanna kalmasını da istemedim. Yalnızca sizi dinlemek istiyorum, bunu biliyorsunuz."

"Sayın büyükkelçi, bugün hiçbir şey konuşacak halde değilim. İstifamı vermeye hazırım."

Hep aynı sözcükler... Eğer Leyla hemen ölmemişse şu anda belki bir hastane odasında can çekiyordu. Polis kendisini aramak için elçiliğe telefon etmeyişi şaşırtıcıydı. Her saniye telefon gelebilirdi.

"Durumunuzu anlamıyorum.Ama açıklamalarınızı bekleyeceğim..."

Büyükelçi ayağa kalktı. Jonsac, onun sanki cesaret vermek için uzattığı eli aceleyle sıkı. Kapının kenarına çarptı. Holü geçti, merdivenleri indi. Tarabya Oteli'ne doğru gidiyordu. Orada bir taksi bulabilirdi. Tam bu sırada yol kenarına park etmiş bir taksinin kapısı açıldı.

Nouchi yanına gelmesini işaret ediyordu. Solgundu, Jonsac'ın şimdiye kadar hiç görmediği bir hal vardı kızda.Davranışları tıpkı dinsel törenlerdeki gibi ağırdı.Jonsac taksinin içinde birden boğazının sıkıldığını hissetti. Tutuklanmış, cezaevine götürülüyormuş gibi garip bir düşünceye kapıldı.

"Öldü mü?" diye sordu.

Nouchi başını hayır anlamında salladı. Aynı anda içinde bulunduğu tatsız ortamdan kurtulmak istercesine bakışlarını sertleştirdi.

"İngiliz Hastanesi'ne kaldırıldı."

Şoför Boğaz yolunda arabayı yavaş sürüyor ve gideceği yerin adresini bekliyordu. Nouchi birden bunun farkına vararak şoförle aralarındaki camı indirdi. Müftü Beyin adresini şoföre verdi.

Jonsac'ın bakışlarındaki soruyu anladı.

"Tokatlıyan pastanesine gittim. Babası dahil herkes oradaydı. Bir de polis müfettişi vardı."

Jonsac pastanedeki sahneyi düşünmek istemedi. Bu saatte orada ünlü bir topluluk oda müziği yapıyordu.

"Kadınlar sokağa fırladılar. Hastaneye doğru gidiyorlardı. Kenarda durdum. Babası polislere bir şeyler soruyordu."

"Ne soruyordu?"

"Bilmiyorum. Beni hastaneye almadılar. Karakola

gitmek zorunda kaldım. Olanları orada öğedim. Seni elçilikten aramak istediler. Yanna bıraktırdım."

Kente giriyorlardı. Nouchi elini Jonsac'ın koluna koydu.

"Dikkatli olmalısın. Müfettiş beni uyardı. Babası kızının baş ucunda seni öldürmekten söz etmiş."

Nouchi bu nedenle onu eve değil Müftü Bey'e götürüyordu.

"Tevfik'le karşılaştım. Gazeteci olarak tüm bilgileri alacak. Bizi nerede bulacağını biliyor."

Bu saatte olayı yalnız Tevfik değil herkes öğrenmişti. Avrenos'ta insanlar masalarına oturmuş, Jonsac'ın yerini göstererek birbirlerine haber iletiyor olmalıydılar. Avrenos, acaba önceki gün Jonsac'la kahve içen kızı hatırlıyor muydu?

Selim Bey, Ahbad'lar, Ömer Paşa, Stolberg herkes Beyoğlu sokaklarında ya da barlarında karşılaştıkları zaman birbirlerinden bilgi alıyorlardı.

"Müftü evinde değil, ama anahtarı nereye bıraktığını biliyorum."

Jonsac, Nouchi'nin ilişkileri konusundaki büyükelçinin kendisine söylediklerini hatırladı. Kızın taksi parasını ödemesine, eve girişine, Müftü'nün asansörün bir kenarına sakladığı anahtarı almasına baktı. Jonsac Müftü'yü uzun zamandır tanımasına rağmen bütün bu ayrıntıları bilmiyordu.

Birkaç basamak aşağıya indiler. Karanlıktı. Nouchi'nin eli alışkanlıkla elektrik düğmesini buldu.

"Ömer Paşa'ya telefon etmeliyim!" dedi.

Masanın üstünde yemek artıkları, divanın üstünde kirli çamaşırlar vardı. Nouchi çamaşırları dolaba attı. Jonsac bir şiye rakı buldu. Bardağı ağzına kadar doldurdu, bir dikeye işti.

Nouchi, Ömer Paşayla telefonda görüşüyordu.

"Siz misiniz? Evet Müftü'deyim. Olabildiğince çabuk gelmeniz gerekiyor. Ne diyorsunuz?.. Rica ederim

konuklarınızı gönderin. Çok önemli. Birazdan akşam gazetelerini okuduğunuzda anlayacaksınız..."

Tevfik, olayın akşam gazetelerinde verileceğini söylemişti. Gazete satıcıları şimdiden İstiklal Caddesi'ni tutmuşlardı.

Nouchi ahizeyi yerine koyarak yorgun bir halde divana oturdu.

"Onun böyle bir şey yapabileceğini düşünmezdim." dedi.

Nouchi ilk kez olay ve onun nedenleri konusunda imada bulunuyordu.

"Tevfik'in gelmeyeşine şaşıtm. Haber beklediğimizi biliyor."

Jonsac'ın rakı şişesine baktığını gördü.

"Çok içme... Bir şeyler ye!"

Nouchi ayaktaydı. Dolaptan kurutulmuş balık ve ekmek çıkardı.

"Herkesin ne yaptığını merak ediyorum. Ömer Paşa evinde yemekte. İlk fırsatta konuklarını yollayacak. Seninm Kataş Bey de orada... Büyükelçiye söyledin mi?"

Jonsac başını hayır anlamında salladı.

"Belki de böylesi daha iyi."

İkisinin de sinirleri gerilmişti. En ufak gürültüde irkiliyorlardı.

"Sapsarı kesildi... Ağlamadı, kaskatı oldu."

Nouchi'nin isim vermesine gerek yoktu. Jonsac söz konusu kişinin kızın babası olduğunu biliyordu. Onu yeniden evindeki haliyle düşündü. Sıkılgan, kararsız, bir şey yapmış olmak için kendisine içki getiren ve gizlice gözleyen...

O gün Jonsac evlerine gittiği zaman acaba bir şey sezmiş miydi? Sevgilisi olup olmadığını kızına soramamıştı. Ancak haftalar sonra öğreniyordu.

Nouchi:

"En tehlikeli insanlar bunlardır," diyordu. "Günlük yaşamda ne kadar sakin ve sessizseler, olağanüstü du-

rumlarda o denli sert olurlar."

Jonsac kalktı, yumruklarını kuvvetle sıktı.

"Bir şeyler ye!"

Canı istemiyordu. Yerinde oturamıyor, bekleyemiyordu.

Kapı açıldı ve Amavut içeri girdi. Bu saatteki tüm hergeleler gibi çok meşgul ve anlaşılmaz bir havası vardı. Kapıyı özenle kapadı. Sanki bu münasebetsiz gelişinden dolayı çekiniyordu. Alçak bir sesle:

"Biraz önce Tefvîk Beyi gördüm," dedi.

Oda bir ölü evi kadar karanlıktı.

"Gazetede kaldı; müdür hastalanmış, gece on ikide gelecek."

Nouchi'yle Jonsac başka neler söyleyeceğini bekleyerek Amavut'a bakıyorlardı.

"Kız ölmemiş!"

Nouchi:

"Kurtulacak mı?" diye sordu.

"Öyle sanılıyor."

Amavut alnını kırıştırdı.

"Kalça kemikleri kırılmış. Babası telgrafla Viyana'dan ünlü bir cerrah çağırtmış. Yarın sabah uçağıyla geliyormuş."

Jonsac, mendiliyle alnını sildi. Nouchi'nin bakışlarına aldırmadan bardağına rakı doldurdu. Amavut da aynı şekilde kendisine rakı koydu.

"Müftü mutlaka gelecek."

Amavut, her zamanki işlerine koyuldu. Mutfaktaki gazocağını yaktı. Masayı topladı.

Nouchi, mutfakta olan Amavut'a duyurmak için sesini yükselterek sordu:

"Konuşabiliyor mu?"

"Bilmiyorum. Tefvîk Bey bir şey söylemedi."

Nouchi telefonun başına geçti. Tefvîk Beyin çalıştığı gazeteyi aramaya koyuldu. Alçak bir sesle:

"Tefvîk Beyi verir misiniz? Önemi yok... Nouchi'nin

aradığını söyleyin."

Beklemesi gerekiyordu. Çünkü Tevfik Bey başka bir telefonda gazetenin Cenevre muhabiriyle konuşuyordu.

"Siz misiniz? Hayır... Acaba konuşabildi mi? Bunu öğrenmek istiyordum. Dinleyin azizim, hemen sorun ve bana bildirin. Evet, geceyi burada geçireceğiz."

Jonsac, başlangıçta olayın önemini kavrayamamıştı. Nouchi durumu anlattı:

"Beni sorguya çeken komiser, bana söylemekten çok kendini kendine mırıldanarak, "İşin kötüsü tanık yok" dedi!"

Başka bir deyişle, Nouchi'nin anlattığı ve ertesi gün Jonsac'ın doğrulayacağı şeyler belki de yalandı. Hiçbir şey karı kocanın genç kızı tuzaga düşürmediğini ya da Jonsac'ın zorla tecavüze kalkışmadığını kanıtlamıyordu.

Her şeyden çok bu düşünce Jonsac'ı bunalttı. Önceki yıl Atina'dayken bir zabıta olayı olmuştu. Zengin bir mülk sahibi, küçük kızları evine almış ve bir daha kızları gören olmamıştı. Bu alağanüstü korkunç olay her yerde anlatılıyordu. Jonsac sanığın gazetelerdeki resmini gördüğü zaman duyduğu rahatsızlığı hatırladı. Oysa resimdeki adam herkes gibi biriydi. Yüzü kendisinininkinden daha normaldi. Raslantı olarak o da monokl takıyordu. Tutukluğunun birinci günü pantolon kayışıyla kendini asmıştı. Jonsac'ın boğazı sıkılmış gibi oldu. Kendini içkiye verdi. Arnavut:

"Müftü Bey geliyor!" dedi.

Hafif bir ayak sesi duyuldu.

Evet oydu. İçeri girdi. Bir ölü odasına girer gibi ciddi ve sessizdi.

"Selim Bey burada değil mi?"

"Henüz gelmedi."

"Bana telefon etti. Geleceğini söylemişti. İyi akşamlar Nouchi."

Her zamanki gibi kızı alından öptü. Oturdu, Jonsac'a döndü ve içini çekerek:

"Ne oluyor?" dedi.

"Tevfik'ten haber bekliyoruz."

Aşağı yukarı yarım saat sonra haber geldi. Leyla kendine gelmiş, ancak dayanılmaz ağrıları için uyuşturucu verilmişti. Viyana'lı doktorun uçakla geldiği söyleniyordu.

Selim Bey de geldi. Herkes rakı içiyordu. Şişe boşaldığı zaman Amavut para istedi ve yenisini almak için mahalle bakkalına koştu.

Sessizce oturuyorlardı. Selim Bey kurutulmuş balıktan atıştınyordu. Birden Nouchi'ye dönerek:

"Ortaya çıkmam gerekmezdi!" dedi.

O da Nouchi'ye "sen" diye hitap ederdi. Kızın göz bebekleri birbirine yaklaştı, burnu inceldi. Buruk bir sesle:

"Evimden başka bir yerde yapılabilirdi." dedi.

Jonsac'ın kılı kıpırdamadı. Yaşadığı bulanık kâbusun içinden Nouchi'nin kıskançlığını seziyordu.

"Ömer Paşa araya girmezse, soruşturma açacaklar."

Jonsac yeniden Atina canavarını düşündü. Sorguda en lehine olan olaylar aleyhine dönmüştü. O da kendisi gibi esrar içiyordu. İddia makamı onu esrarkeş olarak göstermişti.

Saat on bir olmalıydı. Üçüncü rakı şişesi açılmıştı. Kapının önünde bir araba durdu. Ömer Paşa geldi. Oldukça kaygılıydı. Nouchi'nin elini tuttu, Jonsac'ı görmezlikten geldi.

"İçişleri Bakanlığına telefon ettim. Kimseyi bulamadım."

"Tevfik on ikide geleceğini söyledi. Onun haberi olur."

Bazıları divanlara bazıları da yerdeki minderlere uzanmışlardı. Bu sıkıntılı bekleyişte sürekli içki içiyorlardı. İki Ahbad'tan Kalmuk yüzlü olanı da oradaydı. Hiçbir şey söylemeden, bir köşeye çekilmiş, çeyrek saat içinde gözleri içkiden şişmişti.

Ömer Paşa:

"Çok kalamayacağım." dedi.

Jonsac, hipodrom olayını belli belirsiz hatırlıyor ancak bundan söz etmeye cesaret edemiyordu. Her şeyden korkuyordu, düşünmekten bile... İçki bu akşam onu hiç sarhoş etmiyor yalnızca bunalıcı bir durgunluğa itiyordu. Sözlerin ancak kınıntılarını işitebiliyordu.

"Bilinmesi gereken şey, ailesinin davacı olup olmayacağıdır."

"Leyla ergin yaştadır. Fazla fazla... Stolberg'in yalısında soyunmakla bunu kanıtladı..."

"Sahi, Stolberg burada değil!"

"Tehlikenin geçtiğini öğrendiği zaman gelir..."

Biri Arnavut'un doldurduğu pipoyu içiyor olmalıydı. Tatsız bir esrar kokusu yavaş yavaş ortalığı sardı.

Jonsac bir ara sızacak gibi oldu. Kelimeler ve hayaller birbirine karışıyordu. Kafası karmakarışık.

"Kalça kınğı tehlikeli midir?"

Tevfik Beyin geldiğini duydular. Herkes başını kaldırdı. Bütün gece çalışmış olmasına rağmen yüzü öteki-lerinkinden daha canlıydı.

"Her şey iyi gidiyor," dedi. "Ne? Stolberg yok mu?"

"İyi giden nedir?"

"Biraz önce gazetede aile dostlarından biriyle görüş-tüm. Bu olaydan artık söz edilmemesi için bütün gazete-leri dolaştı. Bu demektir ki ailesi davacı değil. Ve polis susmayı kabul ediyor."

Ömer Paşa kalkarak:

"O halde gidiyorum," dedi. "Giyinmek ve Gazi'nin yemeğine katılmak için vaktim var sayılır."

Aceleyle çıktı. Selim Bey ardından alaylı bir biçimde:

"İkisi!" diye söylendi.

"Ne ikisi?" diye sordular.

"Bizi bırakan iki yakın arkadaş. Görüyorsunuz ki Stolberg hâlâ gelmedi."

Stolberg bir süre sonra telefon etti. Her şeyin iyi gittiğini öğrendikten sonra telefonu kapattı. On dakika sonra kapıdaydı.

"Bu kadar çabuk nasıl geldiniz?"

"Rejans'taydım."

Rejans oraya en yakın lokantaydı. Olayların gelişmesini orada beklemişti.

"Hep bu işin yoluna gireceğini düşündüm. Her yerde bu olaydan söz ediliyor, biliyor musunuz?"

Jonsac, giderek daha az işitiyordu. Bazen birinin gittiğini seziyor ama kim olduğunu öğrenmek için fazla çaba harcamıyordu.

Dördü Müftü Beyin evinde kaldılar: Müftü Bey, Arnavut, Nouchi ve Jonsac.

Jonsac uyandığı zaman saat ondu. Arnavut yiyecek almak için dışarı çıkmıştı. Diğer ikisi hâlâ uyuyorlardı.

ON BİR

Büyükelçi:

"Hiç değilse iki aylık bir izin almanızda yarar var!" dedi.

İşlerin çok olmadığı bir zamandı. Medeni görünümü, alçak gönüllü, Türkçeyi ve geleneklerini iyi bilen bir çevirmen bulmak kolay değildi.

Büyükelçi Jonsac'ı ilk kez monoklsüz görüyordu. Jonsac'a Nouchi'den söz edildiği zaman başını çeviriyordu. Gözleri şişmişti.

"Bundan böyle tatsız ve üzüntülü olaylardan kaçınacağınızı sanırım."

Müftü Bey birkaç haftadır Yunanistan'daydı. Savaştan önce ailesinin sahip olduğu topraklarla ilgili, on yıldır süren umutsuz bir davası vardı.

Ömer Paşa uzun süredir görünmüyordu. Dışişleri bakanıyla Washington'a gitmişti. Giderek geleceğin devlet adamı gibi söz ediliyordu ondan.

Tevfik Bey İstanbul'dan ayrılmamıştı.

Selim, tatile gitmektense Ankara'da kısa bir süre kalmak istemişti. Bakanlıklarda biraz işleri vardı. Yurtdışında bir görev almanın peşindeydi. Ama işi olmadı.

Uzun, ortalıkta görünmüyordu. Sonbahara doğru Berlin'de dolandırıcılıktan tutuklandığı duyuldu.

Garip bir yazdı. Bunaltıcı ve sıcak günlerin ardından iki üç gün süren şiddetli yağmurlar oldu. Büyükelçi yıllık iznini geçirmek için Vichy'ye gitmişti. Büyükelçilik haftalardır boş gibiydi.

Jonsac:

"Çiftliğimi kiraya vermek için Fransa'ya gitmem gerekiyor." diyordu.

Buğdayını satamayan yarıcısının çekip gittiğini öğrenmişti. Topraklar ekinsiz kalacaktı.

"Birkaç gün içinde gideceğim!" diyordu.

Ama hemen hemen hiçbir işi olmadığı halde gitmiyordu. Yaptığı iş arada bir İstanbul'a gelen Fransızlara rehberlik yapmaktı. Geri kalan zamanlarında Avrenos'a ya da Pera Palas'ın banna gidiyor, gözünde monoklü saatlerce İstiklal Caddesi'nde dolaşıyordu. Ara sıra Ahbad kardeşlerle karşılaşıyordu. Onlar da tatile gitmemişlerdi.

Nouchi'yle yalnız Stolberg ilgileniyordu. Her gün onu görüyor ve giderek âşık oluyordu.

"İsteseydim benimle evlenirdi." diyordu Nouchi.

Jonsac'la Nouchi'nin evini kullandıkları İsveçli diplomat Türkiye'ye dönmeyecekti. Eşyalar için belirli bir para istemişti.

Jonsac Nouchi'nin yazdırdığı mektupta:

"Yavaş yavaş öderiz." demişti.

Ama henüz bir şey ödememişlerdi. Ödemeye de niyetleri yoktu.

Düşünmeden, günübirliğine yaşıyorlardı. Tek tasaları yalnız kalmamaktı. Stolberg küçük bir miras işi için İsveç'e gittiğinde tutamaksız kaldılar.

Jonsac aylardır Nouchi'yle birlikte yaşıyor ama ondan bir şey elde edemiyordu, başka kadınları düşündüğü de yoktu.

Bir akşam her zamankinden erken yatmışlardı. Çünkü kentte arkadaşları kalmamıştı. Nouchi dalgın bir ses-

le:

"Çok mu mutsuzsun?" diye sordu.

"Hayır."

"Beni artık istemiyor musun?"

Cevap vermedi. Nouchi konuşmasını sürdürdü:

"Beni kaybetmekten o kadar korkuyorsun ki hiçbir şey söylemiyorsun. Açıkça söyle bunu."

Nouchi her zaman evde yarı çıplak dolaşırdı. Aynanın önüne gitti, iki eliyle göğüslerini tutarak onlara baktı. Kalçasını sıvazladı.

"Çok mutsuz olduğunu bilseydim..."

"Eee?"

"Bilmiyorum, belki..."

Jonsac eskiden olsa kızın üstüne atılırdı. Şimdi ise bekliyordu.

"Aslında bir erkeğin bir kadını sevebileceği kadar seviyorsun beni, belki de bana çok..."

Kızın sesine bir zafer edası vardı ama şefkat de eksik değildi.

"Bensiz yaşayamazsın artık. Ne istersen yaparsın, itiraf et bunu."

Jonsac somurtmaya başladı.

"Açıkça söyle. Belki ödüllendirilirsin."

"Doğru!" dedi.

Nouchi üstündekileri çıkararak Jonsac'ın yanına yattı.

"Lambayı söndür!"

O anda Jonsac neden Viyana'nın dış mahallelerindeki çitleri ve onun arkasında duran küçük kız çocuğunu düşündü?

Az kalsın reddedecekti. Deli gibi kızın üzerine atıldı.

Nouchi'nin gülümsediğini gördü. Uzak ve gururlu bir gülümseme. Ama sevecen. Jonsac başını yastığa koyduğu zaman kız:

"Memnun oldun mu?" diye sordu.

Onu kollarının arasında sıkamak, ona birşeyler mırıl-

danmak isterdi, bir kahkaha tufanıyla karşılaşmaktan çekindi. Genç kız:

"Ötekilerde bu bile yok!" dedi.

Az sonra Jonsac uyuklarken Nouchi'nin sesini duydu:

"Leyla'yı gördüm."

Jonsac da görmüştü. Boğazdan geçerken yalının bahçesinde küçük bir arabanın içindeydi, dizlerinin üstünde bir kitap vardı.

"İsteseydin onunla evlenmene izin verirdim."

Jonsac'ın uykusu gelmişti. Kızın sözlediklerini gü-lükle anlıyordu.

"Yanınızda olmam ve birinci sırada sayılmam kay-dıyla."

Bunlar belki de uzun zaman sonra yapılan bir aşk itira-fıdır, diye düşündü. Sevgisinden her zaman kuşkusu vardı. Onu kaçırmaktan, kaybetmekten o kadar korku-yordu ki! Soru sormak cesaretini kaybetmişti.

Nouchi'ye ihtiyacı vardı, tıpkı güneşli bir günde uyanmaya, öğleyin Avrenos'un müşterileriyle buluşma-ya, akşamları Tophane'nin küçük kahvesinde Müftü ya da Ahbad'larla oturmaya, Selim Bey ya da Tefvîk'in oku-duğu mısraları dinlemeye, Arnavut'un doldurduğu pipo-dan esrar içmeye, hep birlikte geçmişin göz kamaştırıcı kalıntılarına bakarak büyük hayallere dalmaya ihtiyacı olduğu gibi.

Birer birer döndüler. Önce topraklarının geri veril-mesini engellediği için Milletler Cemiyeti'ne küsen Müf-tü Bey, ardından gruba sonradan katıldığı halde haftada iki üç kez Nouchi'yle çıkan Ömer Paşa. Daha sonra, tek-rar memleketinin aksarıyla konuşmaya başlayan Stol-berg döndü.

Jonsac, büyükelçiliğin işleri için vilayete gittiğinde yabancılar servisi şefi ona:

"Her şey çok iyi çözümlendi." dedi.

Kahve ve sigara ikram etti.

"Kentimiz kolay terk edilmiyor değil mi?"

Garip, yan yumuşak yan alaycı bir gülümsemesi vardı.

"Milyonlar da geliyorsa.."

Jonsac birden harap evini ve bahçelerini düşündü. Périgod vadisindeki çiftliğe hırsızlar dadanmıştı. Varlığı milyonlar etmiyordu. Ama yine de bir şeydi. Fransa'ya gitmek için sekiz günlük vapur yolculuğunu göze alamıyordu.

"Burada hayat kendi akışına bırakılmıyor. O bizden daha güçlü.

Memur hem konuşuyor hem de iri kehribar tespihini çekiyordu. Belki onun da sırları, istekleri, kusurları vardı.

"Yabancılar bunu her zaman anlamazlar."

Avludan yeni bir tutuklu daha geçiriliyordu. Pasaportsuz yakalanan bir İtalyandı bu....

"Bir sigara daha almaz mısınız?"

Sigarada esrar tadı varmış gibi geldi. Ortalığı kaplayan duman daha önce geçirdiği bazı geceleri hatırlattı.

"Madam Jonsac iyidirler umarım."

Jonsac şaşırdı. Bu deyme alışmamıştı. Başını kaldırdı. Türk rahatsız olmuştu. Çünkü geleneklerine aykırı davranmıştı.

"Özür dilerim, çok ilgimi çekiyorsunuz."

Jonsac kızardı, monoklünü düzeltti.

"Teşekkür ederim."

"Uzun süre aramızda kalacaksınız umarım."

"Her zaman." diyebilirdi.

Bundan sonra nereye gidecekti.

Boğaz'dan Marmara'ya, Adalardan... İstanbul'dan Galata'ya, eski mahallelerden Beyoğlu'na, incir ağacının altındaki alaturka kahvelerden İstiklal Caddesi'ndeki pastaneye, Pera Palas'ın barından Maksim'e, Kara Kedi'ye dolanıp duracaktı.

Nouchi çemberi kıracağını sanmıştı. Yapamadı. Onun da Boğaz'daki sandal gezintilerine, Eyüp'teki meh-

tap sefalanna, Haliç'teki kızıl gün batımlarını seyretmeye ihtiyacı vardı.

Komiser çok ciddi bir tavır takındı.

"Genç kızın ailesi onu Fransa'ya, Berck dediğiniz yere göndermek istedi. Sanırım orada kemik hastalıkları tedavi ediliyor, dedi. Ancak kız kabul etmedi," diye sürdürdü. "Her ay kontrole gelen Viyana'lı doktor, bir yıl alçada kalacağını söylemiş."

Sürekli tespih çekiyor ve gülümsüyordu.

"Türkiye'yi bırakmak istemedi."

Gururlanmıştı.

"Bisikleti andıran, kendi başına hareket ettirebileceği bir araba ismarlandı."

"İyileşecek mi?"

"Hiçbir zaman başkaları gibi yürüyemeyecek. Ama o kadar önemli mi? Zengindir."

Jonsac dudaklarını ısırды. Ayrılmak için izin istedi.

Bu insanların hepsini İstanbul'da görebilirsiniz. Yalnız Pastore öldü. Göğsündeki ağrılar aslında enfarktüs-müş. Bir sabah traş olurken sırt üstü düştü.

Leyla çift bastonla yürüyor. Başka türlü gezemiyor artık. Kalçalarından biri ötekinden daha çıkık. Birkaç ay içinde yüzü çok değişti. Annesiyle kardeş gibi duruyorlar. Garip huylar edindi. Yayınlanan tüm Fransızca kitap ve gazeteleri okuyor. Türkiye ilgili yazılara cevaplar yetiştiriyor. Daha çok Boğaz'da oturuyor.

Boğaz'daki evinin önünden vapurların geçişini görüyor. Oradan yatlar da geçiyor. Kataş Beyin yatı en şık olanıdır. Teknede hep aynı insanlar var. Nouchi'nin çevresinde bir halka oluşturuyorlar. Bazıları Nouchi için:

"İstanbul bakiresi!" diyor.

Bazıları da:

"Üç kocalı kadın!"

Dört, beş, altı da diyebilirlerdi. Çünkü kızın etrafındaki-
dakilerin sayısı altıdan da fazlaydı.

Aslını gruptakiler de bilmiyorlar. Bazı akşamlar
Stolberg Mülftü Beyi ya da Ömer Paşa'yı kıskanır. Öteki
de kendi kendine aldatılıp aldatulmadığını sorar. Kendini
en akıllı sayan Selim Bey:

"Kimsenin değil o!" der. Bazen şöyle dediği de olur:

"Jonsac ne yaptığını bilir. Güzel bir evi var. Hayatı
kolay."

Oysa Jonsac günlerce bekler, yalvarır yakanır.

"Nouchi.."

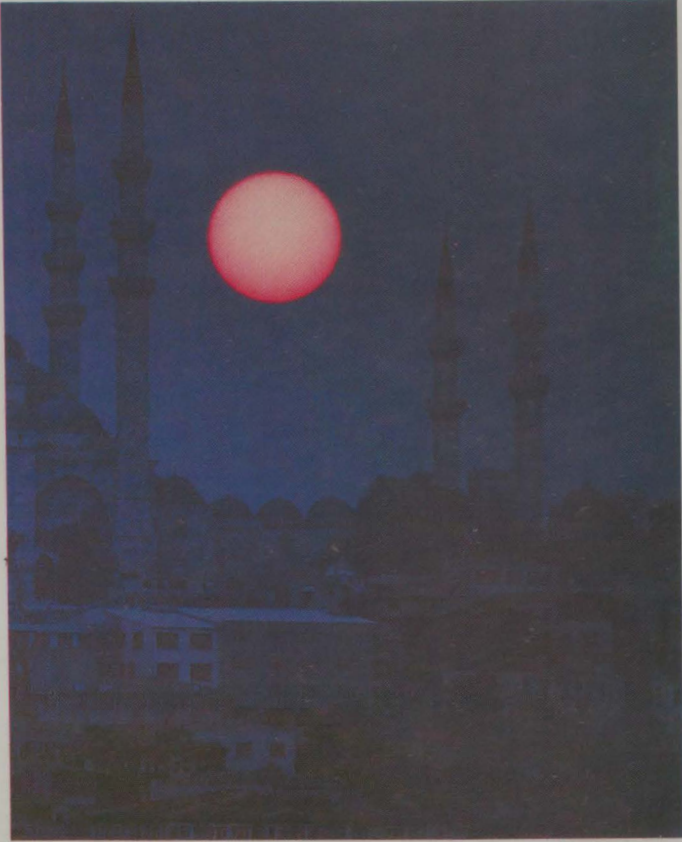
"Yine mi?"

Utanarak kızın yatağına geçerdi.

"Nouchi... İsterdim ki... Bilmem."

Nouchi isteksizce kendini bırakırdı.

Hayat akıp gidiyordu.

...Ve bir Simenon romanı. Anlatımı ile, kurgusu ve olaylar dizisi ile ancak Simenon'a özgü, Simenon'a yaraşır bir roman.

"Eminönü'nde Avrenos'un Meyhanesi", adından anlaşılacağı gibi, Türkiye'de, özellikle Ankara ve İstanbul'da geçiyor. Bir dönemin Türkiye'sinde geçen birbirinden gizemli, birbirinden çözümü zor olaylarla dolu bir gerilim romanı size.

Simenon'un bu romanı sıradan ve 'beylik' bir gerilim romanı değildir kuşkusuz. "Eminönü'nde Avrenos'un Meyhanesi"nde bu tür romanlarda olmayan başka bir "tat" bulacaksınız.